

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_ANGN001-17
		angolul:		Calculus for Economics I.					
Felelős oktatási egység:				Statisztika és Módszertani Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				nincs				Kódja:	nincs
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt matematikai (alap)fogalmakat. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhetnek jártasságot az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldásában. Kiemelt fontosságú, hogy ahol lehet, többféle megoldási módszer is bemutatásra kerüljön, melyeket megismerve a hallgató a megoldások során maga döntheti el, hogy melyeket alkalmazza. Szintén kiemelt prioritással kezeljük a különböző területekhez kapcsolódó példák bemutatását, a tanult matematikai módszerek hasznosításának lehetőségeit.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete - Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja - Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.									
Képesség:									
- Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására - Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására									
Attitűd:									
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően - Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg									
Autonómia és felelősség:									
- Döntéseiért felelősséget vállal - Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg - Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás- és alkalmazási területei integrálszámítási alapok									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat									
Értékelés									
A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg).									
A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárthelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje el a hallgató. Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének.									

A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (összpontszámra vonatkoztatva): 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles.

- Akinek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- Akik kollokviumi jegyet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadáskövető ppt-k.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
- Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek.
- Urbán János: Határértékszámítás, Bolyai könyvek.
- Bárczy Barnabás: Integrálszámítás, Bolyai könyvek.
- Fekete Zoltán – Zalay Miklós: Többváltozós függvények analízise, Bolyai könyvek.

Heti bontott tematika	
1.	Halmazelméleti alapok. Nevezetes számhalmazok. A valós számok axiómarendszere. axiómarendszere. Pontos alsó és felső korlát fogalma. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése
2.	Relációk és függvények. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése.
3.	Egyváltozós valós függvények. Elemei függvények. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. A függvényekkel kapcsolatos speciális alkalmazások, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.
4.	Sorozatok és tulajdonságai. Határérték és konvergencia. TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése, feladatmegoldás.
5.	A számtani és mértani sorozat fogalma, a mértani sorozat alkalmazásai. TE Olyan alkalmazások megismerése, mely a mindennapokban is segítségül szolgálhat (kamatos-kamat, beruházások megtérülésének kiszámítása)
6.	Függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények tulajdonságai. TE A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre, feladatmegoldás.
7.	Egyváltozós valós függvények differenciálszámítása: differenciálhatóság, a differenciálás szabályai. TE A differenciálhányados fogalmának megismerése, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
8.	Differenciálszámítás alkalmazásai I: középértéktételek, L'Hospital szabály, magasabbrendű deriváltak. TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
9.	Differenciálszámítás alkalmazásai II: Szélsőérték-számítás, Elaszticitás TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
10.	Differenciálszámítás alkalmazásai III: Teljes függvényvizsgálat TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
11.	Többváltozós függvény fogalma, parciális deriválás TE A differenciálszámítás kiterjesztése kétváltozós függvényekre, feladatmegoldás.
12.	Többváltozós függvények szélsőérték-számítása TE feladatmegoldás, a speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése
13.	Integrálszámítás: határozatlan integrál fogalma és tulajdonságai. Alapintegrálok. helyettesítéssel és parciális integrálás. TE Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula
14.	A határozott integrál fogalma. Az integrálszámítás alkalmazásai. TE Területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valósínűség-számításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti informatika				Kódja:	GT_ANGN007-17
		angolul:		Business informatics					
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Szilágyi Róbert		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával, valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.									
Képesség:									
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.									
Autonómia és felelősség:									
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendezések és kimutatások stb.).									
Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése).									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg.									
Értékelés									
A gyakorlatokon az aktív részvétel kötelező, maximum 3 hiányzás engedhető meg! Több hiányzás esetén, a kurzus az aláírás megtagadásával zárul.									
A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A félév folyamán két gyakorlati és két teszt jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni. Évközi Zh-k pontszáma: 2*15 pont= 30 pont elmélet: 45+25 pont= 70 pont gyakorlat. A félév során kiemelkedő órai munkával, otthoni feladatmegoldással, számrendszeres mini ZH-val plusz pontok szerezhetőek.									
Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:									
0 - 60 elégtelen,									
61 -70 elégséges,									
71 -80 közepes,									
81 -90 jó,									
91 - 100 jeles.									

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva: Üzleti informatika, elektronikus jegyzet, 2011.
 Herdon Miklós-Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, 2011.
 Dobay Péter: Gazdasági Informatika I., Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, 2006
 Raffai Mária: Az információ, Szerep, hatás, információmenedzsment, Palatia, 2006
 Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

R. Elmasri – S. B. Navathe: Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004.
 Tézisek az információs társadalomról (Kiadó: Dr. Mojzes Imre informatikai kormánybiztos, MEH, 2000.)
 Molnár Bálint: Bevezetés a rendszerelemzésbe, A rendszerszervezés alapjai, Műszaki Könyvkiadó, 2002
 Katona E.: Adatbázisok, Szegedi Tudományegyetem, www.inf.u-szeged.hu/oktatas/jegyzetek, 2006.
 Date, J. C.: An Introduction to Database Systems, Addison Wesley, 2004
 Rajtik János (2004): Adatbázis-kezelés MS ACCES 97, Pedellus Tankönyvkiadó Kft, Debrecen.
 Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés – alapvető kérdések Információ, rendszer (adat, információ, tudás, rendszer, rendszerkategóriák, rendszerszemléletű megközelítés) TE* Táblázatkezelő rendszer használat: alapok, formázás, számformátum
2.	Táblázatkezelő rendszer használat: hivatkozások, összegző függvények (SZUM, DARAB, MIN, MAX, ÁTLAG)
3.	Függvények (Matematikai, Statisztikai, Pénzügyi), Diagramok Táblázatkezelő rendszerek üzleti alkalmazásai Táblázatkezelő rendszer használat: Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása (HA, ÉS, VAGY); Keresőfüggvények: (FKERES, INDEX, HOL.VAN)
4.	Táblázatkezelő rendszer használat: Tömbfüggvények
5.	Információs társadalom (az IT megváltozott szerepe és hatása, az Internet az üzleti életben, az elektronikus üzletvitel, az elektronikus gazdaság területei, távmunka – előnyök, hátrányok, az ICT társadalomra gyakorolt hatása, az információs társadalom fogalma, sajátossága, építőelemei) TE Táblázatkezelő rendszer használat: Kimutatáskészítés
6.	TE Excel Beszámoló
7.	Adatbázisrendszer (egy általános adatbázis rendszer architektúrája, az adatbázisstervezés szintjei, adatfüggetlenség); Az ER modell (egyed, tulajdonság, kapcsolat, típus, előfordulás, sématervező eszközök) TE Adatbázis: Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
8.	Adatbázis kialakítás, táblák létrehozása kezelése, űrlapok használata
9.	A relációs modell (relációs séma, reláció, integritási megszorítások, funkcionális függőségek, normalizálás, normálformák, a reláció algebra alapjai) TE Adatbázis lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL)
10.	TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
11.	Számítógép-hálózatok Internet szolgáltatások TE Űrlapok és lekérdezések (akcióorientált) készítése
12.	TE Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.)
13.	Információs rendszerek Integrált vállalatirányítási információs rendszerek TE Gyakorlati beszámoló adatbázisból
14.	TE Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok)

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_ANGN002-17
		angolul:		Introduction to Economics					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan									
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
<i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.									
<i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.									
Értékelés									
A félév során a hallgatóknak online tesztek és feladatok megoldására van lehetőségük, amit opcionális házi feladatnak kapnak otthonra és aminek eredménye maximum 10 százalékkal beszámít az értékelésbe, amennyiben az írásbeli vizsga eredménye nem elégtelen. A vizsga online írásbeli. Az vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:									
0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles									

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. N. (2011): *A közgazdaságtan alapjai*. Osiris, Budapest. ISBN:978 963 276 208 1.

Ajánlott szakirodalom:

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN:963-19-3445-4

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4106 X

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): *Lökonómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz*. Európa Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-07-8267-8.

Heti bontott tematika		
	téma	tananyag
1.	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése	Mankiw 24-27. o.
2.	A közgazdaságtan tíz alapelve I TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete	Mankiw 3-23. o.
3.	A közgazdaságtan tíz alapelve II TE: A piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése	Mankiw 3-23. o.
4.	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése	Mankiw 29-32. o.
5.	Hogyan működnek a piacok? I TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése	Mankiw 75-101. o.
6.	Hogyan működnek a piacok? II TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika	Mankiw 75-101. o.
7.	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése	Mankiw 126-135. o.
8.	A nemzeti jövedelem mérése I TE: A nominális GDP koncepciójának megértése	Mankiw 349-372. o.
9.	A nemzeti jövedelem mérése II TE: A reál GDP kiszámolása	Mankiw 349-372. o.
10.	A megélhetési költségek mérése TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése	Mankiw 373-391. o.
11.	Termelés és gazdasági növekedés TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete	Mankiw 395-422. o.
12.	A pénz jelentősége és funkciói TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése	Mankiw 493-504. o.
13.	Munkanélküliség TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása	Mankiw 465-492. o.
14.	Összefoglalás TE: A félévben megismert témák kapcsolódási pontjainak felismerése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalatgazdaságtan				Kódjai:	GT_ANGN003-17
		angolul:		Managerial Economics					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, Gazdálkodástudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	K	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktatók			neve:		Dr. Popovics Péter		beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
- megismerkedjenek a vállalati gazdaságtan területeivel, erőforrásaival, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, emberi erőforrás- és készlet-gazdálkodás, beruházások értékelése. - A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, a hozzájuk kötődő alapvető gazdasági ismeretekkel, a termelő- és szolgáltató-rendszerek hatékony működtetésének módszereivel.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A vállalkozások működése, alapítása, tervezése, 2. A vállalkozások erőforrásai és értékelésük 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit.									
Képesség:									
Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. Ismerje az erőforrásokat és ezek értékelésének összefüggéseit. Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A Vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
előadásokon és gyakorlatokon keresztül, projekt alapú tanulás									
Értékelés									
A félév utolsóelőtti hetében a nappali tagozatos hallgatók egy zárthelyi dolgozatot írnak, melynek legalább 20 %-os eredménnyel történő megírása a félévi aláírás előfeltétele. A gyakorlatokon végzett munka alapján a gyakorlatvezetők javaslatot tehetnek a legjobb teljesítményt nyújtó, csoportonként maximum 3 hallgatóra, akik számára a félévközi dolgozatban kapott jegyüknél – amennyiben az legalább elégséges - egy érdemjeggyel jobbat ajánlunk meg. A legalább 50 %-os dolgozat végeredménye (és a gyakorlati munkára kapott esetleges pozitív javaslat) megajánlott jegyet eredményez, mely (el nem fogadás esetén) a TVSZ-nek megfelelően a vizsgaidőszakban javítható.									

A nappali tagozatos hallgatóknak az előadásokon való részvétel ajánlott, a gyakorlatokon való részvétel kötelező. A félévre tervezett vizsgáztatás a vizsgaidőszakban írásbeli formában kerül megoldásra, ami alapján a hallgatók kollokviumi jegyet kapnak.

A jegyek kialakítása:

0 - 59% - elégtelen (1)

60 – 69% - elégséges (2)

70 – 79% - közepes (3)

80 – 89% - jó (4)

90 – 100% - jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. Chikán A.: Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.

2. Nábrádi A.: Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015. ISBN 978-963-12-3048-2

Ajánlott szakirodalom:

1. Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K.: Üzemtan I. Szaktudás Kiadóház, Budapest 2008.

2. Pupos Tibor et al: Termelés- és szolgáltatás menedzsment. Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Keszthely, 2011.

3. Felföldi J. – Nábrádi A. – Szűcs I.: Korszerű Farmmenedzsment, Szaktudás Kiadó, Budapest, 2013.

Hetekre bontott tematika:

Hét, időpont	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium	Hét
1.	Követelményrendszer ismertetése, a vállalkozásokkal kapcsolatos alapfogalmak	A félév felépítése, szükséges tudnivalók (TÉ, TK számítása)	1-2
2.	Alapfogalmak TÉ, TK, önköltség		
3.	Alapfogalmak, jövedelem, hatékonyság		
4.	Értéktermelő folyamatok menedzsmentje: termelés és szolgáltatás	A TÉ számítása, TK és számítása, önköltség, jövedelem számítások	3-4
5.	Erőforrások forgóeszközök.		
6.	Készlet-gazdálkodás	Forgóeszköz-gazdálkodással kapcsolatos számítások	5-6
7.	Erőforrások: emberi erőforrás-gazdálkodás	Amortizációs számítások	7-8
8.	Erőforrások: befektetett eszközök		
9.	Beruházások értékelése, az idő pénzértéke I.	Beruházás-gazdaságossági számítások	9-10
10.	Beruházások értékelése, az idő pénzértéke II.		
11.	Kapacitás-tervezés, szezonáltság	Kapacitás-tervezési, szezonáltsággal kapcsolatos kalkulációk	11-12
12.	Vállalati tervezés I.		
13.	ZH	Zárthelyi dolgozatok értékelése	13
14.	Vállalati tervezés II., a félév értékelése	Zárthelyi dolgozatok értékelése	14

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Számvitel		Kódja:	GT_ANGN039-17	
		angolul:		Accounting				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Rózsa Attila	beosztása	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a vállalkozások számvitelének elméleti és gyakorlati alapjait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Megfelelő ismeretek megszerzése a számviteli folyamatokra vonatkozóan.								
Képesség:								
A hallgató képessé válik a számviteli munkába való bekapcsolódásra.								
Attitűd:								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonnyá kell válnia a számviteli ismeretek iránt. A kurzus erősíti a hallgatók nyitottságát a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, fokozza elkötelezettségüket.								
Autonómia és felelősség:								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló munkavégzésre, átlátja a számviteli munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tárgy megismerteti a hallgatókat a számvitel fogalmával, annak rendszerével, a számviteli munka szakaszaival, az egyes gazdasági események vagyona gyakorolt hatásával. Bemutatja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg között fennálló kapcsolatot.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka kollokviumi jeggyel zárul.								
Vizsgát csak az a hallgató tehet, aki aláírást szerez a félév végén, melynek feltétele:								
•A szemináriumokon való aktív részvétel (3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján aláírás nem adható).								
Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:								
•A félév során a gyakorlat anyagából 2 zárthelyi dolgozat sikeres (legalább 50-50%-os) megírása. Pótlás csak egy alkalommal, vizsgaidőszakban lehetséges.								
•A vizsgaidőszakban az elméleti ismeretek számonkérése Moodle teszt formájában történik. A minimális követelmény, a gyakorlati anyaghoz hasonlóan, az 50%-os szint elérése.								
•A végső érdemjegyben az évközi zárthelyi dolgozatok átlaga 70%-os arányt képvisel, míg az írásbeli kollokvium 30%-ot.								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								
0-49% elégtelen								
50-69% elégséges								
70-79% közepes								
80-89% jó								

Kötelező szakirodalom:

- Kozma András (2001): Vázlatok a számvitel tanuláshoz I. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen,
- Kozma András (2001): Számviteli gyakorlatok I., Keletlombard Kft., Debrecen,
- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Dr. Sztanó Imre (2019): A számvitel alapjai, Perfekt, Budapest,
- dr. Siklósi Ágnes, dr. Simon Szilvia, dr. Veress Attila (2018): Számvitel alapjai példatár, Perfekt, Budapest,
- dr. Siklósi Ágnes, dr. Veress Attila (2020): Gazdasági események kontírozása A-tól Z-ig, Perfekt, Budapest.

Heti bontott tematika

1.	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése. TE* A hallgató megismeri a tantárgyi követelményeket, a félév közben elvégzendő feladatokat.
2.	A számvitel fogalma. TE A hallgató megismeri a számvitel fogalmát.
3.	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. TE A hallgató megismeri a vállalkozói vagyon nyilvántartására szolgáló vagyonszámlák eszköz és forrás oldalának felépítését, megérti a felépítés logikáját.
4.	A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. TE A hallgató megismeri a gazdasági műveleteket, azok csoportosítási lehetőségeit, képes megállapítani az egyes gazdasági események hatását a vagyonra.
5.	Könyvviteli alapfogalmak. TE A hallgató megismeri a könyvviteli alapfogalmakat.
6.	A számviteli munka szakaszai (bizonylatok) TE A hallgató megismeri a számviteli munka szakaszait.
7.	A számviteli munka szakaszai (nyilvántartások, analitikus és szintetikus elszámolások) TE A hallgató átlátja a számviteli munka folyamatait, képes a rendszerben való gondolkodásra.
8.	Első zárthelyi dolgozat megírása. TE A hallgató képes a gyakorlatok során szerzett ismereteinek szintetizálására, megfelelő órai aktivitás és otthoni felkészülés mellett sikeres zárthelyi dolgozat megírására.
9.	Összefoglaló példa a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatok bemutatására. TE A hallgató felismeri, átlátja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatokat.
10.	Újabb összefoglaló példa a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatok bemutatására. TE A hallgató egységes rendszerben látja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatokat.
11.	Beszámolási és könyvviteli kötelezettség. A számviteli szolgáltatás. TE A hallgató megismeri a gazdálkodók beszámolási és könyvviteli kötelezettségét, valamint a számviteli szolgáltatásokat.
12.	A vállalkozások számvitelének szabályozása. A számviteli rendszer. A számviteli törvény. TE A hallgató részletesen megismeri a számviteli rendszert és annak szabályozását, annak jogi kereteit.
13.	A számviteli alapelvek, a számviteli politika. Beszámoló készítésről általában. TE Belátja a számviteli alapelveknek való megfelelés szükségességét, képessé válik számviteli politika összeállítására.
14.	Az ÁFA és az értékcsökkenés elszámolás lényege. TE A kurzus 14. hetére a hallgató komplex számviteli ismeretekkel rendelkezik, a megszerzett tudás átadására képesé válik.
15.	Második zárthelyi dolgozat megírása.

	TE A hallgató képes a gyakorlatok során szerzett ismereteinek szintetizálására, megfelelő órai aktivitás és otthoni felkészülés mellett sikeres zárthelyi dolgozat megírására.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_ANGN034-17
		angolul:		Business Communication					
Felelős oktatási egység:				Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	1	Heti	1	Gy	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Juhász Csilla		beosztása	habilitált egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
a tantárgy keretében elsajátítsák az üzleti kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit.									
- Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben.									
Képesség:									
- Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.									
- Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.									
Attitűd:									
- Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza.									
Autonómia és felelősség:									
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Az üzleti kommunikáció alapjai, szintjei; Az üzleti kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadások tartása.									
A gyakorlatokon tréningek, videó-felvételes szerepjátékok keretében élhetik át a hallgatók a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit. beadandó dolgozat készítésekor megtapasztalják a tudományos igényességű írásbeliség technikáit.									
Értékelés									
A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegy egyrészt a szemináriumi dolgozat érdemjegyének, másrészt a zárthelyi dolgozat eredményének számtani átlaga. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.									

Kötelező szakirodalom:

- Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014
e-könyv formában ISBN: 9786150000000, 2020
- Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2019
- Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2013,
<https://mersz.hu/hofmeister-toth-mitev-uzleti-kommunikacio-es-targyalastechnika> 2016
- Pease, A.: Testbeszéd - Gondolatolvasás gesztusokból. Park Kiadó, Budapest 2017

Ajánlott szakirodalom:

- Tchappeler, R. – Krogerus, M.: 44 kommunikációs modell – A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. E-könyv, HVG Kiadó, Budapest 2020
- Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009
- Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008
- Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998
- Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó, Budapest 1996

Hetekre bontott tematika	
1. előadás	Az üzleti kommunikáció alapjai TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: az üzleti kommunikáció fogalma, csoportosítása, az üzleti kommunikáció modellje, folyamata
2. tréning	Követelmények ismertetése. Bemutakozás TE A hallgató megismeri a tréning és a beadandó dolgozati követelményeket. Megtanulhatja milyen szempontokat alkalmazhat bemutatkozásnál
3. előadás	Nonverbális kommunikációs alapismeretek TE: Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térköszabályozás
4. tréning	Vitakultúra (szóbeli kommunikációs sajátosságok) TE: Megtapasztalja a kulturált vita formáját, sajátosságait.
5. előadás	Nonverbális kommunikáció az üzleti életben TE: Elsajátítja a nonverbális kifejezésmódok formáit, jellemzőit
6. tréning	Nonverbális kommunikáció hallgatói kiselőadások TE: Fejleszti a prezentációs képességét.
7. előadás	Verbális kommunikáció, írásbeliség TE: Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat.
8. tréning	A nemek közötti kommunikációs különbségek TE: Tudatosodik a hallgatóban, hogy a nemek kommunikációjában eltérések vannak, megismeri, melyek ezek.
9. előadás	Verbális kommunikáció, szóbeliség TE: Megtanulja a szóbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit.
10. tréning	Kommunikációs zajok, zavarok, információ torzulás TE Megtapasztalja, hogy milyen sok kommunikációs zaj fordul elő, a legcsekélyebb szándékosság nélkül.
11. előadás	Zavarok a kommunikációban TE Megtanulja, Szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal
12. tréning	Verbális kommunikáció. Írásbeliség TE Megtanulja az írásbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit
13. előadás	A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek TE: Megtanulja a kommunikációban rejlő kulturális különbségeket.
14. tréning	A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek Félév értékelése, zárás TE Gyakorolja a kulturális kommunikációs különbségek felismerését, kezelését.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénzügytan		Kódja:	GT_ANGN009-17	
		angolul:		Introduction to Finance				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szabó Andrea	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja								
A kurzus célja, hogy bevezetést nyújtson a pénzügyek területére, megismertette a hallgatókat a pénz időértékének koncepciójával, a diszkontált cash flow módszer néhány alkalmazási területével (egyszeri pénzáramlások értékelése, pénzáramlás sorozatok értékelése, értékpapírok értékelése, komplex időérték problémák megoldása), néhány ok-okozati kapcsolat feltárásával, a hatékony piacok elméletével, a pénzügyi rendszer struktúrájával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató betekintést nyer a pénzügyek alapvető témaköreibe. Megismeri a diszkontált cash flow értékelési eljárást, a hatékony piacok elméletét, a pénzügyi rendszereket.								
Képesség:								
A hallgató képes lesz alapvető pénzügyi összefüggések értelmezésére.								
Attitűd:								
Fogékonyság és érdeklődés kialakítása a pénzügyi-gazdasági összefüggések értelmezése, logikai összefüggéseinek feltárása iránt. Motiváltság kialakítása a vonatkozó szakirodalom olvasására.								
Autonómia és felelősség:								
A megtanultak alapján a hallgató képes objektív szempontok mentén önálló értékelést, elemzést készíteni, amiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Pénzügyi alapelvek. A pénz időértéke. Annuitások 1. Annuitások 2., Örökjáradékok, komplex időérték problémák. Kötvényértékelés: a vállalati adósság általános jellemzői. Kötvényértékelés: a diszkontált cash flow módszer. Kötvényértékelés: a kötvények típusai, a kamatok összetevői, hozamgörbe. Részvényértékelés: törzsrészvények általános jellemzői, a diszkontált cash flow módszer, a részvényár mozgások hosszú távú okai. Részvényértékelés: a hasonlító eljárás. Részvényértékelés: elsőbbségi részvények jellemzői és értékelésük, tőzsde, hatékony piacok. A pénzügyi rendszer. A nemzetközi pénzügyi rendszer története.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti anyagrészben megnevezett koncepciók, modellek állításainak megértése érdekében mind formális, mind grafikus eszközök alkalmazása a logikai összefüggések hangsúlyozásával. A tananyag elmélyítése példák, számítási feladatokon keresztül.								
Értékelés								
A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik.								

Kötelező szakirodalom:

BREALEY, R. A. – MYERS, S. C. [2005]: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest
 BÉLYÁCS IVÁN [2007]: A vállalati pénzügyek alapjai, Aula Kiadó, Bologna tankönyvsorozat, Budapest
 Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok

Ajánlott szakirodalom:

TITMAN, S – KEOWN, A. J. – MARTIN J. D. [2018]: Financial Management. Principles and Applications, Pearson Education Limited
 MISHKIN, F. S. [2019]: The Economics of Money, Banking, and Financial Markets, Pearson Education Limited

Heti bontott tematika	
1.	Tematika TE* Ismertetésre kerül a tematika, s a témakörök rövid összefoglalóján keresztül egy általános képet kap a hallgató a kurzusról.
2.	Pénzügyi alapelvek TE A hallgató megismeri az alapvető pénzügyi alapelveket.
3.	A pénz időértéke TE A hallgató megérti a pénz időértékének koncepcióját többek között a jelen- és jövőérték számításokon keresztül.
4.	Annuitások 1. TE A hallgató tisztában lesz az annuitások fogalmával, képes lesz gyakorlati példák között felismerni az annuitásokat, elsajátítja azok értékelését (jelen- és jövőértékük meghatározását).
5.	Annuitások 2., Örökjáradékok, komplex időérték problémák TE A hallgató megismeri az örökjáradékokat, azok értékelését. Majd komplex időérték problémák esetén képes lesz azokat részproblémákra felosztani, felismerni, s értékelni az egyes részproblémákat, s ezáltal a teljes komplex időérték problémát.
6.	Kötvényértékelés: a vállalati adósság általános jellemzői TE A hallgató megismeri a vállalati adósság általános jellemzőit.
7.	Kötvényértékelés: a diszkontált cash flow módszer TE A hallgató elsajátítja a kötvények értékelésére is alkalmazott diszkontált cash flow módszert.
8.	Kötvényértékelés: a kötvények típusai, a kamatok összetevői, hozamgörbe TE A hallgató megismeri a kötvények egyes típusait, jellemzőit, a kamatok összetevőit, a hozamgörbét. Képes lesz értelmezni a hozamgörbe elmozdulásait, alakja változásának okait.
9.	Részvényértékelés: törzsrészvények általános jellemzői, a diszkontált cash flow módszer, a részvényár mozgások hosszú távú okai TE A hallgató elsajátítja a részvények értékelését diszkontált cash flow módszerrel. Ezzel képes lesz azonosítani a részvényárfolyam hosszú távú mozgásának okait.
10.	Részvényértékelés: a hasonlító eljárás TE A hallgató megismeri a hasonlító eljárást a részvények értékelése esetén.
11.	Részvényértékelés: elsőbbségi részvények jellemzői és értékelésük, tőzsde, hatékony piacok TE A hallgató megismeri az elsőbbségi részvény jellemzőit, értékelését, a tőzsde alapvető jellemzőit, a hatékony piacok elméletét.
12.	A pénzügyi rendszer TE A hallgató megismeri a pénzügyi rendszer struktúráját, funkcióit, néhány pénzügyi instrumentumot, a pénzügyi közvetítés funkcióit, a pénzügyi közvetítő rendszer néhány elemét.

13.	A nemzetközi pénzügyi rendszer 1. TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések és egyéb logika kapcsolatok átlátására.
14.	A nemzetközi pénzügyi rendszer 2. TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések és egyéb logika kapcsolatok átlátására.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika II.		Kódja:	GT_ANGN010-17	
		angolul:		Calculus for Economics II.				
Felelős oktatási egység:				Statisztika és Módszertani Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_ANGN001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus az első féléves hasonló című kurzus folytatása. Célja az, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt lineáris algebrai fogalmakat és módszereket. Elsajátítsák a valószínűség-számítás alapjait, mely nélkülözhetetlen a statisztika megismeréséhez. A gyakorlatokon a megfelelő témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásában szerezhnek jártasságot a hallgatók.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete - Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja - megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
Képesség:								
- Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására - Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására								
Attitűd:								
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően - Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg								
Autonómia és felelősség:								
- Döntéseiért felelősséget vállal - Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg - Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
- Lineáris algebrai fogalmak: vektorterek, mátrixok, determinánsok, lineáris egyenletrendszerek; - Többváltozós függvények feltételes szélsőérték-számítása - Kombinatorika, valószínűség-számítás - Statisztikai alapok								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat								
Értékelés								
A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg).								
A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárhelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje								

el a hallgató. Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének.

A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (össz-pontszámra vonatkoztatva): 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles.

- Akinek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- Akik kollokviumi jegyet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika II, Előadáskövető ppt-k.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza: Valószínűségszámítás, Tankönyvkiadó, 1982.
- Scharnitzky Viktor: Mátrixszámítás, Bolyai könyvek.
- Solt György: Valószínűségszámítás, Bolyai könyvek

Heti bontott tematika	
1.	Mátrix fogalma, műveletek mátrixokkal. Mátrix inverze. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
2.	Determináns fogalma, tulajdonságai, kifejtési tétel. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
3.	Ismételés: többváltozós függvények deriválása és feltétel nélküli szélsőérték-számítása. Lagrange-féle multiplikátorok módszere. TE Első féléves ismeretek ismételése, feladatmegoldás
4.	Lineáris egyenletrendszerek. Lineáris egyenletrendszer megoldhatósága. Gauss-elimináció. Cramer szabály. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, új lineáris-egyenletrendszer megoldási módszerek elsajátítása
5.	Vektortér fogalma. Lin. kombináció, függőség és függetlenség fogalma. Kompatibilitás, generátorrendszer, dimenzió, bázis fogalma. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Alapvető fogalmak elsajátítása, feladatmegoldás
6.	Elemi bázistranszformáció, bázistranszformáció fogalma és alkalmazásai. TE Egy új gyakorlati módszer megismerése, feladatmegoldás
7.	Kombinatorika. Binomiális tétel. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, feladatmegoldás.
8.	Valószínűségszámítás alapjai: eseménytér, műveletek eseményekkel, klasszikus Valószínűségszámítás. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, feladatmegoldás.
9.	Mintavételezéses eljárások. TE A tanult képletek gyakorlása, feladatmegoldás.
10.	Feltételes valószínűség, függetlenség, a teljes valószínűség tétele. Bayes tétel. TE A tanult fogalmak gyakorlása, feladatmegoldások
11.	Az integrálfogalom kiterjesztése: improprius integrál, kettős integrál TE Első félévben tanult integrálszámítás ismételése. Az improprius integrál számítása, alkalmazása a valószínűségszámításban, feladatmegoldás.
12.	Diszkrét és folytonos valószínűségi változók, eloszlás- és sűrűségfüggvény. TE Tanult definíciók értelmezése, feladatmegoldások
13.	Várható érték, szórás, nevezetes diszkrét eloszlások: binomiális, hipergeometrikus, geometriai és Poisson eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások
14.	Nevezetes abszolút folytonos eloszlások: egyenletes eloszlás, exponenciális eloszlás, normális eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Mikroökonómia		Kódja:	GT_ANGN011-17	
		angolul:		Microeconomics				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Bevezetés a közgazdaságtanba Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_ANGN002 GT_ANGN001	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Karcagi-Kováts Andrea	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja								
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket, azokat a módszereket, amiket a mikroökonómiai gondolkodás megkövetel. A korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálásra tér át a kurzus: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet levezetése. A félév második felében áttér a termeléselméletre, azon belül is a profitmaximalizálásra, mint legfőbb célra, és két iparági szerkezetben (tökéletes verseny és monopólium) veszi át, hogy mekkora a profitmaximalizáló kibocsátás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 63% – elégséges 64,01% - 75% – közepes 76,01% - 86% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfolon. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010, ISBN: 9789630583084 Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009.								
Ajánlott szakirodalom:								

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai -
Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009
Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.
Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.
Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

	tananyag	Varian könyv fejezetei
1.	A mikroökonómia alapelvei TE: Határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés	1. fejezet
2.	Elemzési eszközök TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás	1. fejezet
3.	Költségvetési korlát TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány	2. fejezet
4.	Hasznosság és preferenciák TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon	3., 4. fejezet
5.	Fogyasztói döntés TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által	5. fejezet
6.	A keresletelmélet néhány alkalmazása TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése	6. fejezet
7.	Fogyasztói többlet és piaci kereslet TE: piaci kereslet levezetése egyéni kereslethől, rugalmassági mutatók	14., 15. fejezet (kivéve 14.8.)
8.	Vállalat I. TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számviteli és gazdasági költség koncepció	18., 19.2., 20. fejezet (kivéve 20.2., 4.)
9.	A vállalat II. TE: technológia, rövid távú termelési függvény	19. fejezet
10.	Költséggörbék TE: a vállalat rövid és hosszú távú költségei	21. fejezet
11.	Vállalati magatartás tiszta versenyben TE: profitmaximalizálás, fedezeti és üzembezárási pontok	22., 23. fejezet (kivéve 23.4., 10.)
12.	Kompetitív piac egyensúlya TE vállalati és iparági kínálat, jóléti többlet	22., 23. fejezet (kivéve 23.4., 10.)
13.	A monopólium TE: TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-vesztesség	24. fejezet
14.	Összefoglalás	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági magánjog		Kódja:	GT_ANGN012-17	
		angolul:		Business Civil Law				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	V	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések, valamint a tulajdonjog alapvető szabályaiba is.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.								
Képesség: Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival. Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd: A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlassa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség: A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése. A polgári jogi szerződések általános szabályai.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül								

Értékelés

A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli vizsgán is megszerezhető.

2-es (elégséges) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN: 978-963-490-127-3

TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei munkafüzet*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN: 978-963-490-126-6, <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=2268#section-6> jelszó: efop343

KÁROLYI – PRUGBERGER – TÖRŐ – HELMECZI (2015): *Gazdasági magánjog*. Debrecen, Státusz H és H Kkt., ISBN: 978-963-12-1142-9

Ajánlott szakirodalom:

FÉZER-KÁROLYI-PETKÓ-TÖRŐ (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Budapest, Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft., ISBN: 978-963-89986-8-2

Heti bontott tematika	
1. hét	A jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése: jogforrási rendszer felépítése, jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközei. Jogforrási hierarchia, jogalkotási folyamat. Jogrendszer tagozódása: diszpozitív magánjog – kógens közjog. TE: Ismeri a magyar jogrendszer alapvető felépítését, a jogszabályok típusait és egymáshoz való viszonyukat. Ismeri a két fő szabályozási modellt: a diszpozitív magánjogi rendelkezések és a kógens közjogi szabályozás alapvető szabályait.
2. hét	Állami szervek rendszere. A hatalmi ágak szétválasztása, hatalommegosztás. Országgyűlés, köztársasági elnök, kormány, minisztériumok feladat- és hatásköre. Alkotmánybíróság, bíróság, ügyészség, ombudsman intézménye, helyi önkormányzatok. TE: Ismeri a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalmi ágak intézményrendszerét, alapvető működését és funkcióit.
3. hét	A gazdasági élet alanyai (jogképesség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképesség. A természetes személyek jogképessége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei. TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképességének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket.
4. hét	A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A mezőgazdasági vállalkozók köre, vállalkozó igazolvány nélküli „speciális vállalkozások” típusai, ismérvei TE: Ismeri a kizárólag magánszemélyhez köthető vállalkozási formák formáit, különbséget tud tenni azok jogi keretei között.
5. hét	A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. A cégbejegyzési eljárás fajtái, szakaszai. Az előtársaság funkciója. TE: Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat.
6. hét	A gazdasági társaságok szervezeti felépítése: legfőbb szerv működési szabályai, hatásköre, összehívása. A vezető tisztségviselő jogállása, feladata, felelőssége. Az ellenőrző szervek (felügyelőbizottság, könyvvizsgáló) kötelező esetei, feladataik. TE: Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.

7. hét	1. Zárthelyi dolgozat. Középpontban a jogalanyokhoz kapcsolódó alapfogalmak (jogképesség, cselekvőképesség, cég, gazdasági társaság) értelmezése, illetve az egyéni vállalkozás működési sajátosságai, a gazdasági társaságok közös szabályai.
	TE: Ismeri a Magyarországon létrehozható vállalkozási formák típusait és működésükre vonatkozó közös szabályokat.
8. hét	A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A tagsági viszony megszüntetésének formái.
	TE: Ismeri a vizsgált két társasági forma választásának legfontosabb ismérveit, el tudja határolni más vállalkozási formáktól.
9. hét	A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. Monista és dualista irányítás. Corporate governance követelménye.
	TE: Ismeri a kft. és az rt. működési sajátosságait, alapításának előnyeit és hátrányait, tisztában van a részvény értékpapírijogi sajátosságaival.
10. hét	Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek) A szövetkezet fajtái, a szociális szövetkezet. Részjegy - részjegytőke sajátosságai, változó alaptőke elve. Az alapítvány célja, működése, kuratórium. Egyesület fogalma és működése.
	TE: Ismeri a profitorientált vállalkozási formák közül a gazdasági társaságok mellett a szövetkezet jellemzőit, illetve a nonprofit szféra alanyait és céljukat.
11. hét	A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. A gazdasági társaságok jogutódlással való megszűnése, az átalakulás formái (egyesülés, szétválás, cégformaváltás) és folyamata. A jogutód nélküli megszűnési formák, a végelszámolás alapvető sajátosságai. A fizetéseképtelenségi eljárások elkülönítése, a csőd- és a felszámolási eljárás alapvető szakaszai.
	TE: Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetéseképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.
12. hét	Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése A tulajdonjog tárgyai, a tulajdonjogi triász tartalma. A tulajdonjog megszerzésének eredeti és származékos jogcímei. A közös tulajdon szabályai.
	TE: Ismeri a tulajdonjog tartamát alkotó birtoklás, használat és rendelkezési jog jelentőségét, meg tudja nevezni a tulajdonjog megszerzésének legalapvetőbb jogcímeit.
13. hét	A polgári jogi szerződések általános szabályai: A szerződés fogalma, alanya, tárgya, megkötésének folyamata. A szerződésszegés esetei és jogkövetkezményei. A szerződési biztosítékok köre és alkalmazásuk célja, funkciója.
	TE: Ismeri a szerződéskötés általános szabályait, a foglaló, zálogjog, kötbér és kezesség alkalmazási szabályait, valamint tisztában van a szerződésszegés főbb eseteivel (késedelem, hibás teljesítés) és jogkövetkezményeivel.
14. hét	2. Zárthelyi dolgozat. Középpontban az egyes gazdasági társaságokra vonatkozó speciális sajátosságok, a tulajdonjog és a szerződéskötés alapvető szabályai.
	TE: Alapos ismeretekkel bír az egyes gazdasági társaságok elhatárolási sajátosságairól, az alapítás személyi és vagyoni különbségeiről, a tagok felelősségéről. Ismeri a megszüntetési és a fizetéseképtelenségi eljárások (végelszámolás, felszámolás, csődeljárás) alapvető jellemzőit, a tulajdonjog tartalmi sajátosságait és a tulajdonszerzési módokat.

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika I				Kódja:	GT_ANGN015-17
		angolul:		Statistics I.					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_ANGN001-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja:									
A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és a gazdálkodás és menedzsment területén alkalmazott számításokat áttekintése.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
1. Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.									
Képesség:									
1. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
Attitűd:									
1. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.									
2. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.									
Autonómia és felelősség:									
1. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Témakörei:									
A) Viszonyszámok I. Egyenmű adatokból számított viszonyozások: 1. dinamikus viszonyozások (bázis- és lánc viszonyozások) 2. területi viszonyozások 3. koordinációs viszonyozások 4. teljesítmény viszonyozások. II. Különnemű adatokból számított viszonyozások: intenzitási viszonyozások									
B) Középértékek: I. Számított középértékek (átlagok) II. Helyzeti középértékek (medián, módusz)									
C) Szóródás mutatói									
D) Indexek									
E) Becslés									
F) Mintavételezés									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Tanulási tevékenység:									
1. Problémamegoldás									
2. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.									
Tanítási módszerek:									
1. előadás									
2. magyarázat									
3. Visszacsatolás, a tanulók tevékenységének értékelése									
4. Szemléltetés									

5. Házi feladat

Értékelés

Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóságtól. Az előadásokon való megjelenés ajánlott. A gyakorlaton való megjelenés **KÖTELEZŐ**.

Aláírást az kaphat, aki a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatnak megfelelően maximum 33 %-át hiányozza a megtartott gyakorlati óráknak. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

A személyes oktatás esetén a szorgalmi időszakban minden Hallgatónak meg kell szerezni a gyakorlati jegyet. A szorgalmi időszak utolsó hetében, gyakorlati időben kerül megírásra a gyakorlati jegyszerző vizsga. A gyakorlati jegyszerzőkor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkor lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Abban az esetben, ha online óratartás lesz, akkor is ajánlott az előadások, valamint kötelező a gyakorlatok látogatása. Az online oktatás esetén a szorgalmi időszakban minden Hallgatónak meg kell szerezni a gyakorlati jegyet. A szorgalmi időszak utolsó hetében, gyakorlati időben kerül megírásra a gyakorlati jegyszerző vizsga. A gyakorlati jegyszerzőkor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkor lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Kötelező szakirodalom:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika I.-II, AULA Kiadó, Budapest, 2008.

Huzsvai László: Statisztika Gazdaságelemzők részére Excel és R alkalmazások. SENECA, 2012 http://seneca-books.hu/doc/978_963_08_5016_2.pdf

Ajánlott szakirodalom:

Alkalmazott statisztika. Szerk.: Szűcs István. Agroinform Kiadó, 2002.

Heti bontott tematika

1.	A statisztika fogalma, részterületei. Statisztikai alapfogalmak: alapsokaság, ismerv, paraméter, minta. A statisztikai munka fázisai.
	A statisztika alapfogalmai. Adatgyűjtési és adathasznosítási módok, adatforrások. Statisztikai lehetőségek az Excel táblázatkezelő programban. Függvények és eljárások, statisztikai alpműveletek.
2.	Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai.
	Független, azonos eloszlású minta, egyszerű minta, rétegzett minta. Csoportos minták, nem véletlen mintavételi eljárások, kombinált és mesterséges minták. Nem válaszolások a mintában. Kiválasztási arány számítása.
3.	Az adatok mérési szintjei. A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások.
	Különböző mérési szintű változók jellemző értékeinek meghatározása. Diagramok készítése és értelmezése.
4.	Viszonyyszámok. Összefüggések a viszonyszámok között.
	Megoszlási, koordinációs, összehasonlító, teljesítmény viszonyszámok számítása. Intenzitási viszonyszámok meghatározása.
5.	Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek.
	Centrális mutatók meghatározása különböző mérési szintű változók esetén.
6.	Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása.
	Átlagok (a számtani átlag és főbb tulajdonságai, egyéb átlagfajták és jellegzetes alkalmazási területeik).
7.	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható.
	Szóródási mutatók számítása a teljes sokaságból és mintából.

8.	A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között.
	A koncentráció elemzés gyakorlata.
9.	Indexek
	Az érték-, ár- és volumenindex számítás alapjai. A Laspeyres- és Paasche-féle indexek. Index-összefüggések. A Fisher-féle indexek.
10.	A normális eloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcsosság jellemzése
	Normáleloszlás előállítás. Sűrűség és eloszlás függvény elemzése. Standardizálás. Ferdeség és csúcsosság számítása, gyakorlati értelmezése.
11.	A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek.
	Standard normális eloszlás előállítás. Az eloszlás függvény alapján a jellemző értékek meghatározása. Egyoldali, kétoldali valószínűségek meghatározása. Az Excel standard normális eloszlás függvényei és értelmezésük.
12.	Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok.
	A standard hiba meghatározása. Különböző valószínűségekhez tartozó konfidencia intervallumok számítása. A megbízhatósági tartományok gyakorlati alkalmazása.
13.	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba.
	Függetlenségvizsgálat, illeszkedésvizsgálat, homogenitás-vizsgálat. Khi-négyzet próbák.
14.	Összefoglalás
	Gyakorlás a sikeres gyakorlati jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Makroökonómia		Kódja:	GT_ANGN016-17	
		angolul:		Macroeconomics				
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		mikroökonómia				Kódja:	GT_ANGN011-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok, illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkínálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: a keynesi kereslet, az IS-LM modell, az aggregált kereslet és az aggregált kínálat modellje. A rövid és a hosszú távú következtetések viszonya: a várakozásokkal kiegészített Phillips-görbe, és a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény, illetve az évközi feladatok megoldásával szerzett pontok adják a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó								

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. (2005): Makroökonómia. Osiris, Budapest. ISBN: 963 389 825 0

Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest. ISBN: 963 545 4023

Ajánlott szakirodalom:

Mishkin, F. S. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-5669-40-8

Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest. ISBN: 963-389-257-0

Heti bontott tematika		
hét	téma	tananyag
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana; a makroökonómiai aggregátumok I	Mankiw: 1., 2. fejezet
	TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai	
2.	A makroökonómiai aggregátumok II	Mankiw: 2. fejezet
	TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei	
3.	A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya	Mankiw: 3. fejezet
	TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe	
4.	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás	Mankiw: 3. fejezet
	TE: Az Euler-tétel és feltételei	
5.	A munkapiac és munkanélküliség	Mankiw: 5. fejezet
	TE: A természetes munkanélküliség okai	
6.	A pénz funkciói a pénz mennyiségi elmélete	Mankiw: 6. és a 18. fejezet
	TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata	
7.	Pénzkereslet, pénzkínálat, az infláció és költségei	Mankiw: 6. és a 18. fejezet
	TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata, reál és nominális kamatláb, várt infláció szerepe	
8.	A keynesi kereszt	Mankiw: 9. fejezet
	TE: A kiadási és adómultiplikátor magyarázata	
9.	Az IS-LM-modell	Mankiw: 9. fejezet
	TE: A pénz és az árupiaci folyamatok összefüggése	
10.	Gazdaságpolitikai az IS-LM modellben	Mankiw: 10. fejezet
	TE: A modellen belül értelmezhető fiskális és monetáris akciók hatása az outputra és a kamatlábra	
11.	Aggregált kereslet és aggregált kínálat	Mankiw: 8. fejezet
	TE: A ragadós árak szerepének megértése,	
12.	A Phillips-görbe	Mankiw: 12. fejezet, 372-387. o., előadás
	TE: Az infláció és a munkanélküliség rövid távú kapcsolata	
13.	A fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei	Mankiw: 15. fejezet
	TE: A jelenbeli fogyasztás és a jövőben várható jövedelem kapcsolata	
14.	Összefoglalás	
	TE: A félév során áttekintett témák kapcsolódási pontjainak jobb megértése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Marketing		Kódja:	GT_ANGN018-17	
		angolul:		Marketing				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	1	G	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kontor Enikő		beosztása:	egyetemi adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a piaccal, annak működésével, valamint a vállalatok piaci műveleteivel kapcsolatos alapismereteket és készségeket. A kurzus végére a hallgatók rendelkeznek egy üzleti probléma megoldásához szükséges ismeretekkel, képességekkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> • A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkonceptió lényegét. • Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. • Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. • Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.								
<i>Képesség:</i> • A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. • Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. • Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.								
<i>Attitűd:</i> • A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. • Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> • A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. • Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. • Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi..								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti a következő témaköröket: a piac és a marketing alapfogalmai, helyzetelemzés, mikro-makro környezet elemzése, versenyelemzés, fogyasztói magatartás vizsgálata, STP marketing, a marketing eszközrendszere: termékpolitika, árpolitika, értékesítési csatornapolitika, kommunikációs politika; piackutatás elméleti és gyakorlati kérdései.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Az elméleti anyag illusztrációja esettanulmányokon keresztül. Konzultációs lehetőség biztosított.

Szemináriumokon:

- projektfeladat csoportmunkában: az elméleti előadások témaköreinek feldolgozása egy választott termék/márkacsoporton keresztül,
- esettanulmányok alkalmazása,
- a témakörhöz kapcsolódó konkrét, aktuális vállalati esetek megbeszélése,
- reklámfilmek, kommunikációs megoldások elemzése,
- egyéni prezentációk.

Értékelés

A jegy három részből tevődik össze:

- Két írásbeli zárthelyi dolgozat: egy a szorgalmi időszak közepén, egy a végén.
- Szemináriumi munka csoportos és egyéni értékelése.

Kötelező és ajánlott szakirodalom:

- Kotler, P.–Keller, K. L. (2012): Marketingmenedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest (kijelölt részek – 1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 15, 17. fejezetek; a nem kijelölt részek ajánlott irodalomnak tekintendők).

Heti bontott tematika	
1.	Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketing szerepe az üzleti életben és társadalomban. TE: A marketing alapfogalmai: piac, kereslet, kínálat, szükséglet-igény-kereslet összefüggésrendszere, a marketing szerepe, a marketingmenedzsment folyamata.
2.	Marketingkörnyezet elemzése TE: A makro-mikrokörnyezet elemei, a versenykörnyezet, illetve ezek elemzésére alkalmas modellek és módszerek.
3.	Fogyasztói magatartás I. TE: A fogyasztók magatartását befolyásoló tényezők: a kulturális, társadalmi és személyes tényezők.
4.	Fogyasztói magatartás II. TE: A vásárlási döntési folyamat egyes lépései, ezek vizsgálati módszerei: problémafelismerés, információkeresés, az alternatívák értékelése, vásárlási döntés, vásárlás utáni fogyasztói magatartás.
5.	Szegmentáció, célcsoportképzés, pozicionálás TE: Az STP marketing lényege, szerepe: fogyasztói/üzleti piacok szegmentációja, célpiacok kiválasztása, pozicionálás.
6.	Stratégiai tervezés alapfogalmai TE: A marketingstratégiák és tervek kidolgozásának feladatai, módszerei: küldetés megfogalmazása, helyzetelemzés, célok meghatározása, stratégia típusai, programok meghatározása (marketing-mix tervezése), visszacsatolás lehetőségei és feladata. A marketingterv felépítése.
7.	Zárthelyi dolgozat
8.	Termékpolitika I. TE: A termékstratégia kialakításának a fogalmi köre, lényegi döntései: termékmagyarázat, termékjellemzők, márkák, minőség csomagolás, dizájn.
9.	Termékpolitikai II.

	TE: A termék-mix döntések, és az ezt támogató modellek: termékstratégiák, portfóliómodellek (Ansoff-mátrix, BCG mátrix, GE mátrix), új termék-stratégiák.
10.	Árpolitika TE: Az árak megállapításának a lényegi kérdései: ármegállapítás lépései, árstratégiák, árváltozásokra való reagálás.
11.	Értékesítési csatornapolitika TE: A marketingcsatorna fogalma, csatornatervezési döntések, illetve a különböző marketingcsatorna-rendszerek közül való választásnak a szempontjai. A nagy- és kiskereskedelem funkciói, szerepe, feladatai.
12.	Integrált marketingkommunikációs politika I. TE: A marketingkommunikáció modelljei, valamint a hatékony marketingkommunikáció kidolgozásának a lépései, fontos szempontjai.
13.	Integrált marketingkommunikációs politika II. TE: A marketingkommunikációs-mix elemei: reklám, eladásösztönzés, PR, személyes eladás, online marketing, új digitális kommunikációs platformok.
14.	Marketinginformációs rendszer TE: A marketinginformációs rendszer felépítése, elemeinek szinergikus hatása. A piackutatás alapvető fogalmai: mintavétel, szekunder kutatás, primer kutatás, a piackutatás folyamata.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalati pénzügyek		Kódja:	GT_ANGN019-17	
		angolul:		Corporate Finance				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Pénzügytan		Kódja:	GT_ANGN009-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Fazekas Balázs	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a vállalati pénzügyek tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első felében az éves beszámoló ismeretére, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, majd a kockázat alapjai és fedezetszámítás témaköröket dolgozzuk fel. A hosszú távú pénzügyi menedzsment keretein belül a pénz időértéke és a beruházási döntések, valamint a kötvény és részvényértékelés témákkal foglalkozunk.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt								

oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I.* Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II.* Debreceni Egyetem. Debrecen

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem. Pécs

Ajánlott szakirodalom:

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit.
2.	Előadás: A pénz időértéke I. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit.
3.	Előadás: A pénz időértéke II. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék.

	A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokot értékelni.
4.	Előadás: Beruházás értékelés alapjai I. Gyakorlat: Beruházás-gazdaságossági számítások A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek.
5.	Előadás: Beruházási értékelés alapjai II. Gyakorlat: Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére.
6.	Előadás: Kötvényértékelés I. Gyakorlat: kötvényértékelési számítások A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni.
7.	Előadás: Kötvényértékelés II. Gyakorlat: kötvények hozamának számítása A hallgató képes a kötvények hozamának és legfontosabb jellemzőinek interpretálására.
8.	Előadás: A részvény és értékelése. Gyakorlat: Részvények értékelése A Hallgató tud részvényt értékelni.
9.	Előadás: Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás Gyakorlat: Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel.
10.	Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése Gyakorlat: Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, jövedelmezőségi mutatók számítása és értékelése. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, jövedelmezőségét elemezni.
11.	Előadás: Forgótőke menedzsment I. Gyakorlat: Forgási sebesség és gazdálkodás hatékonyság elemzése. A Hallgató képes a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát.
12.	Előadás: Forgótőke menedzsment II. Gyakorlat: Pénzciklus és működési ciklus A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát.
13.	Előadás: Fedezetszámítás Gyakorlat: Fedezetszámítás A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni.
14.	Előadás: Összefoglalás Gyakorlat: Összefoglalás A félév anyagának áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv I. (angol)			Kódja:	GT_ANGNNY3-17
		angolul:		Technical language I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	3	angol
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdaság alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség: A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd: A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdaság fogalmköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; az álláskereső, a vállalkozások szervezeti felépítése, a banki szolgáltatások, a befektetések, a marketing, az etikus üzletmenet, valamint az üzleti utazások részletes megismerése; vizsgafeladatok gyakorlása.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.	
Értékelés	
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.	
Kötelező szakirodalom:	
Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader- intermediate, 3rd Edition. Longman, 2010. ISBN 978-1-4082-3695-6 Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281	
Ajánlott szakirodalom:	
Csernókné Jezerniczky Éva:Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3 Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450 Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2 Mascull, B.,: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8	

Heti bontott tematika	
1.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, vizsgakövetelmények ismertetése Basic Economic Concepts and terms Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a gazdasági élet legfontosabb terminusaival angolul. Képes az álláskereső folyamat egyes elemeiről idegen nyelven beszélni.
2.	Brands, brand management The money market, monetary policy, inflation Case study 1 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tisztában van a márkanév fontosságával. Ismeri a márkaépítés lépéseit, valamint, a pénzpiac jellemzőit és a monetáris politika eszközeit.
3.	Business travel, Special needs of businessmen, Balancing cost and comfort Case study 2 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri az üzleti utazással kapcsolatos legfontosabb kérdéseket, össze tudja hasonlítani a szálláshelyeket, utazási módokat.
4.	The labour market, Types of unemployment. Investments, Stock exchanges, Types of securities, Shares and bonds, Risk tolerance A nyelvtanuló ismeri a munkaerőpiac jellemzőit és a munkanélküliség fajtáit. Tud a különböző befektetési formákról beszélni. Össze tudja vetni azok előnyeit és hátrányait.
5.	Change in business, change management, managing meetings Case study 3 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudja, hogy az üzleti életben elkerülhetetlen a változás, fontos a változásmenedzsment. Ismeri a megbeszélések alkalmával használt terminusokat, és a hatékony megbeszélés kritériumait.
6.	Mid-term paper Tanulási eredmények: A nyelvtanuló számot ad az eddig elsajátított ismereteiről. Lehetősége nyílik tanulási stratégiáit az eredmény függvényében megváltoztatni.
7.	Organisations, Legal forms of business, Company structures Management skills, Types of managers, Qualities of good leaders Case study 4 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló képes idegen nyelven beszélni a különféle vállalkozási formákról, a vállalatok felépítéséről, valamint a vezetői stílusokról.
8.	Marketing, Market research, The four p's, Types of advertising, New forms of advertising. Presentation skills. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló járatos a marketing szakszókincsében. Képes idegen nyelven ismertetni a marketing eszközöket. Tud idegen nyelven szakmai prezentációt készíteni.
9.	Banking, Types of banks, Banking services, Terms of payment, Money matters

	Role-play: Asking for a loan. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló járatos a banki szakszókincsben. Képes idegen nyelven banki szituációkban részt venni.
10.	Investments, Stock exchanges, Types of securities, Shares and bonds, Risk tolerance Case study 5 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tud a különböző befektetési formákról beszélni. Össze tudja vetni azokat, ismeri az egyes eszközök előnyeit és hátrányait.
11.	Business ethics, Unethical and illegal business practices, Ethical dilemmas at work. Business and the environment. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a környezetvédelem jelentőségének az üzleti világban. Nyitott a környezettudatos üzleti megoldások iránt. Ismeri és elítéli az etikátlan üzleti gyakorlatot.
12.	Taxation, Types of taxes, Corporate taxation, Tax fraud. Case study 6 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri az adózás gazdaságban betöltött szerepét, képes ismertetni a különböző adónemeket, tisztában van az adóelkerülés és az adócsalás fogalmával.
13.	Setting up a company, The business plan, Financial statements (balance sheet, profit and loss account, cash-flow statement). Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudja, hogy kell megszervezni egy új üzleti vállalkozást, ismeri az üzleti terv részeit, valamint a legfontosabb pénzügyi kimutatásokat.
14.	Revision. Preparation for the final exam. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló áttekinti a kurzus során tanultakat. Próbavizsga feladatokon keresztül megismerkedik a félév végi kollokvium egyes alkotóelemeivel, gyakorlatot szerez a szakmai nyelvvizsga feladattípusaiban..

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv I. (francia)			Kódja:	GT_ANGNNY3-17
		angolul:		Technical language I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				A2-B1 szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	3	francia
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy célja a gazdasági szakmai nyelvvizsgára történő felkészítés, a hallgatók szakmai idegen nyelvi ismereteinek fejlesztése, a nemzetközi gazdasági szakmai szókincshez szükséges olyan kommunikatív nyelvi kompetenciák bővítése és megerősítése, amelyekre a hallgatóknak mind a gazdasági nyelvvizsgán, mind pedig munkájuk során szükségük lesz.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdasági alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség: A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd: A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseit, következtetéseit és döntéseit felelősséggel vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdasági fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; az álláskeresés, a vállalkozások szervezeti felépítése, a banki szolgáltatások, a befektetések, a marketing, az etikus üzletmenet, valamint az üzleti utazások részletes megismerése; vizsgafeladatok gyakorlása.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.								

Értékelés
Félévközi ellenőrzések: beszámolók, két zárthelyi dolgozat. Javítás és pótlás órán kívüli időpontban.
Kötelező szakirodalom:
Anne Gruneberg – Béatrice Tauzin (2000): Comment vont les affaires, Hachette, Paris
Ajánlott szakirodalom:
Kripkó Edit (2013): Français des affaires, Holnap Kiadó, Budapest
Margittai- Rác (2006): Le français des affaires. Francia üzleti nyelv, Perfekt, Budapest
Margittai–Rác (2005): Le français de l'économie, Perfekt, Budapest
Csikós András (2006): Francia nyelvű szakmai kommunikáció, Perfekt, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Les sorties Voyages professionnels: abonnement Factures à régler Demander de faire et de ne pas faire Faire des suppositions L'imperatif négatif Le futur simple Le conditionnel TE: A nyelvtanuló megismerkedik a gazdasági élet legfontosabb terminusaival franciául.
2.	Qu'est-ce qu'il y a au courrier? Traitement du courrier Lettres et télécopies Erreurs et excuses Donner des ordres et des instructions L'impératif Le passé composé TE: A nyelvtanuló jártasságot szerez az üzleti levelezés területén.
3.	Expériences professionnelles Sous-traitance Chaîne de production Embauche Décrire un fonctionnement Raconter des événements passés Rédiger un rapport Rédiger un CV et une lettre de motivation Le passé composé TE: A nyelvtanuló megismeri az álláskereséssel kapcsolatos alapvető szókincset.
4.	A la banque Banque Négociations Comptes et opérations bancaires Prêts La forme passive TE: A nyelvtanuló jártasságot szerez a banki szféra szókincsében.
5.	A la poste Envoi de courrier Décrire le déroulement des actions Mettre en garde

	TE: A nyelvtanuló megismerkedik az üzleti levelezés témakörével.
6.	Le client est roi Commandes et conditions de paiement Crédit et remises Faire des requêtes Négocier Refuser Les pronoms relatifs qui et que
7.	TE: A nyelvtanuló elsajátítja az áruforgalommal kapcsolatos szókincset.
8.	Vous avez un problème? Facturation et problèmes de paiement Décrire une situation Caractériser quelqu'un S'expliquer, se justifier Prendre en note une lettre commerciale Le conditionnel passé Le plus-que-parfait Le participe passé Les pronoms relatifs dont et où
9.	TE: A nyelvtanuló elsajátítja a számlázással kapcsolatos szókincset.
	Contrôle
	TE: A nyelvtanuló számot ad az eddig elsajátított ismereteiről.
10.	Un lancement réussi Réunions de travail Lancement d'un nouveau produit Promotion Analyser un problème Proposer des solutions Donner son avis Le futur et le futur proche Le subjonctif
	TE: A nyelvtanuló elsajátítja a munka környezetéhez kapcsolódó szakszókincset.
11.	Temps libre Droits des salariés Bulletin de paie Syndicats et grève Exprimer son point de vue Manifester son désaccord Marquer le doute
	TE: A nyelvtanuló elsajátítja a munkajoggal kapcsolatos alapvető szakszókincset.
12.	Made in France Ventes à l'exportation Attitude commerciale PME et PMI Faire des critiques Exprimer sa déception Convaincre Organiser un discours L'emploi des modes

	TE: A nyelvtanuló megismerkedik a kereskedelemben használt alapvető kifejezésekkel.
13.	Révision
	TE: A nyelvtanuló átismétli a fenti leckékben tanultakat
14.	Contrôle
	TE: A nyelvtanuló számot ad a félév során elsajátított ismereteiről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv I. (német)		Kódja:	GT_ANGNNY3-17	
		angolul:		Technical Language I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				középszintű nyelvtudás		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	3	német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életén át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseit, következtetéseit és döntéseit felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás és turizmus alapfogalmai, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: a cégalapítás alapvető kérdései és lépései, vállalatok jogi formájának sajátosságai, vállalatok felépítése és működése, vállalati statisztikák elemzése, a vállalat egyes részlegeinek feladatai. A fizetési forgalom lebonyolítása, a bankok szerepe a gazdaságban, banki szolgáltatások								

bemutatása. A kereskedelem fajtái, kis- és nagykereskedelmi egységek jellemzői. Egyes üzleti levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.
Kötelező szakirodalom: Csányi Eszter- Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO ISBN: 978-963-638-528-6 Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1 Sümeginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046
Ajánlott szakirodalom: Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2 Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1 Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche Dreyer-Schmitt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik Verlag für Deutsch ISBN 3-88532-717-1 Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x Fachzeitschriften: Wirtschaftswoche, Wirtschaftsseiten

Heti bontott tematika	
1.	Berufliche Selbständigkeit, Pro- und Kontraargumente Die Fragen der Existenzgründung Grammatik und Wortschatztest *TE: A cégalapítás alapvető kérdéseinek megvitatása, érvek gyűjtése, érvelés vita során.
2.	Die Unternehmensformen Personengesellschaften und Kapitalgesellschaften Grammatik: Passiv Präsens *TE: A nyelvtanulók megismerik a német vállalatok jogi formáit és azok jellemzőit, a német vállalati kultúrát és vállalati értékeket, gyarapítják interkulturális ismereteiket.
3.	Die Kapitalgesellschaften Die GmbH und die AG Grammatik: Passiv mit Modalverb *TE: A német gazdaságban leggyakrabban előforduló jogi formák jellemzése, német vállalatok bemutatása. Prezentációs feladat megoldása.
4.	Der Zahlungsverkehr und die Zahlungsarten Grammatik: Passiv Präsens *TE: A fizetési módok megismerése, szakmai szókincs fejlesztése, olvasásértései feladatban használt stratégiák bemutatása.
5.	Die Zahlungsmittel Grammatik: Passiv Präteritum und Perfekt *TE: A fizetési eszközök jellemzése és a fizetési forgalommal kapcsolatos szókincs bővítése, fogalmak meghatározásának gyakorlása.
6.	Die Banken in der Wirtschaft Bankensysteme Grammatik: Relativpronomina

	*TE: A bankok szerepe a gazdaságban, bankrendszerek összehasonlítása. Hallás utáni szövegértés fejlesztése, szituációs szerepjáték gyakorlása.
7.	Félévközi számonkérés
	*TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése.
8.	Passiv- und Aktivgeschäfte der Banken Bankdienstleistungen Grammatik: Relativsätze
	*TE: A banki szolgáltatások megismerése, szókincsfejlesztés a témakörben. Hallás utáni értés és szóbeli kommunikáció gyakorlása.
9.	Direkter und indirekter Absatzweg Grammatik: zu+Infinitiv Sätze
	*TE: Írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek átismétlése, ajánlatkérő levél írása.
10.	Handelsformen Der Groß- und Einzelhandel Grammatik: haben/sein zu+Infinitiv
	*TE: A német gazdasággal kapcsolatos alapfogalmak megismerése, szókincsfejlesztés és az olvasásértési képesség fejlesztése.
11.	Der Außenhandel, Export und Import Grammatik: Finalsätze
	*TE: A külkereskedelemben használatos szókincs fejlesztése, szituációs szerepjáték gyakorlása.
12.	Die Schritte der Geschäftsabwicklung Grammatik: ohne zu+Infinitiv und anstatt zu+Infinitiv
	*TE: Az üzletkötés legfontosabb lépéseinek bemutatása, a szerződések szókincsének feldolgozása, olvasásértési stratégiák fejlesztése.
13.	Logistik und Spedition Grammatik: scheinen zu+Infinitiv und brauchen zu+Infinitiv
	*TE: Íráskészség fejlesztése, feljegyzés írása.
14.	Félélvzáró számonkérés.
	*TE: Az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv I. (orosz)			Kódja:	GT_ANGNNY3-17
		angolul:		Technical language I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				Alap szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	3	orosz
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Troickij German		beosztása:	nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú nemzetközi gazdálkodás szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló ismeri a nemzetközi gazdálkodás ágazat működésének elveit, a gazdaság hazai és nemzetközi piacát, a piac szereplőit, jellemzőit, sajátosságait és kapcsolódásait; a különböző vállalkozások típusait és tevékenységeinek működését, értékelését, döntési kritériumait, szakmai részterületeit és ágazati kapcsolódási pontjait. Ismeri a nemzetközi gazdálkodáshoz kapcsolódó más szak- és tudományterületek alapvető tényeit és összefüggéseit (földrajz, művelődéstörténet, környezetvédelem, jog és mas).								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a gazdálkodás vállalkozások piaci tevékenységének szervezésére és irányítására; kidolgozott szakmai javaslatok, marketingajánlatok készítésére; a szolgáltatásokkal és az intenzív ügyfélkapcsolattal összefüggő problémák felismerésére és hatékony kezelésére; a vállalkozások tevékenységének szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Elismeri az életpálya-tervezés fontosságát, törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására, az életén át tartó tanulásra, munkatársaival való együttműködésre. Környezet érzékeny, gyakorlatorientált, nyitott, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások, ill. ezek hatásainak megértésére. Törekszik a szakmai eredmények, javaslatok megosztására a nemzetközi gazdálkodás fejlesztése iránt érdeklődők körében.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseit, következtetéseit és döntéseit felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; szakmai pályafutás lehetőségei, jövőbeni tervek, a nemzetközi gazdálkodás szervezeti felépítése, szolgáltatások, fajtái, vizsgafeladatok gyakorlása.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.
Kötelező szakirodalom:
Dr. Trombitás Endre. Orosz üzleti nyelv. Budapest, 2018.
Ajánlott szakirodalom:
Kosaras István. Orosz nyelvtan a középiskolák számára

Heti bontott tematika	
1.	Система образования. Oktatási rendszer. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
2.	Подготовка специалистов. Szakemberek előkészítése. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés.
3.	Взаимоотношения на работе. Munkahelyi kapcsolatok. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
4.	Трудовой коллектив. Munkahelyi kollektíva. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
5.	Техника и труд. Munka és Technika. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
6.	Зачётная неделя. (повторение, написание контрольной работы.) TE: Írásbeli és szóbeli gyakorló ellenőrzés
7.	Деловая этика. Üzleti etika. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
8.	Охрана окружающей среды. Környezetvédelem. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés.
9.	Глобализация. Globalizáció. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
10.	Международные организации. Nemzetközi szervezetek. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
11.	Деньги. Pénz. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
12.	Семейный бюджет. Családi költségvetés. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
13.	Занятость и безработица. Foglalkozottság és a munkanélküliség. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan elsajátítása és gyakorlása, önálló témakifejtés
14.	Повторение, написание контрольной работы, оценка работы за семестр. TE: Összefoglalás, ellenőrző gyakorlatok, értékelés, tanácsok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika II.		Kódja:	GT_ANGN008-17	
		angolul:		Statistics II.				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Statisztika I.		Kódja:	GT_ANGN015-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Huzsvai László	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja: A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és a gazdálkodás és menedzsment területén alkalmazott számításokat áttekintése.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> 1. Rendelkezik a szakterületükhöz tartozó etikai, jogi és gazdasági, valamint alapvető kommunikációs és tömegkommunikációs ismeretekkel.								
<i>Képesség:</i> 1. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket.								
<i>Attitűd:</i> 1. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. 2. Törekszik arra, hogy a szakmai problémákat lehetőség szerint másokkal, más szervezetekkel együttműködve oldja meg.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> 1. Önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a testkultúra, illetve az egészségkultúra kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Témakörei: G) Hipotézisvizsgálat H) Paraméteres próbák I) Variancia-analízis J) Összefüggés vizsgálat								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Tanulási tevékenység: 3. Problémamegoldás 4. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.								
Tanítási módszerek: 6. előadás 7. magyarázat 8. Visszacsatolás, a tanulók tevékenységének értékelése 9. Szemléltetés								
Értékelés Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóságtól. Az előadásokon való megjelenés ajánlott. A gyakorlaton való megjelenés KÖTELEZŐ. Aláírást az kaphat, aki a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatnak megfelelően maximum 33 %-át hiányozza a megtartott gyakorlati óráknak. A félév kollokviummal zárul.								

Személyes oktatás esetén a vizsgaidőszakban lesz lehetőség megszerezni a vizsgajegyet. ZH írás nem lesz a szorgalmi időszakban. A vizsgán elméleti kiskérdések és gyakorlati feladatmegoldások vannak (számítógépen, e-learningon).

Abban az esetben, ha online óratartás lesz, akkor is előadáson ajánlott, míg gyakorlaton kötelező a részvétel. Online vizsga esetén az aktuális dékáni utasításnak megfelelően kerül lebonyolításra a vizsga. A vizsgaidőszakban meghirdetett alkalmakkor lehet megszerezni a kollokvium jegyet. A vizsgán elméleti kiskérdések és gyakorlati feladatmegoldások vannak (számítógépen, e-learningon).

Kötelező szakirodalom:

Szücs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.

Ajánlott szakirodalom:

Kerékgyártó Gy-né – L. Balogh I. – Sugár A. – Szarvas B.: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben AULA Kiadó, Budapest, 2008. 1-446. o.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.

Heti bontott tematika	
1.	Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása. A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.
2.	Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás. Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldali és kétoldali próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.
3.	A t-próba általánosítása. Egy-szemponos variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
4.	A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete. Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
5.	Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman. Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
6.	Összefüggés vizsgálatok II. Regresszió-analízis. A regresszió-analízis alkalmazásának feltételei. Példák a regressziós függvények meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
7.	Kétváltozós lineáris regresszió. Lineáris korrelációs együttható. Determinációs együttható. Statisztikai következtetések lineáris regresszió alapján (paraméterek tesztelése, regressziós becslések készítése). Interpoláció, extrapoláció. Példa kétváltozós lineáris regresszió számítására, a becsült paraméterek tesztelésére és a szignifikánsnak bizonyuló eredmények értelmezésére.
8.	Többváltozós lineáris regresszió. Parciális regressziós együtthatók tesztelése és értelmezése. Korrelációs index. Példák többváltozós lineáris regresszióra. (Regressziós modell összeállítása, paraméterek becslése, tesztelése, értelmezése. Parciális elaszticitási együttható és értelmezése. Regressziós becslés készítése. Példák táblázatkezelő programmal, többváltozós lineáris regresszió készítésére. Becsült paraméterek tesztelése és értelmezése. Optimális modell előállítás.
9.	A jó modell kritériumai és mérése. Elaszticitás fogalma, mérése. Parciális elaszticitás. Cobb-Douglas függvény.

	Példák az elaszticitás meghatározásához. A Cobb-Douglas függvény gyakorlati alkalmazása.
10.	Idősorok analízise. Trend, ciklus, szezonális és hiba. Az idősorok dekompozíciója. Az idősorok elemzése átlagokkal (a jelenség átlagos nagysága, az abszolút és relatív változások átlaga). Példa az idősor adatainak átlagolására stock és flow típusú sokaságokra nézve. Példa az átlagos abszolút és az átlagos relatív változás számítására és értelmezésére. (HV I. 5.)
11.	Idősorok analízise. Trend analízis: mozgó átlagolás, analitikus trendszámítás (lineáris regresszió). Példák mozgó átlagok számítására, és az eredeti idősorral együtt történő ábrázolására. Példa lineáris trend számítására és a paraméterek értelmezésére.
12.	Szezonális jellege és mérése. Additív és multiplikatív modellek. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
13.	Szezonális eltérések és szezonindexek számítása, értelmezése és felhasználása. Szezonális kiigazítás. Extrapoláció. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
14.	Összefoglalás Gyakorlás a sikeres kollokviumi jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi közgazdaságtan		Kódja:	GT_ANGN021-17	
		angolul:		International Economics				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				makroökonómia		Kódja:	GT_ANGN016-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Czeglédi Pál	beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele a pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 64% – elégséges 64,01% - 76% – közepes 76,01% - 87% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006. ISBN: 963-9561-14-2 Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.) ISBN: 963-86290-3-7, 978 963 9561 19 9								

Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9639466646
 Major Klára – Szabó-Bakos Eszter – Szilágyi Katalin: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest. ISBN: 963-545-404-X

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2003, Budapest. ISBN: 963 545 339 6

	Heti bontott tematika
1.	Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége
2.	A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés
3.	Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén
15.	A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?
16.	A kereskedelempolitika eszközei I. TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel; a kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel.
17.	A kereskedelempolitika eszközei II, a protekcionizmus mellett és ellen szóló érvek TE: A protekcionista gazdaságpolitika értékelése
18.	A nemzetközi fizetési mérleg TE: A nemzetközi fizetési mérleg
19.	Devizapiac, árfolyamrezsimek
20.	TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak. A rögzített és a lebegő árfolyamrezsimek közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrezsimek típusok értékelése
21.	Valutaárfolyam-elméletek I TE: A kamatparitás mint árfolyamelmélet,
22.	Valutaárfolyam-elméletek II TE: A kamatparitás mint árfolyamelmélet, az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás
23.	Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban
24.	Nemzetközi pénzügyi rendszer TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése
25.	Összefoglalás TE: Áttekintés, gyakorlás.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságpolitika		Kódja:	GT_ANGN022-17	
		angolul:		Economic policy				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	2	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tömöri Gergő		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- számára a gazdaságpolitikai döntések értelmezéséhez szükséges naprakész, 21. századi tudást biztosítsa. Ezzel összhangban a tárgy az elmúlt évtizedben mind a közgazdasági gondolkodásban, mind a gazdaságpolitikában végbement változások részletes és gyakorlatias bemutatását is felöleli. A hallgatók megismerkednek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, a főbb gazdaságpolitikai ágak szerepével a modern pénzügyrendszerben, a modern pénzügyelmélettel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első része a gazdaságpolitika közgazdasági elemzésének néhány klasszikus kérdésével foglalkozik: a piaci és kormányzati kudarcokkal, a fiskális és a monetáris politika szerepeivel és kölcsönhatásukkal. A második rész áttekinti a (számla)pénz és a pénzügyrendszer szerepét a modern gazdaságban, tárgyalja a különböző finanszírozási modelleket. A harmadik rész a növekedésemeléssel, a közepes fejlettséggel, kis, nyitott gazdaságokkal és a gazdaságpolitika napjaink demográfiai, technológiai, ökológiai kihívásaira adott válaszaival foglalkozik.								
Értékelés								
Az előadáson való jelenlétet (bár az továbbra sem kötelező) az órarend szerinti időben az e-learning rendszerben a kurzusra történő belépéssel és az előadások anyagának letöltésével tudja mindenki igazolni (ezt a rendszer naplózza és nyomon tudja követni). A hallgatókkal történő kommunikáció az e-learning rendszer webinárium (zoom) felületen								

fog történni. Az óraadó a fórumon keresztül fog tájékoztatást, instrukciókat adni az órai tevékenységekről. Az a hallgató, aki részt vesz a következő időszak online előadásán legalább 7 alkalommal, a félév végén elért eredményéhez további 4%-ot szerezhet.

A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A kollokvium az e-learning felületen, egy online feladatsor kitöltése útján fog történni, a feladatsor gyakorlati és elméleti kérdéseket, feladatokat is tartalmaznak a szemeszterben leadott tananyagokra alapozva.

Kötelező szakirodalom:

- az előadások során hivatkozott szakirodalmak,
- az MNB növekedési és inflációs jelentéseinek vonatkozó részei,
- az MNB oktatási füzetek
- <https://www.mnb.hu/letoltes/fenntarthatofelzarkozaseuroval-digitalis.pdf>

Ajánlott szakirodalom:

Az MNB könyvsorozatában megjelent „A magyar út – célzott jegybanki politika”, az „Egyensúly és növekedés”, a „Fenntartható felzárkózás euróval”, a „Versenyképesség és növekedés” kötetek

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	Bevezetés – Az állami szerepvállalás indokai, piaci és kormányzati kudarcok, gazdaságpolitikai beavatkozás változó szakmai megítélése A hallgató megismerkedik az állami szerepvállalás indokaival, piaci és kormányzati kudarcokkal, gazdaságpolitikai beavatkozás változó szakmai megítélésével.
2.	A fiskális politika feladat- és hatásköre A hallgató megismerkedik a fiskális politika feladat- és hatáskörével
3.	A monetáris politika szerepe A hallgató megismerkedik a monetáris politika szerepével.
4.	A fiskális és a monetáris politika kölcsönhatásai A hallgató megismerkedik a fiskális és a monetáris politika kölcsönhatásaival.
5.	Mi a pénz? a modern pénzülmélet fejlődése és a pénz digitalizációja A hallgató megismerkedik a modern pénzülmélet fejlődésével
6.	Az ingatlanpiac szerepe a gazdaságban A hallgató megismerkedik az ingatlanpiac szerepével a gazdaságban
7.	A bankrendszer szerepe a gazdaságban I. A hallgató megismerkedik a bankrendszer szerepével a gazdaságban.
8.	A bankrendszer szerepe a gazdaságban II. A hallgató megismerkedik a bankrendszer szerepével a gazdaságban.
9.	A bankrendszer szerepe a gazdaságban III. A hallgató megismerkedik a bankrendszer szerepével a gazdaságban.
10.	A bankrendszer szerepe a gazdaságban IV. A hallgató megismerkedik a bankrendszer szerepével a gazdaságban.
11.	Valutaunió – az euro esete A hallgató megismerkedik a vámunióval.

12.	Magyarország: az élről a sor végére, majd újból éllovas – a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 éve
	A hallgató megismerkedik a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 évével
13.	Nyitott gazdaságok gazdaságpolitikája
	A hallgató megismerkedik a nyitott gazdaságok gazdaságpolitikájával
14.	A XXI. század gazdaságpolitikai kihívásai
	A hallgató megismerkedik a XXI. század gazdaságpolitikai kihívásaival

TE: Tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Értéktéremtő folyamatok menedzsmentje		Kódja:	GT_ANGN023-17	
		angolul:		Management of Value Creating Processes				
Felelős oktatási egység:				Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Pakurár Miklós	beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a termelési és szolgáltatási folyamatok hatékony vállalati menedzselésével, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, a minőség biztosítására, az értéktéremtésre, és menedzselni az információ és a termékek áramlását az ellátási láncon keresztül, a vállalkozás sikerességének érdekében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközök használatával. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.								
Képesség:								
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja.								
Attitűd:								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								

Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. <i>Autonómiaja és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezetben belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.	
A kurzus rövid tartalma, témakörei Bevezetés. Értéktéremtő folyamatok felépítése. Stratégia. Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Minőség és minőségmenedzsment. Folyamatképesítés és statisztikai folyamatkontrol. Előrejelzés. Termékek tervezése. Szolgáltatások tervezése. Folyamattervezés és technológia. Kapacitás- és létesítménytervezés. Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. Humán erőforrás. A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Projektek menedzselése.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás, konzultáció, hallgatók önálló munkája.	
Értékelés Kollokvium.	
Kötelező szakirodalom: Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint) Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László - Felföldi János (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje tankönyv. Debreceni Egyetem. ISBN: 978-963-490-235-5 Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László - Felföldi János (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje feladatgyűjtemény. Debreceni Egyetem. ISBN: 978-963-490-236-2 Demeter Krisztina: Termelés, szolgáltatás, logisztika - Az értéktéremtés folyamatai Wolters Kluwer Kft., 2014, ISBN: 9789632953854	
Ajánlott szakirodalom: Russell, R. S. –Taylor, B. W.: Operations and Supply Chain Management, 9th Edition, ISBN: 978-1-119-53759-5 2018. 816 Pages	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés. Értéktéremtő folyamatok felépítése. Termelési folyamatok. Szolgáltatási folyamatok. Az operatív menedzser szerepe. A menedzsment fejlődése. Ellátási lánc menedzsment. A globalizáció. Termelékenység és versenyképesség. TE*: Ismerje az értéktéremtő folyamatok működésének lényegét, főbb sajátosságait. Értse a menedzsment fejlődésének folyamatát
2.	Stratégia. A stratégia kialakításának lépései: elsődleges feladat meghatározása, fő kompetenciák, termékek és szolgáltatások sajátosságai, a vállalat pozicionálása, stratégia lebontás. Hoshin módszer és balanced scorecard mint stratégia lebontó módszerek. Az operatív stratégia felépítése. TE: Tudja a stratégia kialakításának lépéseit. Értse meg a stratégia lebontás és a vállalat fejlődése közötti összefüggést.
3.	Ellátási lánc menedzsment. Az ellátási lánc fogalma, felépítése, működése. Kiszervezés, együttműködés az ellátási lánc tagok között. Az ellátási lánc irányítása. TE: Tudjon alkalmazkodni a kockázat csökkentése érdekében. Értse az ellátási lánc felépítését, működését.

4.	Minőség és minőségmenedzsment. A TQM és a minőségmenedzsment rendszerek. A Minőségmenedzsment eszközei. A fogyasztó, mint a minőségmenedzsment célja. Minőségfejlesztés. Lean six sigma. ISO 9000.
	TE: Ismerje a minőség mérésének módjait és fejlesztésének technikáit. Képes legyen alkalmazkodni a fogyasztó változó igényeihez.
5.	Folyamatképeség és statisztikai folyamatkontrol. A statisztikai folyamatellenőrzés szerepe a minőség menedzsmentjében. Attribútum és változó típusú adatok. Ellenőrző diagramok szerkesztése és használata: p, c, x átlag és R diagram. Tolerancia és folyamatképeség.
	TE: Ismerje az alapvető statisztikai folyamatellenőrző diagramok típusait, azok megszerkesztését, használatát a minőség ellenőrzésében és a selejt előállítás megelőzésében.
6.	Előrejelzés. Az előrejelzés jelentősége. A szükséglet előrejelzésének tényezői. Idősoros módszerek: mozgóátlag, súlyozott mozgóátlag, exponenciális simítás, lineáris trend. Regressziós módszerek: lineáris regresszió, korreláció.
	TE: Ismerje a legfontosabb előrejelzési módszereket, képes legyen a múlt adataiból előrejelzést készíteni a vállalkozások számára.
7.	Termékek tervezése. A terméktervezési folyamat: ötletgenerálás, megvalósíthatósági tanulmány, formatervezés, funkciótervezés, megbízhatóság, karbantarthatóság, használhatóság, termelési terv. Környezettudatos tervezés, robosztus tervezés.
	TE: Ismerje a terméktervezési folyamat lépéseit összefüggéseit. Értse a fogyasztói igény folyamatos változásához szükséges termékfejlesztési feladatok kapcsolatát és annak fontosságát.
8.	Szolgáltatások tervezése. A szolgáltató gazdaság. A szolgáltatás tervezés folyamata. A szolgáltatástervezés eszközei. Sorban állás elemzés a szolgáltatások javítása érdekében. Működési jellemzők, hagyományos költségösszefüggések a sorban állás elemzésben. A várakozás pszichológiája, sorban állási modellek.
	TE: Ismerje a szolgáltatások jellemzőit, a szolgáltatás tervezés eszközeit és folyamatát. Értse a sorban állás hatását a szolgáltató vállalkozásra és képes a sorban állási rendszer fejlesztésére.
9.	Folyamattervezés és technológia. Kiszervezés, leghatékonyabb folyamat kiválasztása fedezeti pont elemzéssel. Folyamatelemzés, folyamatábrák használata. folyamatok fejlesztése. Technológiai döntések: pénzügyi megalapozottság, elsődrendű technológiák.
	TE: Tudja a folyamatfejlesztés lépéseit, ismeri a legkedvezőbb termelési vagy szolgáltatási folyamat kiválasztására alkalmas módszerek használatát. Értse a folyamattervezés, folyamat kiválasztás fontosságát és vállalkozás versenyképes működése közötti összefüggéseket.
10.	Kapacitás- és létesítménytervezés. A létesítmények berendezésének az alapjai. Alapvető létesítmény berendezési formák: folyamat elrendezés, termék elrendezés, fix pozíciójú elrendezés. Folyamat elrendezés, szolgáltatás elrendezés, termék elrendezés és hibrid elrendezés tervezése.
	TE: Ismerje a létesítmények berendezésének főbb típusait és azok megtervezésének módjait. Értse a létesítmények berendezésének és a létesítmények kapacitáskihasználtsága összefüggéseit.
11.	Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. A létesítmények típusai. Lokáció kiválasztása. A globális ellátási lánc tényezői. Elhelyezés elemzési technikák: elhelyezési tényezők minősítése, vonzasközpont technika, rakomány-távolság technika.
	TE: Ismerje a létesítmények típusait, a létesítmények elhelyezését befolyásoló tényezőket és a létesítmények elhelyezésére szolgáló technikákat. Értse a létesítmények földrajzi elhelyezése és azok eredményes működése közötti kapcsolatot.
12.	Humán erőforrás (HR = Human Resources) az operatív menedzsmentben. A HR és a minőség menedzsmentje. A HR menedzsment változása. Napjaink trendjei a HR menedzsmentben. Különbözőségek kezelése a HR-ben. Munkatervezés, munkaelemzés, tanulási görbe.
	TE: Tudja a humán erőforrás menedzsment jelenlegi jellemzőit, ismerje a munkatervezés és munkaelemzés módszereit. Értse a HR mint elsődleges erőforrás szerepét a vállalat működésében.
13.	A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Időtanulmányok: stopperórás időtanulmány, normaidő, munkaciklusok száma, elemi időadatok, előre meghatározott mozgásidő adatok. Munkanap felvételezés.

	TE: Tudja alkalmazni a hagyományos munkamérési módszereket, a stopperórás időtanulmányt és a munkanap felvételt. Értse, hogy a hagyományos módszerek alkalmazására jelenleg is szükség van, különösen a szolgáltatásokban.
14.	Projektek menedzselése. A projektterv elemei. Globális különbségek a projektmenedzsmentben. A projektek kontrollja: idő, költség, teljesítmény, kommunikáció. Projektek tervezése: Gantt diagram, CPM/PERT. Microsoft Project. Projektrövidítés, idő-költség elemzés. TE: Ismerje a projektek jellemzőit, a projekttervezés menetét, a tervezés módszereit (Gantt diagram, CPM/PERT, Microsoft Project). Tudja ellenőrzés alatt tartani a projekt megvalósítását. Értse a projektmenedzsment jelentőségét a termelésben, szolgáltatásban és a tudományban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv II. (angol)			Kódja:	GT_ANGNNY4-17
		angolul:		Technical language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	kollokvium	3	angol
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; az álláskeresés, a vállalkozások szervezeti felépítése, a banki szolgáltatások, a befektetések, a marketing, az etikus üzletmenet, valamint az üzleti utazások részletes megismerése; vizsgafeladatok gyakorlása.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi kollokvium.
Kötelező szakirodalom:
Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Longman, 2010. ISBN 978-1-4082-3695-6 Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281
Ajánlott szakirodalom:
Csernókné Jezerniczky Éva:Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3 Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450 Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2 Mascull, B.,: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8

Heti bontott tematika	
1.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, vizsgakövetelmények ismertetése. Revision of the basic economic concepts. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló felidézi a gazdasági élet legfontosabb terminusait angolul.
2.	Business Cultures, Cultural awareness, Similarities and differences between corporate cultures, Stereotypes, Culture shock. Case study 7 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a kulturális különbségek jelentőségének az üzleti világban. Tud a saját kultúrájáról beszélni. Nyitott a sajátjától eltérő kulturális szokások iránt.
3.	Human Resources, Tasks of human resource managers. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik az emberi erőforrás vezetők feladataival, a munkaerő kiválasztás problémáival.
4.	Wholesale trade, Retail trade. Retail outlets, The layout of outlets. E-commerce. Case study 8. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a nagykereskedelem és a kiskereskedelem jellegzetességeivel. Tudja jellemezni a különféle kiskereskedelmi egységeket. Ismeri a modern, elektronikus kereskedelem fajtáit.
5.	International trade, Protectionism versus free trade, Fair trade. Case study 9. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a nemzetközi kereskedelem alapfogalmaival. Ismeri a szabadkereskedelemt és protekcionizmus közötti különbséget, járatos a méltányos kereskedelem fogalmában.
6.	Corporate partnerships, Mergers and acquisitions. Franchising. Negotiation skills. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló képes idegen nyelven beszélni a különféle vállalati szövetségekről. Ismeri az összeolvadás és a felvásárlás sajátosságait. Járatos a franchise rendszer jellegzetességeiben.
7.	Mid-term paper.

	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló számot ad az eddig elsajátított ismereteiről. Lehetősége nyílik tanulási stratégiáját az eredmény függvényében megváltoztatni.
8.	Globalization, advantages and disadvantages. Case study 10. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a globalizáció jelentőségének az üzleti világban, ismeri az előnyeit és a hátrányait is.
9.	Business and the environment, Types of pollution, Environment-friendly business practices. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a környezettudatosság fontosságával. Ismeri a környezetkímélő üzleti megoldásokat. Tud említeni környezettudatos üzleti gyakorlatot.
10.	Competition in business, Features of competitive behaviour. Insurance in business. Case study 11. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a verseny jelentőségével az üzleti életben. Ismeri a legfontosabb versennyel kapcsolatos idiómákat. Ismeri az üzleti életben leggyakrabban előforduló biztosításokat.
11.	The settlement of a commercial deal, from enquiries to deliveries. Making complaints. Case study 12. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri a kereskedelmi ügylet folyamatát, tudja jellemezni a folyamat elemeit. Tud szóban vagy írásban panasszal élni.
12.	The European Union, Institutions of the EU, Hungary and the EU. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismeri az Európai Unió kialakulásának történetét. Ismeri a bővítési folyamatot. Meg tudja nevezni a legfontosabb intézményeit. Jártas az Európai Unió és hazánk kapcsolatában.
13.	International organisations (WTO, IMF, IBRD, World Bank). Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a legfontosabb nemzetközi szervezetekkel. Ismeri azok szerepét a nemzetközi gazdasági életben.
14.	Revision. Preparation for the final exam. Oral and written tasks. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló próbavizsga feladatokon keresztül megismerkedik a félév végi kollokvium egyes alkotóelemeivel, gyakorlatot szerez a szakmai nyelvvizsga feladattípusaiban..

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv II. (francia)			Kódja:	GT_ANGNNY4-17
		angolul:		Technical language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				A2-B1 szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	kollokvium	3	francia
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a gazdasági, üzleti élet legfontosabb területeinek, folyamatainak, szereplőinek, szituációinak megismertetése idegen nyelven szövegértelmezés (írott és hallott), írásbeli feladatok (e-mail, levél, beszámoló, önéletrajz írása), valamint szakmai témákról való társalgás során. A kurzus legfontosabb feladata a választott gazdasági szakmai nyelvvizsgára való célzott felkészülés, az adott nyelvvizsga feladatainak megismerése, gyakorlása, a megoldásukhoz szükséges nyelvi kompetenciák, valamint szókincs és nyelvi struktúrák elsajátítása.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A nyelvtanuló rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével a választott idegen nyelven. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való részvétel, együttműködés szabályait és etikai normáit.								
<i>Képesség:</i> A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé. Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
<i>Attitűd:</i> A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus célja a B2 szintű komplex gazdasági szaknyelvi vizsgára való célzott felkészülés, és ennek érdekében a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületek idegen nyelven történő áttekintése, és ezeken keresztül a szakterület jellemző szakszókincsének elsajátítása, begyakorlása. Fontosabb témakörök: a munka világa, munkaerőpiac, vállalkozási formák, vállalati felépítés, menedzsment, marketing, reklámozás, kereskedelem, logisztika, pénzügy, bankok, a tőzsde, környezeti problémák és kihívások. Üzletkötés hazai és nemzetközi környezetben, üzleti utazás, interkulturális különbségek.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.	
Értékelés	
Félévközi ellenőrzések: beszámolók, két zárthelyi dolgozat. Javítás és pótlás órán kívüli időpontban.	
Kötelező szakirodalom:	
Tauberné Cseke M.- Vizsnyiczai Z. (2007): Szaknyelvi tréning francia középfok. Szent István Egyetem Zöld Út nyelvvizsgaközpont, Gödöllő	
Ajánlott szakirodalom:	
Kripkó Edit (2013): Français des affaires, Holnap Kiadó, Budapest	
Margittai- Rác (2006): Le français des affaires. Francia üzleti nyelv, Perfekt, Budapest	
Margittai–Rác (2005): Le français de l'économie, Perfekt, Budapest	
Csikós András (2006): Francia nyelvű szakmai kommunikáció, Perfekt, Budapest	

Heti bontott tematika	
1.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, vizsgakövetelmények ismertetése Egy teljes középfokú, írásbeli “ Zöld út “ és Gazdálkodó nyelvvizsga feladatainak megoldása, ellenőrzése TE* Megismerkedés a gazdasági szaknyelvi vizsgák feladattípusaival
2.	Szóbeli témakör: Economy, Írásbeli felkészülés: olvasott szöveg értése, ehhez kapcsolódó feladatok, fordítási feladat angolról magyarra, hallás utáni értés fejlesztése <i>makrogazdasági foglalkoztatási és menedzsment</i> témákban Hallás utáni értés fejlesztése: „Zöld út” próbavizsga TE: Hallás utáni szövegértés technikái , írott szövegértési készségek fejlesztése
3.	Szóbeli témakör: Employment, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, ehhez kapcsolódó feladatok, Íráskészség: pályázati levél, szakmai önéletrajz készítése TE: Pályázatiírás, állásinterjú nyelvi eszközeinek elsajátítása, foglalkozások, feladatkörök
4.	Szóbeli témakör: Business Organisations, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, hallás utáni értés fejlesztése, Íráskészség: érdeklődő, információkérő levél TE: Vállalkozási formák átvizsgálása, önálló vállalkozás indítása, szituációs párbeszéd
5.	Szóbeli témakör: Banking and Stock Exchange, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése pénzügyi, befektetési témákban, Íráskészség: Válasz információkérő levélre, árajánlat TE: befektetési formák, a bankok szerepe, íráskészség fejlesztése
6.	Szóbeli témakör: Marketing and Advertising, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, fordítási feladatok, szituációs gyakorlatok marketing és reklámozás témákban. TE: Grafikon elemzés gyakorlása
7.	Revision of weeks 1-6 Mid-term paper TE: Gyakorlás, összegzés, félévközi írásbeli és szóbeli számonkérés
8.	Szóbeli témakör: Trade , Transportation and Business Travelling, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, fordítási feladatok, hallás utáni értés fejlesztése, grafikon elemzés Íráskészség: panaszlevél, reklamáció TE: Szállítási módok összehasonlítása, viselkedés, kultúrák közti különbségek kezelése üzleti úton
9.	Szóbeli témakör: Communication, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, hallás utáni értés fejlesztése, Grafikon elemzés gyakorlása TE: szituációs párbeszéd gyakorlása üzleti kommunikáció témában, prezentációs készségek gyakorlása
10.	Szóbeli témakör: Finance, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, hallás utáni értés fejlesztése pénzügyi témákban, Grafikon elemzés gyakorlása TE: vállalkozások finanszírozása, adózás témában szituációs párbeszéd és grafikon elemzés

11.	Szóbeli témakör: Management, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, hallás utáni értés, szituációs gyakorlatok menedzsment témában. Íráskészség: válasz panaszlevélre, reklamációra
	TE: a jó vezetés, a jó vezető tulajdonságai, szakszókincs gyűjtése, előadói készségek gyakorlása, hallásértés fejlesztése
12.	Szóbeli témakör: Ecology and Environment Protection, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, hallás utáni értés fejlesztése környezetvédelmi, környezetgazdálkodás témákban
	TE: környezeti problémák áttekintése, a környezetvédelem fontossága, alternatív energiahordozók
13.	Szóbeli témakör: The European Union and the International Trade Organisations, Írásbeli felkészülés: Olvasott szöveg értése, fordítási feladatok, hallás utáni értés fejlesztése EU témákban Íráskészség: meghívólevél
	TE: Az EU és a nemzetközi kereskedelmi szervezetek áttekintése, írott szövegértési készség gyakorlása
14.	Revision of weeks 7-12 End-term paper, szóbeli próbanyelvvizsga
	TE: Összefoglalás, ellenőrző gyakorlatok, értékelés, tanácsok a kollokviumra való készüléshez.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv II. (német)		Kódja:	GT_ANGNNY4-17	
		angolul:		Technical Language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				középszintű nyelvtudás		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	kollokvium	3	német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseit, következtetéseit és döntéseit felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás és turizmus alapfogalmai, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: üzletkötés lépései, szerződésekben előforduló szakkifejezések, szókapcsolatok megismerése, a szállítmányozás folyamata, szállítási eszközök összehasonlítása. A marketing feladata és területei, marketing eszközök megismerése, a piackutatás lépései, reklámozási technikák és eszközök, befektetési lehetőségek elemzése, befektetési döntések, tőzsdei alapfogalmak, adózás témakörének szakkifejezései. Szóbeli és írásbeli szakmai kommunikációs technikák fejlesztése, egyes								

levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása. A csoporton belül folytatott viták során a hallgatók megtanulják az önálló véleménynyilvánítást, érvelést és ellenérvek kifejtését, az egyes lehetőségekből adódó előnyök és hátrányok mérlegelését és képessé válnak folyamatos interakciót folytatni. A szakmai szövegek olvasásának segítségével megértik az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve a szakterületüknek megfelelő szakmai beszélgetéseket is.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén kollokvium.
Kötelező szakirodalom: Csányi Eszter- Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO ISBN: 978-963-638-528-6 Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1 Sümeгинé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046
Ajánlott szakirodalom: Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2 Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1 Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche Dreyer-Schmitt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik Verlag für Deutsch ISBN 3-88532-717-1 Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x Fachzeitschriften: Wirtschaftswoche, Wirtschaftsseiten

Heti bontott tematika	
1.	Handel, Handelsformen E-Commerce Grammatik und Wortschatztest *TE: Nemzetközi kereskedelem, elektronikus kereskedelem kérdéseinek áttekintése. Érvelési technikák gyakorlása.
2.	Außenhandel; Franchising Grammatik: haben/sein zu+Infinitiv *TE: Külkereskedelmi technikák, olvasásértési feladatok gyakorlása.
3.	Geschäftsabwicklung Logistik; Transportmittel und Transportwege Grammatik: zu+Infinitiv Satzkonstruktionen *TE: Üzletkötés lépéseinek áttekintése. Nemzetközi szállítványozással kapcsolatos ismeretek és alapfogalmak, szállítási folyamat lépéseinek megismerése.
4.	Vor- und Nachteile der einzelnen Transportmöglichkeiten Umweltaspekte beim Transport Grammatik: Partizipien *TE: A szállítási lehetőségek összehasonlítása, környezettudatosság a szállítványozásban, olvasásértési feladatok gyakorlása, hallás utáni értés technikái.
5.	Geschäftskorrespondenz: das Angebot Grammatik: Wortbildung *TE: Üzleti levél írása: az ajánlatkérő levél és az ajánlat.
6.	Das Marketing, Geschichte des Marketing Grammatik: Konjunktiv II. *TE: Szókincsfejlesztés a marketing témakörében, olvasásértési feladatok gyakorlása.

7.	Félévközi számonkérés
	*TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése.
8.	Marketing-Mix, Marketinginstrumente Grammatik: Irreale Wunschsätze
	*TE: A marketing eszközeinek megismerése, feladatok és módszerek. Hallás utáni értés és szóbeli kommunikáció gyakorlása.
9.	Das Messewesen und Messen in Deutschland Vor- und Nachbereitung der Messebeteiligung; Messekommunikation Grammatik: als ob/als wenn Satzkonstruktionen
	*TE: Üzleti tárgyalás stratégiáinak elsajátítása, vásári kommunikáció, szituációs feladatok gyakorlása.
10.	Steuern und Zölle; Steuereinnahmen des Staates Probetest, Leseverstehen, Hörverstehen
	*TE: Adózással kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása és szókincsbővítés. Hallás utáni értés gyakorlása.
11.	Steuerarten und Steuersysteme in Deutschland und in Ungarn Diagrammbeschreibung über die Steuereinnahmen Ausdrücke zur Diagrammbeschreibung
	*TE: Szókincs gyakorlása a diagram leíráshoz, diagram leírás lépései. Hallás utáni értés fejlesztése.
12.	Konzentrierte Märkte; Börse, Wertpapierbörsen Test, Leseverstehen Grammatik: Passivsätze
	*TE: Tőzsdei befektetési lehetőségek elemzése, érvelési feladat gyakorlása. Az írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek átismétlése.
13.	Handel an der Börse, Börsengeschäfte Situationsspiele Grammatik: Präpositionen, Partizipien
	*TE: Befektetési kérdésekkel kapcsolatos üzleti szerepjáték gyakorlása. A diagram elemzés ismétlése, írásbeli kommunikáció fejlesztése.
14.	Félélvzáró számonkérés.
	*TE: Az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv II. (orosz)			Kódja:	GT_ANGNNY4-17
		angolul:		Technical language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				B2 szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	kollokvium	3	orosz
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Troickij German		beosztása:	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú nemzetközi gazdálkodás szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló ismeri a nemzetközi gazdálkodás ágazat működésének elveit, a gazdálkodás hazai és nemzetközi piacát, a piac szereplőit, jellemzőit, sajátosságait és kapcsolódásait; a különböző nemzetközi gazdálkodási vállalkozások típusait és tevékenységeinek működését, értékelését, döntési kritériumait, szakmai részterületeit és ágazati kapcsolódási pontjait. Ismeri a nemzetközi gazdálkodás kapcsolódó más szak- és tudományterületek alapvető tényeit és összefüggéseit (földrajz, művelődéstörténet, környezetvédelem, jog és mas).								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a vállalkozások piaci tevékenységének szervezésére és irányítására; kidolgozott szakmai javaslatok, marketingajánlatok készítésére; a szolgáltatásokkal és az intenzív ügyfélkapcsolattal összefüggő problémák felismerésére és hatékony kezelésére; a vállalkozások tevékenységének szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Elismeri az életpálya-tervezés fontosságát, törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására, az életén át tartó tanulásra, munkatársaival való együttműködésre. Környezetérzékeny, gyakorlatorientált, nyitott, a gazdalkodas, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások, ill. ezek hatásainak megértésére. Törekszik a szakmai eredmények, javaslatok megosztására a nemzetközi gazdálkodás fejlesztése iránt érdeklődők körében.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; szakmai pályafutás lehetőségei, jövőbeni tervek, a nemzetközi gazdálkodás szervezeti felépítése, fajtái, eszközök, vizsgafeladatok gyakorlása.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén kollokvium.
Kötelező szakirodalom:
Dr. Trombitás Endre. Orosz üzleti nyelv. Budapest, 2018.
Ajánlott szakirodalom:
Patkós Éva - Petuhova Tatjana. Экономика.ru, Aula kiado, 2008.

Heti bontott tematika	
1.	Занятость и безработица. Foglalkozottság és munkanélküliség. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
2.	Роль государства в экономике. Az állam szerepe a gazdaságban. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
3.	Банки и прочие финансовые институты. Bankok és más pénzügyi intézetek. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
4.	Предприятия, формы. Vállalkozások és formái. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
5.	Товар, рынок. Árú és piac. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
6.	Зачетная неделя (повторение, контрольная работа): TE: Írásbeli és szóbeli gyakorló ellenőrzés (beszámoló hét)
7.	Торговля, деятели рынка. Kereskedelem és piaci szereplői. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
8.	Концентрированные рынки. Koncentrált piacok. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése:
9.	Специальные сделки. Speciális ügyletek. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
10.	Маркетинг. Marketing. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
11.	Реклама, деятельность PR Reklámok, PR tevékenység. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
12.	Международные перевозки, страхование. Nemzetközi szállítmányozás, biztosítás. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
13.	Актуальные проблемы венгерской, российской и мировой экономики. Общество и экономика. Magyar illetve orosz gazdaság aktuális problémái. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és fejlesztése, téma önálló kifejtése
14.	Повторение, написание контрольной работы, оценка работы за семестр. TE: Összefoglalás, ellenőrző gyakorlatok, értékelés, tanácsok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegen nyelv I. (angol)			Kódja:	GT_ANGNNY1-17
		angolul:		Foreign Language I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				középszintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	0	angol
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdaság alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
<i>Képesség:</i> A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
<i>Attitűd:</i> A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok megszervezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdaság fogalmköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; az álláskereső, a vállalkozások szervezeti felépítése, a banki szolgáltatások, a befektetések, a marketing, az etikus üzletmenet, valamint az üzleti utazások részletes megismerése; vizsgafeladatok gyakorlása.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.	
Értékelés	
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.	
Kötelező szakirodalom:	
Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Longman, 2010. ISBN 978-1-4082-3695-6 Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281	
Ajánlott szakirodalom:	
Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3 Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450 Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2 Mascull, B.,: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8	

Heti bontott tematika	
1.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, vizsgakövetelmények ismertetése. Basic Economic Concepts and terms. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a gazdasági élet legfontosabb terminusaival angolul.
2.	Brands, brand management. The money market, monetary policy, inflation. Case study 1 Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tisztában van a márkanév fontosságával. Ismeri a márkaépítés lépéseit, valamint, a pénzpiac jellemzőit és a monetáris politika eszközeit.
3.	Business travel, Special needs of businessmen, Balancing cost and comfort. Case study 2. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri az üzleti utazással kapcsolatos legfontosabb kérdéseket. Össze tudja hasonlítani a szálláshelyeket, utazási módokat.
4.	The labour market, Types of unemployment. Investments, Stock exchanges, Types of securities, Shares and bonds, Risk tolerance. A nyelvtanuló ismeri a munkaerőpiac jellemzőit és a munkanélküliség fajtáit. Képes az álláskereső folyamat egyes elemeiről idegen nyelven beszélni. Tud a különböző befektetési formákról beszélni, össze tudja vetni azok előnyeit és hátrányait.
5.	Change in business, change management, managing meetings. Case study 3. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudja, hogy az üzleti életben elkerülhetetlen a változás, fontos a változásmenedzsment. Ismeri a megbeszélések alkalmával használt terminusokat, és a hatékony megbeszélés kritériumait.
6.	Mid-term paper. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló számot ad az eddig elsajátított ismereteiről. Lehetősége nyílik tanulási stratégiáit az eredmény függvényében megváltoztatni.
7.	Organisations, Legal forms of business, Company structures. Management skills, Types of managers, Qualities of good leaders. Case study 4. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló képes idegen nyelven beszélni a különféle vállalkozási formákról, a vállalatok felépítéséről, valamint a vezetői stílusokról.
8.	Marketing, Market research, The four p's, Types of advertising, New forms of advertising. Presentation skills.

	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló járatos a marketing szakszókincsében. Képes idegen nyelven ismertetni a marketing eszközöket. Tud idegen nyelven szakmai prezentációt készíteni.
9.	Banking, Types of banks, Banking services, Terms of payment, Money matters. Role-play: Asking for a loan. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló járatos a banki szakszókincsben. Képes idegen nyelven banki szituációkban részt venni.
10.	Investments, Stock exchanges, Types of securities, Shares and bonds, Risk tolerance. Case study 5. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tud a különböző befektetési formákról beszélni. Össze tudja vetni azokat, ismeri az egyes eszközök előnyeit és hátrányait.
11.	Business ethics, Unethical and illegal business practices, Ethical dilemmas at work. Business and the environment. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a környezetvédelem jelentőségének az üzleti világban. Nyitott a környezettudatos üzleti megoldások iránt. Ismeri és elítéli az etikátlan üzleti gyakorlatot.
12.	Taxation, Types of taxes, Corporate taxation, Tax fraud. Case study 6. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri az adózás gazdaságban betöltött szerepét, képes ismertetni a különböző adónemeket, tisztában van az adóelkerülés és az adócsalás fogalmával.
13.	Setting up a company, The business plan, Financial statements (balance sheet, profit and loss account, cash-flow statement). Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudja, hogy kell megszervezni egy új üzleti vállalkozást, ismeri az üzleti terv részeit, valamint a legfontosabb pénzügyi kimutatásokat.
14.	End-term paper. Tanulási eredmények: A félév végén a nyelvtanuló számot ad a félév során elsajátított ismereteiről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegennyelv I. (német)			Kódja:	GT_ANGNNY1-17
		angolul:		Foreign Language I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				középszintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	0	német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseit, következtetéseit és döntéseit felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás és turizmus alapfogalmai, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: a német és magyar gazdaság, cégalapítás szempontjai, vállalkozói környezet, vállalkozások jogi formája, cégegyesülések, marketing alapfogalmai és eszközei, reklámozás, kereskedelem, fizetési forgalom, bankok, üzletkötés lépései, befektetések, tőzsdei alapfogalmak, adózás.								

Az üzleti levelezés formai és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.	
Értékelés	
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.	
Kötelező szakirodalom:	
Csányi Eszter- Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO ISBN: 978-963-638-528-6	
Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1	
Sümeginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046	
Ajánlott szakirodalom:	
Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2	
Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1	
Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche	
Dreyer-Schmitt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik Verlag für Deutsch ISBN 3-88532-717-1	
Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x	
Fachzeitschriften: Wirtschaftswoche, Wirtschaftsseiten	

Heti bontott tematika	
1.	Unternehmenskultur in Deutschland Grammatik und Wortschatztest *TE: A nyelvtanulók megismerik a német vállalati kultúrát és vállalati értékeket, gyarapítják interkulturális ismereteiket.
2.	Vorstellung und Verhaltensregeln im Geschäftsleben *TE: Üzleti etikett a német nyelvű országokban, kulturális különbségek elemzése, viselkedési szabályok multikulturális környezetben.
3.	Die Wirtschaft und die Wirtschaftsbranchen Grammatik: Präteritum und Perfekt *TE: Gazdasági alapfogalmak. A múlt idő használatának gyakorlása.
4.	Ungarns Wirtschaft Deutschland Grammatik: Partizipien *TE: Magyarország gazdasága, Németországi vállalkozási formák megismerése, hallás utáni értés technikái.
5.	Arbeitsmarktsituation in Deutschland und in Ungarn Grammatik: Präpositionen *TE: Vállalati környezet elemzésének szempontjai, munkerőpiaci statisztikák értelmezése, diagrammok elemzése.
6.	Unternehmensformen, Unternehmensaufbau Grammatik: Passivkonstruktionen und Passiv mit Modalverb *TE: Vállalati adatok értelmezése és elemzése, vállalatok felépítése, részlegek feladatainak megismerése statisztikák és diagrammok leírása.
7.	Félévközi számonkérés *TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése.
8.	Der Zahlungsverkehr Grammatik: Passiv Präteritum und Passiv Perfekt

	*TE: Hallás utáni értés és szóbeli kommunikáció gyakorlása.
9.	Banken, Finanzierung, Investitionen Grammatik: Relativsätze *TE: Beruházási lehetőségek összehasonlítása, írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek megismerése.
10.	Der Handel, Handelsformen Grammatik: zu+Infinitiv Konstruktionen *TE: A kereskedelemmel kapcsolatos alapfogalmak megismerése, szókincsfejlesztés és az olvasásértési képesség fejlesztése.
11.	Geschäftsabwicklung und Transport Grammatik: Finalsätze, ohne zu+Inf., anstatt zu+Inf. *TE: Üzletkötés és szállítmányozás eszközeinek áttekintése, szituációs feladatok gyakorlása.
12.	Marketing und Marketinginstrumente Grammatik: Konjunktiv II. *TE: A marketing feladata és eszközei, a piackutatás módszereinek összehasonlítása, érvelés gyakorlása.
13.	Die Steuern und die Börse Grammatik: Konjunktiv Plusquamperfekt *TE: A diagram elemzés ismételése, írásbeli kommunikáció fejlesztése.
14.	Félevzáró számonkérés. *TE: Az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegen nyelv II. (angol)			Kódja:	GT_ANGNNY2-17
		angolul:		Foreign language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				A2-B1 szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	Kollokvium	0	angol
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdaság alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
<i>Képesség:</i> A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
<i>Attitűd:</i> A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatóság szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdaság fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; nyelvtani ismétlés, rendszerezés; a karrierépítés, cégjellemzés, értékesítés, stresszkezelés, vállalati szórakoztatás, innováció, marketing és üzleti tervezés alapvető szókincse.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.	
Értékelés	
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén kollokvium.	
Kötelező szakirodalom:	
Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader, pre-intermediate, 3rd Edition. Longman, 2010. ISBN 978-1-4082-3707-6	
Ajánlott szakirodalom:	
Csernókné Jezerniczky Éva:Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3	
Majdik Zoltán-Osgyáni Ildikó: Angol nyelvtani gyakorlatok. KOTK Kft. 1995. ISBN 9 789637 782640	

Heti bontott tematika	
1.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, vizsgakövetelmények ismertetése. Basic economic terms. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismeri a gazdasági élet legfontosabb terminusait angolul.
2.	Careers, using social media in finding a job. Ability, requests and offers. Telephoning: making contact. Case study 1. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismeri az álláskereséssel kapcsolatos alapvető szókincset. Átismétli a képesség, kérés és felajánlás kifejezésének módjait. Tud telefonon kapcsolatot létesíteni üzleti környezetben.
3.	Describing companies, presenting companies. Present tenses. Case study 2. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a vállalatok legfontosabb részlegeivel. Megtanulja, hogy kell bemutatni egy céget.
4.	Making sales, Selling on TV, Sales skills. Expressing obligation. Negotiating: reaching agreement. Case study 3. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a az értékesítési szakma szókincsével. Tud beszélni az értékesítéshez szükséges készségekről. Tudja, hogy kell tárgyalás alkalmával véleményét kifejezni.
5.	Revision of units 1-3. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló átismétli az eddig tanultakat. Hiányosságait pótolja.
6.	Great business ideas. Past tenses. Successful meetings. Case study 4. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló képes idegen nyelven beszélni különféle üzleti ötletekről, találmányokról. Ismeri a megbeszélések alapvető szókincsét.
7.	Mid-term paper. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló számot ad az eddig elsajátított ismereteiről. Lehetősége nyílik tanulási stratégiáját az eredmény függvényében megváltoztatni.
8.	Stress in the workplace, Dealing with stress. Making suggestions, giving opinions. Case study 5. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri a munkahelyi stressz fogalmát. Tud stresszkezeléssel kapcsolatos megoldásokról beszélni.

	Tárgyalás alkalmával helyesen tudja elmondani a véleményét.
9.	Corporate entertainment, corporate events. Socializing: Meeting and small talk. Case study 6. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri a vállalati szórakoztatás modern formáit. Tud ezekről beszélni. Be tud mutatni új munkatársakat egymásnak, és tud beszélgetni nem csak a munkával kapcsolatos témákról is.
10.	Revision of units 4-6. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló átismétli a fenti leckékben tanultakat. Hiányosságait pótolja.
11.	New business ideas, economic terms. Dealing with numbers. Time clauses. Case study 7. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismeri, hogy lesz egy jó ötletből üzleti siker. Tud ismertetni innovatív eljárásokat, melyek sikeressé tették a kitalálókat. Elsajátít és tud használni számos alapvető gazdasági terminust.
12.	Marketing, international markets. Telephoning: exchanging information. Case study: 8. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismeri az alapvető marketing fogalmakat. Tud a hirdetésekről beszélni, olvas egy ismert márká kínai terjeszkedéséről.
13.	Making plans in business. Talking about the future. Case study 9. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik az üzleti tervezéssel. Tud beszélni a tervezési folyamatról, és annak fontosságáról az üzleti környezetben.
14.	End-term paper. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló számot ad a félév során elsajátított tudásáról.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegennyelv II. (francia)		Kódja:	GT_ANGNNY2-17	
		angolul:		Technical language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				A2-B1 szintű nyelvtudás		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	kollokvium	0	francia
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók A tantárgy célja a hallgatók szakmai idegen nyelvi képzésének alapozása, a négy nyelvi alapkészség fejlesztése, a hallgatók felkészítése arra, hogy a szakjuknak megfelelő szaknyelvi ismeretekkel képesek legyenek a későbbiekben nyelvtudásukat bővíteni. A kurzus folyamán kiemelt figyelmet kap a nemzetközi gazdálkodás szakmai szókincsének elsajátítása, valamint az üzleti szaknyelvhez szükséges kommunikatív nyelvi kompetenciák kialakítása.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven. <i>Képesség:</i> A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. <i>Attitűd:</i> A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. <i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; nyelvtani ismétlés, rendszerezés; a karrierépítés, cégjellemzés, értékesítés, stresszkezelés, vállalati szórakoztatás, innováció, marketing és üzleti tervezés alapvető szókincse.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.								

Értékelés	
Félévközi ellenőrzések: beszámolók, két zárthelyi dolgozat. Javítás és pótlás órán kívüli időpontban.	
Kötelező szakirodalom:	
Anne Gruneberg – Béatrice Tauzin (2000): Comment vont les affaires, Hachette, Paris	
Ajánlott szakirodalom:	
Kripkó Edit (2013): Français des affaires, Holnap Kiadó, Budapest	
Margittai- Rác (2006): Le français des affaires. Francia üzleti nyelv, Perfekt, Budapest	
Margittai–Rác (2005): Le français de l'économie, Perfekt, Budapest	
Csikós András (2006): Francia nyelvű szakmai kommunikáció, Perfekt, Budapest	

Heti bontott tematika	
1.	Ravi de faire votre connaissance Organisation du travail Fonctions dans l'entreprise Identité Professions et métiers Les articles définis Les verbes TE* A nyelvtanuló megismeri a gazdasági élet legfontosabb terminusait franciául.
2.	Vous désirez? Commerce et produits Circuits de distribution Types de commerces Produits de toilette Les articles indéfinis Les nombres Les démonstratifs TE: A nyelvtanuló megismeri a kereskedelemmel kapcsolatos alapvető szókincset.
3.	En déplacement Voyages professionnels Salons et congrès Voyages et moyens de transport Les prépositions Sensibilisation au futur proche TE: A nyelvtanuló megismerkedik az üzleti utazással kapcsolatos szókincssel.
4.	Les bonnes adresses Renseignements téléphoniques Note de service Adresses et numéros de téléphone La localisation Le conditionnel de politesse TE: A nyelvtanuló tud telefonon kapcsolatot létesíteni üzleti környezetben.
5.	Rendez-vous Horaires de travail et week-ends Pause-déjeuners Invitations et rendez-vous Les repas Les adverbes Les adjectifs qualificatifs

	TE: A nyelvtanuló megismeri a munka szervezésével és a munkabeosztással kapcsolatos szókincset.
6.	Contrôle TE: A nyelvtanuló számot ad az eddig megszerzett tudásáról.
7.	Passer commande Fournitures de bureau Commandes d'entreprise Courses et commandes Le déjeuner des employés et des cadres Les partitifs Les adverbess de quantité L'impersonnel il faut+ nom/quantité/infinitif TE: A nyelvtanuló képes megrendeléseket lebonyolítani francia nyelven.
8.	Combien ça coûte? Équipement informatique Achats d'entreprise Demander et dire des prix Donner des appréciations L'interrogation avec inversion du sujet La négation avec plus et personne TE: A nyelvtanuló megismerkedik a az értékesítési szakma szókincsével.
9.	Bon appétit! Marché Concurrence Au restaurant Exprimer l'obligation TE: A nyelvtanuló képes párbeszédet folytatni az üzleti ebéd környezetében.
10.	Commander des consommations Exprimer l'opinion La comparaison La fréquence La négation avec jamais TE: A nyelvtanuló képes véleményt nyilvánítani különböző üzleti helyzetekben.
11.	Voyager Voyages professionnels: Réservation d'un billet d'avion Demander et chercher à savoir Faire des propositions Le futur proche et le passé récent TE: A nyelvtanuló szókincse bővül az üzleti utazás témakörében.
12.	Se loger Voxages professionnels: Réservation d'une chambre d'hôtel Exprimer la finalité S'opposer S'indigner Les comparatifs Les superlatifs Le but, l'opposition et la cause TE: A nyelvtanuló elsajátítja az üzleti út során esedékes feladatokhoz kapcsolódó (foglalások) szókincset és tud véleményét kifejezni.
13.	Révision

	TE: A nyelvtanuló átismétli a félév során tanultakat
14.	Contrôle
	TE: A nyelvtanuló számot ad a félév során elsajátított tudásáról.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegennyelv II. (német)			Kódja:	GT_ANGNNY2-17
		angolul:		Foreign Language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				középszintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	kollokvium	0	német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseit, következtetéseit és döntéseit felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás és turizmus alapfogalmai, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: a tanulmányok és a munka, szakmai bemutatkozás, felkészülés az állásinterjúra, német és magyar gazdaság jellemzőinek megismerése, a magyar és német munkaerőpiac sajátosságai, statisztikai adatok elemzése, telephelyválasztás kérdései. Az üzleti levelezés formái és								

tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén kollokvium.
Kötelező szakirodalom: Csányi Eszter- Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO ISBN: 978-963-638-528-6 Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1 Sümeginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046
Ajánlott szakirodalom: Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2 Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1 Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche Dreyer-Schmitt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik Verlag für Deutsch ISBN 3-88532-717-1 Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x Fachzeitschriften: Wirtschaftswoche, Wirtschaftsseiten

Heti bontott tematika	
1.	Unternehmenskultur in Deutschland Grammatik und Wortschatztest *TE: A nyelvtanulók megismerik a német vállalati kultúrát és vállalati értékeket, gyarapítják interkulturális ismereteiket.
2.	Vorstellung und Verhaltensregeln im Geschäftsleben *TE: Üzleti etikett a német nyelvű országokban, kulturális különbségek elemzése, viselkedési szabályok multikulturális környezetben.
3.	Das Studium und die Arbeit Grammatik: Präsens *TE: A szakmai tanulmányok és a munka világának alapfogalmai. A jelen idő használatának gyakorlása.
4.	Der Lebenslauf und das Vorstellungsgespräch Grammatik: Reflexivpronomen und Konjunktionen *TE: Önéletrajz írásának gyakorlása, szakmai bemutatkozás az állásinterjún, szituációs szerepjáték
5.	Die Wirtschaft und die Wirtschaftsbranchen Grammatik: Präteritum und Perfekt *TE: A gazdaság alapfogalmainak megismerése, szókincsfejlesztés, szóképzés, fogalmak definiálása. Múlt idejű szerkezetek gyakorlása.
6.	Der Wirtschaftskreislauf. Haushalte-Unternehmen-Banken- Staat Grammatik: Modalverben *TE: Gazdasági adatok értelmezése és elemzése, a gazdaság körforgásának bemutatása, a gazdaság szereplői és feladatainak megismerése.
7.	Félévközi számonkérés *TE: Az eddig elsajátított szókincs és ismeretek rendszerezése.
8.	Ungarns Wirtschaft

	Wichtige Wirtschaftszweige in Ungarn Grammatik: Konjunktionen *TE: Magyarország gazdasága, munkerőpiaci statisztikák értelmezése, diagramok elemzése. Hallás utáni értés és szóbeli kommunikáció gyakorlása.
9.	Ungarns Wirtschaft heute, aktuelle Wirtschaftsdaten Grammatik: Transitive und intransitive Verben *TE: A diagramleírás lépései, írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek megismerése.
10.	Die deutsche Wirtschaft von heute Grammatik: Präpositionen *TE: A német gazdasággal kapcsolatos alapfogalmak megismerése, szókincsfejlesztés és az olvasásértési képesség fejlesztése.
11.	Deutschland als Standort Faktoren der Standortwahl Grammatik: Partizipialkonstruktionen *TE: A telephelyválasztás szempontjai, érvelési feladatok gyakorlása.
12.	Deutsche Unternehmen in Ungarn Grammatik: Adjektivdeklinaton *TE: Német vállalkozások Magyarországon, prezentációs feladat megoldása.
13.	Arbeitsmarktsituation in Deutschland und in Ungarn Grammatik: Präpositionen *TE: A diagram elemzés gyakorlása, statisztikai adatok elemzése és összehasonlítása.
14.	Félévzáró számonkérés. *TE: Az elsajátított témák és szókincs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Idegennyelv II. (orosz)			Kódja:	GT_ANGNNY2-17
		angolul:		Technical language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	kollokvium	0	orosz
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Troickij German		beosztása:	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú nemzetközi gazdálkodás szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló ismeri a nemzetközi gazdálkodás ágazat működésének elveit, a nemzetközi gazdálkodás hazai és nemzetközi piacát, a piac szereplőit, jellemzőit, sajátosságait és kapcsolódásait; a különböző vállalkozások típusait és tevékenységeinek működését, értékelését, döntési kritériumait, szakmai részterületeit és ágazati kapcsolódási pontjait. Ismeri a nemzetközi gazdálkodáshoz kapcsolódó más szak- és tudományterületek alapvető tényeit és összefüggéseit (földrajz, művelődéstörténet, környezetvédelem, jog és mas).								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a nemzetközi gazdálkodás vállalkozások piaci tevékenységének szervezésére és irányítására; kidolgozott szakmai javaslatok, marketingajánlatok készítésére; a szolgáltatásokkal és az intenzív ügyfélkapcsolattal összefüggő problémák felismerésére és hatékony kezelésére; a gazdálkodási vállalkozások tevékenységének szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Elismeri az életpálya-tervezés fontosságát, törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására, az életén át tartó tanulásra, munkatársaival való együttműködésre. Környezetérzékeny, gyakorlatorientált, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások, ill. ezek hatásainak megértésére. Törekszik a szakmai eredmények, javaslatok megosztására.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; szakmai pályafutás lehetőségei, jövőbeni tervek, a gazdálkodási szervezetek felépítése, szolgáltatások, fajtái, eszközök, vizsgafeladatok gyakorlása.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés
Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén kollokviumi jegy.
Kötelező szakirodalom:
Fodor Zója. Üzleti kapcsolatok. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt, 2007.
Ajánlott szakirodalom:
Kosaras István. Orosz nyelvtan a középiskolák számára

Heti bontott tematika	
1.	Знакомство, представление, деловое общение. Bemutakozás, ismerkedés. TE: Szakmai bemutatkozás, tanulmányok, munkalehetőségek kifejezése szóban, szituációs készségek; az olvasásértés technikái
2.	Знакомство, представление, деловое общение. Bemutakozás, ismerkedés. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
3.	Как найти работу. Munkakeresés. TE: Az ajánlatkérés szóbeli és írásbeli kifejezési eszközei, levélforma, egy fogalmazás felépítésének elsajátítása.
4.	Как найти работу. Munkakeresés TE: Az ajánlat szóbeli és írásbeli kifejezési eszközei, szállodai szolgáltatások.
5.	Кто требуется фирме. Kiket keresnek a cégek? TE: Panasz, kifogásolás szóbeli és írásbeli kifejezési eszközei, az utazási irodák feladatköre.
6.	Отчётная неделя(повторение, написание контрольной работы) Beszámoló hét. TE: Írásbeli és szóbeli gyakorló ellenőrzés
7.	Приём на работу. Munkafelvétel. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
8.	Приём на работу. Munkafelvétel. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
9.	Молодёжь на рынке труда. Fiatalok a munkapiacra. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
10.	Молодёжь на рынке труда. Fiatalok a munkapiacra. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
11.	Наш жизненный уровень. Életszínvonal TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
12.	Наш жизненный уровень. Életszínvonal. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
13.	Презентация фирмы. Cég prezentáció. TE: Lexika elsajátítása, nyelvtan gyakorlása és ismétlése, önálló témakifejtés
14.	Повторение, написание контрольной работы, оценка работы за семестр. TE: Összefoglalás, ellenőrző gyakorlatok, értékelés, tanácsok.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságtörténet		Kódja:	GT_ANGN035-17	
		angolul:		Economic History				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti		Elméleti jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Lévai Csaba		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a modern világgazdasági rendszer születésének és formálódásának történetét, a globalizáció folyamatait és szerkezetét.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,								
Képesség: A hallgató legyen képes az utóbbi fél évezred gazdaságtörténetét összekapcsolni napjaink gazdasági folyamataival. Legyen képes annak értékelésére, hogy a múltbeli fejlődési tendenciák hogyan hatottak a mai világgazdaság kialakulására.								
Attitűd: A hallgató legyen fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekedjen tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. - Legyen befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Autonómia és felelősség: A hallgató az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus nem tűzi ki célként a világgazdaság egésze történetének áttekintését a kezdetektől napjainkig. A hangsúlyt az európai gazdaság fejlődésére, illetve annak a világgazdaság többi részéhez fűződő kapcsolataira helyezi. Időben a nagy földrajzi felfedezéseknél veszi fel a fonalat, amikor az európai gazdaság expanziójának eredményeként kialakult a modern világgazdasági rendszer. A téma jobb megértése érdekében visszatekint a középkori európai gazdaság történetére, illetve bevezetést nyújt néhány olyan elméleti rendszerbe, amelyet a világgazdaság hosszabb távú fejlődésével kapcsolatban fogalmaztak meg. Az ezt követő anyag két nagyobb egységre bontható. Először a kora újkori és a 19. századi európai gazdasági fejlődést mutatja be egyrészt regionális tagolásban, másrészt pedig a világgazdaság egészében betöltött szerepe szempontjából. E rész, illetve a második rész között az első világháború és annak gazdasági hatásai jelentik a vízválasztót. A második részben a két világháború közötti európai gazdaság történetének áttekintésére kerül sor, hasonló megfontolások alapján, ahogyan az első résszel kapcsolatban is történt. A kora újkori, 19. és 20. századi gazdaságtörténet szerves részeként az adott korszakokban meghatározónak nevezhető közgazdasági-eszméleti iskolákat és irányzatokat is bemutatja, s szembeállítja azokat a ténylegesen megvalósuló gazdaságpolitikai megoldásokkal. A kurzus a vizsgált korszak európai gazdaságtörténetét világgazdasági összefüggésrendszerben tárgyalja, s ennek során külön hangsúlyt helyez az Amerikai Egyesült Államok gazdaságtörténete bemutatására.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, prezentáció								
Gyakorlat: kiscsoportos feldolgozás, tanulói prezentáció (esettanulmányok)								

Értékelés Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban, Vizsgafeladat: az előadás tematikájában szereplő témák közül három, amelyek közül a vizsgázó egyet választhatóan dolgoz ki kifejtő módszerrel (esszé)	
Kötelező szakirodalom: - Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig, Maecenas, Budapest, 1994. - Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (ed. H. A. Dideriks, J. Th. Lindblad, D. J. Noordam, G. C. Quispel, B. M. A. de Vries) Osiris, Bp. 1995. - Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I. 1918-1945. Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 1998.	
Ajánlott szakirodalom: - Berend T. Iván – Ránki György: Európa gazdasága a 19. században, 1780-1914. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Bp. 1987. - Norman J. G. Pounds: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997. - Randy C. Epping: Világgazdaság dióhéjban. Typotex Kiadó. Budapest, 2003	

1.	Elméleti bevezetés: néhány történeti megközelítésű elmélet a világgazdasági rendszer létrejöttére és hosszabb távú fejlődésére vonatkozóan (I. Wallerstein, Ny. D. Kondratyev, W. W. Rostow, S. Kuznets, A. Gerschenkron) TE* A félév anyagának fogalmi-elméleti megalapozása
2.	A középkori Európa gazdasági kapcsolatai a világ más részeivel. A nagy földrajzi felfedezések és következményei, a gyarmatosítás kezdetei: a modern világgazdasági rendszer kialakulása a kora újkorban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
3.	Közgazdasági elmélet és gyakorlat a kora újkorban: a merkantilizmus és a fiziokratizmus TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
4.	Ipari forradalom vagy iparosítás: a modern gazdasági fejlődés kibontakozásának néhány elméleti kérdése. Miért az Egyesült Királyságban kezdődött az iparosítás folyamata? TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
5.	A kontinentális Nyugat-Európa gazdasági fejlődése a 19. században TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
6.	A gazdasági elmaradottság történeti távlatból: Kelet-Közép-Európa és Oroszország gazdasági fejlődése a 19. században TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
7.	Gyarmatból az élre: az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlődése a 19. században TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
8.	Közgazdasági elmélet és gyakorlat a 19. században: a klasszikus brit politikai gazdaságtan, illetve tovább fejlesztői és bírálói TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
9.	Az első világháború és azt lezáró békeszerződések hatása a világgazdaságra TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
10.	Válság és rekonstrukció az első világháború után; a nagy gazdasági világválság és a kilábalási kísérletek az 1930-as évek második felében TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
11.	Az Egyesült Királyság és a kontinentális Nyugat-Európa gazdasága a két világháború közötti időszakban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
12.	Kelet-Közép-Európa és Szovjet-Oroszország gazdasága a két világháború közötti időszakban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
13.	Az Amerikai Egyesült Államok gazdasága a két világháború közötti időszakban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
14.	A keynes-i forradalom a közgazdasági elméletben TE A féléves anyag alapján kreatív kérdések, hipotézisek megfogalmazása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szervezeti magatartás				Kódja:	GT_ANGN006-17
		angolul:		Organizational Behaviour					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Ujhelyi Mária		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék a szervezet formális és informális oldalának működését, a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeit. Cél, hogy szisztematikusabb képet kapjanak a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről annak érdekében, hogy a megszerzett ismereteket a szervezetek eredményességének növelésére tudják majd használni.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti magatartástudomány legújabb kutatási eredményeit, megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni magatartás meghatározói. 2. Csoportok hatása az egyének magatartására és a szervezet teljesítményére. 3. Szervezeti szintű változók (struktúra és kultúra) hatása a szervezetek teljesítményére.									
Képesség:									
Tisztában van az egyéni csoport és szervezeti szintű változók szervezeti teljesítményre gyakorolt lehetséges hatásaival. El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül.									
Megérti az elméletek és modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.									
Képes a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.									
Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, képes értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit.									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek informális alrendszerével kapcsolatban. Nyitottá válik az önismeretszerzésre, képességfejlesztésre és az emberi magatartás tudatos megismerésére. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságpszichológiai alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy munkahelyi környezetben is eredményesen tudja menedzselni interperszonális kapcsolatait.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, befogadó, hatékony és eredményes legyen. Az emberi kapcsolatokról felelősséggel formáljon véleményt. Önállóan tudjon döntést hozni saját tudásának, kompetenciáinak fejlesztéséről.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus áttekinti az angolszász szakirodalomban megjelenő sztenderd szervezeti magatartás témaköröket: képességek, személyiség, értékek, érzelmek, attitűd, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek, hatalom,									

szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra és változásmenedzselés.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, informatikai eszközök alkalmazása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.
Értékelés Kollokvium írásbeli vizsga formájában.
Kötelező szakirodalom: Bakacsi Gyula (2015): <i>A szervezeti magatartás alapjai</i> , Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2018): <i>Essentials of Organizational Behavior</i> , Fourteenth edition. Pearson Education Limited, Harlow, England.
Ajánlott szakirodalom: Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): <i>Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest Barizsné Hadházi Edit, Pierog Anita, Ujhelyi Mária (2018): <i>Fejezetek a szervezeti magatartás témaköreiből</i> . A tananyag elkészítését a „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)” az EFOP-3.5.1-16-2017-00007 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg

Heti bontott tematika	
1. hét	Előadás: A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. Gyakorlat: Követelmények, tematika ismertetése. Bemutakozás, önismeret. TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát.
2. hét	Előadás: Egyéni különbségek a szervezetben. Gyakorlat: Követelmények, tematika ismertetése. Bemutakozás, önismeret. TE: Ismeri, érti az egyéni különbségek dimenzióit és összefüggéseit a szervezetben, részletesebben a képesség és készség vonatkozásában.
3. hét	Előadás: Egyén a szervezetben: attitűd, érzelmek, értékek. Gyakorlat: Fogalmak párosítása, Átértékelés. TE: Ismeri az értékek, érzelmek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre.
4. hét	Előadás: Egyén a szervezetben: személyiség, észlelés, döntés. Gyakorlat: Fogalmak párosítása, Átértékelés. TE: Ismeri a személyiséggel, az észleléssel, a döntéshozatallal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében.
5. hét	Előadás: A motiváció alapjai. Gyakorlat: Személyiség-önismeret. TE: Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.
6. hét	Előadás: Csoportok a szervezetben. Gyakorlat: Személyiség-önismeret. TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni és szervezeti előnyeit, hátrányait.
7. hét	Előadás: Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. Gyakorlat: Fókuszálj! Beszélgetés: mivel motiválhatjuk magunkat?

	TE: Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására.
8. hét	Előadás: A személyes vezetés alapjai. Gyakorlat: Fókuszálj! Beszélgetés: mivel motiválhatjuk magunkat?
	TE: Ismeri a legfontosabb vezetéselméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetéstudomány újabb irányzatait.
9. hét	Előadás: Hatalom és szervezeti politika. Gyakorlat: csoportszerepek beazonosítása.
	TE: Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére.
10. hét	Előadás: Konfliktusok egyéni szinten. Gyakorlat: csoportszerepek beazonosítása.
	TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit.
11. hét	Előadás: Konfliktusok szervezeti szinten. Gyakorlat: Konfliktuskezelési stílus önismeret.
	TE: Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére.
12. hét	Előadás: A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. Gyakorlat: Konfliktuskezelési stílus önismeret.
	TE: Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit.
13. hét	Előadás: Szervezeti kultúra. Gyakorlat: Egy konkrét szervezet kultúrájának elemzése.
	TE: Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását.
14. hét	Előadás: Szervezeti változások menedzselése. Gyakorlat: Egy konkrét szervezet kultúrájának elemzése.
	TE: Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Politológia		Kódja:	GT_ANGN037-17	
		angolul:		Political Science				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti		előadás	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tőkés Tibor		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja a hallgatók megismertetése a politikatudománnyal. A tantárgy különleges hangsúlyt helyez a politika folyamatainak ismertetésére, az intézmények működésére, az egyes tényezők összefüggéseire és a politikai folyamatok hátterére. Mai világunkban elengedhetetlen, hogy a politikai döntéseket értő szemmel figyeljék a hallgatók és a világpolitikát alakító leglényegesebb intézmények, szervezetek működését, hatásmechanizmusait megismerjék. E tárgy célja e tudás közvetítése a politikai élet szereplőinek és magatartásuk meghatározó tényezőinek bemutatásával, valamint a politikai szervezetek döntéshozatali rendszereinek ismertetésével.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. <i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára. <i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. <i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei: A politika tudománya, Politikai alapfogalmak, Elméletek a politikatudományban, Törésvonal-elméletek, Politikai ideológiák, Politikai rendszerek, Diktatúrák és demokráciák, Pártok és pártrendszerek								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás, megbeszélés, kérdezés, vita, szemléltetés.								

Értékelés

A vizsga írásban történik. Az A, B, C vizsgák is írásbeliek A vizsgadolgozat alapvető elméleti kérdéseket tartalmaz, az ezekre adható pontok legalább 50%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához (ez alatti eredmény esetén tehát a többi kérdésre adott választól függetlenül elégtelen a dolgozat). Érdemjegyek: 0-49% elégtelen, 50-59% elégséges, 60-69 % közepes, 70-84% jó, 85-100 jeles. (Az elért %-os eredmények esetén felső egészrészt veszünk.)

Kötelező szakirodalom:

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, 2003

Az órákon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

Bayer József – A politikatudomány alapjai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2000

Bihari Mihály – Pokol Béla: Politológia, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008

Fisichella, Domenico: A politikatudomány alapvonalai. Budapest, Osiris Kiadó, 2001

Gyurgyák János – Mi a politika? , Osiris Kiadó, Budapest, 2003

Heti bontott tematika	
1.	A politika tudománya TE* A hallgató megismerkedik a tudományterület fontosságával
2.	Politikai alapfogalmak A hallgató betekintést nyer az alapfogalmakba
3.	Elméletek a politikatudományban A hallgató megismeri a meghatározó elméleteket
4.	Törésvonal-elméletek A hallgató megismeri a társadalmi törésvonalakat
5.	Politikai ideológiák A hallgató megismeri a politikai ideológiákat
6.	Politikai rendszerek A hallgató betekintést nyer a politikai rendszerekbe
7.	Diktatúrák és demokráciák A hallgató megismeri a különböző diktatúrákat és demokráciákat
8.	Pártok és pártrendszerek A hallgató megismeri a legfontosabb pártokat és pártrendszereket
9.	Választási rendszerek A hallgató betekintést nyer a választási rendszerek működésébe
10.	A szavazói magatartás A hallgató megismeri az szavazói magatartás kutatásába
11.	Intézményes érdekegyeztetés, A hallgató betekintést nyer az érdekegyeztetés folyamatába
12.	A politika tartalma és témái A hallgató megismeri a legfontosabb politikai tartalmakat
13.	Közpolitika és a kormányzati döntéshozatal A hallgató betekintést nyer a közpolitikába
14.	Média és politikai napirend A hallgató megismeri a sajtó és a politikai napirend összefüggéseit

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági közjog		Kódja:	GT_ANGN017-17	
		angolul:		Business Public Law				
2017/2018/1								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	1	V	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adójog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. A szemináriumokon adófeladatok megoldása révén gyakorlati tudást is szerezhhetnek a hallgatók.								
Képesség: Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel. Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények). Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd: A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség: A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetékjog.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumokon adófeladatok megoldása, melyen keresztül gyakorlati tudás is elsajátítható.								

Értékelés

A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli vizsgán is megszerezhető.

2-es (elégséges) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

Károlyi –Törő (2015): *Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai*. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft.

Ajánlott szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Debrecen, Kapitális Kft.

Heti bontott tematika	
1. hét	A gazdasági közjog fogalma, az államháztartás rendszere: a közjogi jogviszony sajátosságai, kógens szabályozás. Az államháztartás alrendszerei: a központi költségvetés megalkotási folyamata, szerkezeti tagolása. A társadalombiztosítási alapok költségvetése. Az elkülönített állami pénzalapok fajtái és költségvetésük. A helyi önkormányzati alrendszer sajátosságai. TE: Ismeri a közjogi szabályozásban érvényesülő kógenzia sajátosságait, az államháztartás szerkezetét és az alrendszerek költségvetésének – azaz a bevételi forrásaik és kiadási költségük – alapvető jellemzőit.
2. hét	Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: Az adóügyi jogviszony fogalma, adóalany és adóhatóság, határköri és illetékességi szabályok. Az adók csoportosítása. Az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek. TE: Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat.
3. hét	A személyi jövedelemadó I.: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, átalányban megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házasság kedvezménye. TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső bevételek jövedelem megállapítási szabályait.
4. hét	Szja II. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: A mezőgazdasági vállalkozók köre: őstermelő és kistermelő fogalma és adózási szabályaik. TE: Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait.
5. hét	Szja III. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső átalányadózás jellemzői. A kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása. TE: Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.
6. hét	Szja IV. Külön adózó jövedelmek az szja-ban: tőkejövedelmek, vagyónátruházásból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk. TE: Részletes ismeretekkel bír a külön adózó egyes jövedelmek formáiról és adózásukról.
7. hét	1. Zárthelyi dolgozat. Középpontban az államháztartás szerkezeti rendje, az adójogi alapfogalmak értelmezése, illetve az szja szabályai állnak.

	TE: Ismeri az adóügyi jogviszony alanyi körét, tartalmi sajátosságait, az adókötelezettség elemeit és a személyi jövedelemadó szabályait.
8. hét	TAO alanyok köre, adóalap meghatározása: A belföldi és külföldi illetőségű TAO alanyok köre. Az adóalapot csökkentő és növelő tételek kategóriái. Az adókedvezmények szabályai. TE: Ismeri a társasági adó alapvető szabályait.
9. hét	TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése gyakorlati példákon keresztül. TE: Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határolni azokat.
10. hét	Az általános forgalmi adó általános szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termékexport és import fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása. TE: Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait.
11. hét	Az általános forgalmi adó: különös adózási módok. Az adómentesség formái és szabályai az áfában. A fordított adózás jelentősége. Különös adózási módok esetei és szabályai. TE: Ismeretekkel bír az egyes gazdasági eseményekhez kapcsolódó áfa szabályok tekintetében.
12. hét	Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivételének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai. TE: Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit.
13. hét	Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszerhes), valamint eljárási illetékek (bírói és közigazgatási) fajtái. TE: Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.
14. hét	2. Zárthelyi dolgozat. Középpontban a TAO, az áfa, a helyi adók és az illetékjog főbb szabályai. TE: Alapos ismeretekkel bír az egyes adónemek kategorizálása és főbb szabályai tekintetében, tudja a csoportosítási szempontokat és adott szituációban fel tudja vázolni a választható alternatívákat.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Világ gazdaságtan		Kódja:	GT_ANGN014-17	
		angolul:		The World Economy				
Felelős oktatási egység:				Köz gazdaságtan és Világ gazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil. Erdey László		beosztása:
egyetemi docens								
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a világ gazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzet gazdasági cselekvés világ gazdasági összefüggéseit. A gyakorlatokon önálló elemzéssel és véleményalkotással mélyüljenek a tárgy legfontosabb témaköreiben.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzet gazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világ gazdaság működésének legfontosabb kereteit								
Képesség: Követi és értelmezi a világ gazdasági folyamatokat								
Attitűd: Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír								
Autonómia és felelősség: Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világ gazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mező gazdaság szerepe a világ gazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világ gazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világ gazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világ gazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világ gazdaságban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások a legfontosabb aktuális világ gazdasági eseményekre kitérve. A gyakorlatokon csoportos témafeldolgozás és prezentáció.								
Értékelés								
A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%. A gyakorlatokon nyújtott teljesítmény 30%. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)								

Kötelező szakirodalom:

Bost, F. – Carroué, L. – Colin, S. – Laporte, A. – Pihet, Ch. – Sanmartin, O. – Teurtrie, D. (2021): Világgazdasági körkép, Pallas Athéné, ISBN: 9789635730094

Ajánlott szakirodalom:

Rubenstein, James (2019): The Cultural Landscape: An Introduction to Human Geography, Global Edition, Pearson, ISBN-13: 978-1292162096

Warf, Barney (2021): Human Geography – A Serious Introduction, 3rd Edition, Cognella, ISBN: 978-1-5165-2902-5

Stutz, Frederick P.—Warf, Barney (2014): The World Economy, Pearson New International Edition (6th). ISBN 13: 978-1-292-02119-5

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
2.	A kapitalizmus történelmi fejlődése I. TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
3.	A kapitalizmus történelmi fejlődése II. TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
4.	Népesedés, népesség TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
5.	Erőforrások és környezet TE Ásványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság
6.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
7.	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
8.	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
9.	Városok és városiasodás TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentifikáció, megavárosok
10.	Közlekedés és kommunikáció TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában
11.	A fogyasztás a világgazdaságban TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
12.	Nemzetközi kereskedelem és beruházás TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
13.	A nemzetközi kereskedelem szerkezete TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
14.	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi üzleti ismeretek		Kódja:	GT_ANGN013-17	
		angolul:		International business				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Erdey László	beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az áruk és szolgáltatások külkereskedelmének alapvető koncepcióival, állami szabályozásának eszközrendszerével, legfontosabb nemzetközi intézményeivel, a hazai és a nemzetközi makro- és mikrokörnyezet közötti legjelentősebb különbségekkel, a külkereskedelem technikájának egyes részleteivel, valamint európai uniós és magyarországi szabályozásának logikájával és részleteivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
- Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
<i>Attitűd:</i>								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait...								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása. A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete. Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás. A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete. A nemzeti								

környezet politikai és jogi rendszerei. Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk. Feltörekvő piacok. A nemzetközi pénzügyi rendszer. A globális cégek pénzügyi menedzsmentje és számvitele. A globális vállalatok stratégiája és szervezete. Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon. Export és globális outsourcing. Külföldi működőtőke-befektetések, tulajdoni alapú együttműködések, licenz, franchise és egyéb szerződéses együttműködések. A globális cégek marketing és humán erőforrás menedzsmentje	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások és a legfontosabb aktuális nemzetközi üzleti folyamatokra kitérve. Gyakorlatokon az adott témákhoz kapcsolódó csoportos témafeldolgozás és prezentáció.	
Értékelés A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%, a szemináriumi munkával 30% szerezhető. 0– 50% elégtelen (1), 51– 62%, elégséges (2), 63– 74% közepes (3), 75– 86%, jó (4), 87–100% jeles (5).	
Kötelező szakirodalom: Blahó András, Czako Erzsébet, Poór József (szerkesztők): Nemzetközi menedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2019, kijelölt részek, ISBN 9789630595360 Az előadásokon és a szemináriumokon elhangzottak	
Ajánlott szakirodalom: A Külgazdaság c. folyóirat számai S. Tamer Cavusgil, Gary Knight, John R. Riesenberger (2020): International Business: The New Realities, Global ed., 5th edition, Pearson	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, A nemzetközi üzleti ismeretek tárgyköre TE* A nemzetközi üzleti ismeretek kulcskonceptjeinek felvázolása. Megvilágítani, miben különböznek a nemzetközi tranzakciók a hazaiaktól. Azonosítani a nemzetközi üzleti élet legfontosabb szereplőit. Leírni a cégek nemzetközivé válásának legfontosabb okait. Miért érdemes nemzetközi üzleti ismereteket tanulni?
2.	A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása TE: A piacok globalizációja mint gondolati keretrendszer. A globalizáció előmozdítói. A technológiai fejlődés és a globalizáció. A globalizáció dimenziói. A piacok globalizációjának vállalati szintű következményei. A globalizáció társadalmi következményei.
3.	A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete TE: Kultúra és kulturális kockázat, a kultúra dimenziói, a nyelv és a vallás szerepe a kultúrában, a kultúra hatása a nemzetközi üzleti kapcsolatokra, a kultúra modelljei és magyarázatai, a kultúra hatása a menedzsment folyamatokra
4.	Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás TE: Az etikus viselkedés és jelentősége a nemzetközi üzleti életben. Etikai kihívások a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A vállalatok társadalmi felelőssége. Fenntarthatóság. A vállalati kormányzás szerepe. Az etikus viselkedés keretrendszere.
5.	A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete TE: Miért kereskednek a nemzetek? Hogyan növelhetik a nemzetek versenyképességüket? Miért és hogyan válnak a vállalatok nemzetközivé? Milyen stratégiákkal szerezhet a nemzetközivé váló vállalat versenyelőnyt és hogyan tarthatja fenn azokat?
6.	A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei TE: A politikai és a jogi környezet. Politikai rendszerek. Jogrendszerek. A politikai és jogi rendszerek szereplői. A politikai rendszerből fakadó országhoz tartozó típusok azonosítása. A jogrendszerből fakadó országhoz tartozó típusok azonosítása. Az országhoz tartozó menedzsmentje
7.	Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk TE: A kormányzati beavatkozások természete. A kormányzati beavatkozás eszköztárája. A kormányzati beavatkozások evolúciója és következményei. A vállalatok lehetséges

	reakciói a kormányzati beavatkozásokra. A regionális integráció és gazdasági blokkok. A vezető gazdasági blokkok azonosítása. A regionális integráció előnyeinek és következményeinek azonosítása.
8.	Feltörekvő piacok. TE: A fejlett, a fejlődő és a feltörekvő piacok. A feltörekvő piacok vonzereje a nemzetközi üzleti élet számára. A feltörekvő piacok tényleges piacpotenciáljának értékelése. A feltörekvő piacok kockázatainak és kihívásainak értékelése. Sikerstratégiák feltörekvő piacokon. A vállalat társadalmi felelőssége, a fenntarthatóság és a globális szegénységi válság.
9.	Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon TE: A vállalat külföldi piacokra való lépésével kapcsolatos jellemzők elemzése. A termékek és szolgáltatások külföldi piacokon történő értékesítésre való alkalmassága. A célországok azonosítása. A piacpotenciál elemzése. Külföldi partnerválasztás. A vállalat értékesítési potenciáljának becslése.
10.	Export és globális outsourcing TE: Az export mint külpiacra lépési stratégia. Az export-import tranzakciók menedzsmentje. A külföldi közvetítők azonosítása és a velük végzett munka. Az outsourcing, a global sourcing és az offshoring. A global sourcing előnyei és kockázatai. A global sourcing stratégiai és az értéklánc menedzsment
11.	Külföldi közvetlen tőkebefektetések és vállalati együttműködések TE: Nemzetközi tőkeáramlás és együttműködés. Az FDI jellemzői. Az FDI és a vállalati együttműködések jellemzői. A külföldi közvetlen tőkebefektetések típusai. A nemzetközi vállalati együttműködések. A kiskereskedői tapasztalatok fontossága a külpiacokon
12.	Licencia, franchise és egyéb szerződéses stratégiák TE: Szerződéses belépési stratégiák. Licencátadás mint belépési stratégia. A licencátadás előnyei és hátrányai. A franchise mint belépési stratégia. A franchise előnyei és hátrányai. Egyéb szerződéses belépési stratégiák. A szellemi tulajdonjogok megsértése mint globális probléma.
13.	A globális cégek marketingmenedzsmentje TE: A globális piacszegmentáció. Standardizáció és adaptáció a nemzetközi marketingben. Globális márkázás és termékfejlesztés. Nemzetközi árazás. Nemzetközi marketingkommunikáció. Nemzetközi disztribúció.
14.	A globális cégek humán erőforrás-menedzsmentje A HR stratégiai szerepe a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A nemzetközi toborzási politika. A nemzetközi alkalmazottak felkészítése és képzése. A nemzetközi alkalmazottak teljesítményértékelése és kompenzációja. A nemzetközi munkaügyi kapcsolatok. A nemzetközi munkaerő diverzitása.

*TE tanulási eredményekf

A tantárgy neve:		magyarul:		EU ismeretek		Kódja:	GT_ANGN020-17	
		angolul:		EU Studies				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező		Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr.Tóké Tibor	beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történésekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.								
<i>Képesség:</i> Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
<i>Attitűd:</i> Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez. A gyakorlati foglalkozásokon az előadások témái a hallgatók aktív részvételével földolgozásra kerülnek.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. A gyakorlat jegy beszámításra kerül a vizsgajegybe. A félév végi jegy a kollokvium, és a gyakorlaton megszerzett érdemjegy átlagolásával kerül kialakításra a következőképpen: Kollokvium érdemjegy 60% Gyakorlati teljesítmény 40%

Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok
Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1
Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8
Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
2.	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződéseinek kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
3.	Az Európai Unió története II. Az 1960-as évektől 1993-ig TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
4.	Az Európai Unió története IV. Az 1990-es évek és az új évezred TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
5.	Az Európai Unió intézményrendszere I. A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
6.	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
7.	Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság A gazdasági és monetáris unió, EGT TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével

8.	Az Európai Unió Regionális Politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
9.	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
10.	A közös kül- és biztonságpolitika
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
11.	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
12.	Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013
	TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
13.	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).
	TE: A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.
14.	Az Európai Unió és Magyarország
	TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarországot és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi etikett, protokoll			Kódja:	GT_ANGN038-17
		angolul:		Protocol				
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgaazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	GY	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Tóth Eszter		beosztása:	tanársegéd
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása:	-
A kurzus célja,								
hogy a hallgatók számára a megfelelő magatartást választó és biztosító olyan etikett és protokoll alapismeretek nyújtása, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.								
Képesség:								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.								
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.								
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése, bevezető előadás; A protokoll kialakulása, története; Köszönés, bemutatás, bemutatkozás; Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezetékes telefon, mobil, skype, email, stb.); Társalgás, társaságban való viselkedés esetei; Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya); Virág, ajándék, borraivaló; Az öltözködés szabályai; Vendéglátás és étkezés protokollja, ültetés; Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja; Az EU protokollja, Európaiság; Összefoglalás,

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kurzus szeminárium keretében kerül ismertetésre, ahol lehetőség van esettanulmányok feldolgozására, a témához kapcsolódó videók nézésére valamint önkéntes alapon hallgatói kiselőadások tartására.

Értékelés

A kurzus gyakorlat keretében kerül ismertetésre. A kurzus teljesítésének követelménye a gyakorlat látogatása és a kiadott irodalom elsajátítása. A számonkérés módja egy szabadon választott témából kiselőadás tartása (40%) valamint a félévközi feladatok teljesítése. Az értékelés a következő sávokkal dolgozik: 0-55% elégtelen (1), 55-65% elégséges (2), 65-75% közepes (3), 75-85% jó (4), 85-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Dr. Sille István: Illem etikett, protokoll, Akadémiai Kiadó, 2015. ISBN:9789630592444

Kepes Ágnes - Dr. Sille István: Gyakorlati protokoll - hoszteszeknek, rendezvényszervezőknek, Akadémiai Kiadó, 2015, ISBN:9789630596510

Ajánlott szakirodalom:

Robinson, David: Az üzleti élet illemtana, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó, 2000

Görög Ibolya: A nyilvánosság kelepcei, Athenaeum, 2011

Görög Ibolya: Protokoll az életem, Athenaeum, 2001.

Görög Ibolya: Tanácsoskönyv – új kalamajkák, Athenaeum, 2012

Horváth Ágnes – Németh Andrea (szerk.): Nyakkendőtől borraivalóig, Turizmus Kft, 2012

Lőcsei Judit: Etikett és a Protokoll alapjai, Szókratész Külgazdasági Akadémia Oktatási és Tanácsadó Kft, Budapest 2001

Ottlik Károly: Viselkedéskultúra a mindennapok gyakorlatában, Protokoll '96 Könyvkiadó, 2003.

Protokoll egyetemi jegyzet (Magyar protokoll-osok klubja, országos Egyesület) 2002.

Heti bontott tematika

1.	Bevezető előadás TE:A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése.
2.	A protokoll kialakulása, története TE:A protokoll főbb alapfogalmai, változása a kezdetektől napjainkig.
3.	Köszönés, bemutatás, bemutatkozás - Hallgatói kiselőadások TE:Az alapvető szabályok ismertetése a protokollban, szerepjátékokon keresztül.
4.	Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezetékes telefon, mobil, skype, email, stb.) - Hallgatói kiselőadások TE: A kapcsolatfelvétel különböző formáinak ismertetése, szóbeli és írásbeli kommunikációs elvárások.
5.	Társalgás, társaságban való viselkedés esetei - Hallgatói kiselőadások TE:Az emberek közötti, különböző szituációs eseteknek való megfelelés.
6.	Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya) - Hallgatói kiselőadások TE:Az üzleti életben való boldogulás protokolláris szabályai.
7.	Virág, ajándék, borraivaló - Hallgatói kiselőadások TE:Üzleti ajándékok és vendégfogadás szabályai itthon és nemzetközi terleteken.
8.	Rangsorolás és ültetés szabályai. - Hallgatói kiselőadások TE:A különböző protokolláris rangsorok valamint az ültetés nemzetközi szabályai.
9.	Az öltözködés szabályai - Hallgatói kiselőadások TE:A hivatalos öltözködés áttekintése különböző alkalmakra.
10.	Vendéglátás és étkezés protokollja (étel, ital, borfogyasztás, terítés, ültetés, stb.) - Hallgatói kiselőadások

	TE:Álló és ültetett vendéglátási alkalmak, menüsorok, ételpárosítás
11.	Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja - Hallgatói kiselőadások
	TE:Különböző vallások, kultúrák eltérő etikett szabályai.
12.	Az EU protokollja, Európaiság. - Hallgatói kiselőadások
	TE:A közös európai szemlélet, és az Európai Unió protokollja (rangsorok az országok és zászlók között)
13.	Hallgatói kiselőadások
14.	Összefoglalás

*Tanulási eredmények: A kurzus végére a hallgatók elsajátíthatják azokat az etikett és protokoll alapismereteket, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.

A tantárgy neve:		magyarul:		Szabályozásgazdaságtan		Kódja:	GT_ANGN032-17	
		angolul:		Economics of Regulation				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Kovács István	beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a piacsabályozás okait, legfőbb elméleteit, a szabályozott piacok tulajdonságait és a piaci liberalizáció közgazdasági előnyeit és hátrányait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a szabályozás közgazdasági elméleti hátterét és a szabályozás történeti hátterét. Ezután az EU-s és magyar versenypolitika főbb jellemzőit veszi át, úgy mint a történetét, a céljait, a versenyjogi ismereteket (jogforrások, területi hatály, nemzeti és közösségi versenyjog viszonya, stb). Részletesen elemzi a leggyakoribb szabályozási eszközöket: megtérülési ráta, ársapka, koncesszió, stb. Mindezek mellett a monopólium jóléti hatásait és a szabályozásának lehetőségeit is tárgyalja, végül kitér a hálózati iparágak szabályozási kérdéseire.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával								
Kiscsoportos iparági elemzés készítése és prezentálása								

Értékelés

A vizsga írásbeli.

Lehetőség van csoportmunka keretében prezentáció készítésére. Az iparág bemutatásáért max 10%-nyi pluszpont adható abban az esetben, ha a hallgató vizsgaeredménye legalább 40%-os.

Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollektívum jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Motta, Massimo: Versenypolitika. Elmélet és gyakorlat. Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központ, ISBN: 978-963-200-100-5

Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2007. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2008. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 11-138. o., 231-251. o., 303-323.o.

Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2008. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2009. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 1-97. o., 247-327. o.

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2006. ISBN: 978-9635453412

Stigler, G. J.: A közgazdászok hagyományos elmélete az állam gazdasági feladatairól. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 313-324. o.

Stigler, G. J.: Állami szabályozás – A célok és eszközök összekeverése. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 353-365. o.

Stigler, G. J.: Az állami szabályozás elmélete. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 325-352. o.

Török, Á. (1997): A versenypolitika és a piacok átalakulása a magyar gazdasági átmenetben. Közgazdasági Szemle XLIV. 5:426-439.

Hét	Heti bontott tematika
1.	Követelmények ismertetése A szükséges mikroökonómiai elemzési eszközök áttekintése TE: Hatékonyság és jólét elemzése, optimalizálás
2.	Piaci kudarcok TE: Közjavak, externáliák, monopólium, információs aszimmetria
3.	A szabályozás oka, célja, tartalma TE: Szabályozás különböző megjelenési formái, gazdasági és nem gazdasági szabályozások
4.	Az állami szabályozás elméletei I. TE: Közérdek elmélet, kormányzati kudarcok
5.	Az állami szabályozás elméletei II. A szabályozás eszközei TE: Közösségi választások elméletének megközelítése, foglyul ejtés elmélete
6.	Természetes monopólium TE: Méret- és választékgazdaságosság, egytermékes és többtermékes természetes monopóliumok, megtámadható piacok elmélete
7.	A potenciális versenyzői piac szabályozása TE: Megtérülési ráta szabályozás, Averch-Johnson hatás, ársapka szabályozás, koncessziók
8.	Versenypolitika története, célja, versenyjog TE: Versenyjogi történet USA-ban és Európában, versenyjog alapok, jogforrások
9.	A piaci erő és a jólét TE: Piaci erő definiálása, hatékonyságvesztések különböző formái (allokációs, termelési, dinamikus)
10.	A piac meghatározása

	TE: SSNIP teszt módszertana, eszközei, alkalmazása
11.	Hálózatos szolgáltatások piaca és szabályozása
	TE: Hálózati externáliák, lock-in, szabványok, szabályozói dilemmák
12.	Iparági elemzések
	TE: Villamosenergia szektor szabályozása
13.	Iparági elemzések
	TE: Földgáz szektor szabályozása
14.	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Globális Vállalati Stratégiák			Kódja:	GT_ANGN024-17	
		angolul:		Global Corporate Strategies					
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatókat									
megismertesse a globális vállalati stratégiák elméletével és gyakorlatával. A félév során megismerik a hallgatók a nemzetközi menedzsment alapvető kérdésköreit a nemzetközi környezet átalakulásának legfontosabb folyamataitól kezdve a lényegi vállalati funkciók áttekintéséig.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.									
Képesség:									
A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.									
Autonómia és felelősség:									
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Bevezetés, alapfogalmak; nemzetköziesedés – globalizáció folyamata; vállalati kultúra nemzetközi környezetben; kommunikáció nemzetközi környezetben; nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje; szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben; kis és középvállalatok nemzetközi környezetben									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar és idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók kis csoportokban dolgoznak, a kiadott esettanulmányokat együtt dolgozzák fel, azokról prezentációkat készítenek, melyeket az órákon előadnak, megvitatnak, értékelnek. A prezentációkat a prezentáció bemutatása előtt 1 héttel feltöltik a kurzus e-learning felületére.

Értékelés

Aláírás feltétele az aktív órai részvétel (a szemináriumi órákról max. 3 hiányzás elfogadott).

A hallgatók csoportokban dolgoznak, 1-1 magyar és angol nyelvű esettanulmányt dolgoznak fel és prezentálnak a szemináriumi órák egyikén (előre egyeztetett időpontban), melyre pontot kapnak. A prezentációkat a prezentáció bemutatása előtt 1 héttel feltöltik a kurzus e-learning felületére.

A hallgatók az utolsó szemináriumi órán zárthelyi dolgozatot írnak.

A végső érdemjegy a zárthelyi dolgozat és a 2 csoportmunka eredményéből kerül kiszámításra.

Kötelező szakirodalom:

Blahó András – Czako Erzsébet (2015): Nemzetközi menedzsment. Akadémiai Kiadó ISBN 978 963 05 9536 0

Ajánlott szakirodalom:

Poór József (2013): Nemzetköziesedés és globalizáció az emberi erőforrás menedzsmentben, Complex Kiadó ISBN 978-963-295-287-1

D. Morschett – H. Schramm-Klein – J. Zentes (2015): Strategic International Management. Text and Cases. 3rd edition. Springer Gabler: Wiesbaden ISBN 978-3-658-07884-3

Csizmadia Norbert (2016): Geopillanat, L'Harmattan Kiadó ISBN: 9789634141471

T. L. Wheelen – J. D. Hunger – A. N. Hoffman – C. E. Bamford (2018): Strategic Management and Business Policy. Globalization, Innovation and Sustainability. Pearson ISBN: 9781292215488

Balaton et al. (2017): Stratégiai menedzsment. Akadémiai Kiadó ISBN 9789630594745

Gulyás László (szerk.) (2014): Stratégiai menedzsment. Szun-Ce-től a „Kék Óceánig”. JATE Press Szeged ISBN 9789633152041

Heti bontott tematika (előadás)

1.	Nemzetköziesedés – a globalizáció folyamata TE: A hallgató megismeri a nemzetköziesedés – globalizáció fogalmait, folyamatát, előnyeit, hátrányait
2.	Vállalati kultúra nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a kultúra fontosságát a szervezeti folyamatokban; a kultúra fogalmát, szintjeit és értelmezési dimenzióit; a vállalati/szervezeti és a nemzeti kultúra viszonyrendszerét
3.	Kommunikáció nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a nemzetközi vállalatok kommunikációját, annak menedzsmentjét, nyelvpolitikáját, valamint a kultúraközi kommunikáció menedzselését a nemzetközi vállalatok belül
4.	Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje TE: A hallgató megismeri a stratégiai tervezés lényegét a nemzetközi vállalatoknál; a stratégiai menedzsment folyamatát és annak elemzési módszereit
5.	Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a nemzetközivé válást és a jellegzetes szervezeti megoldásokat; az eltérő koordinációs eszközöket és irányítási modelleket; és új típusú szervezeti formákat
6.	Kis- és középvállalatok nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a kkv szektor alapvető jellemzőit; a kisvállalatok nemzetköziesedésére ható tényezőket; a hazai kisvállalatok nemzetköziesedését
7.	Összefoglalás TE: A félév során megszerzett elméleti ismeretek összegzése

*TE tanulási eredmények

Heti bontott tematika (gyakorlat)	
1.	A tantárgyi tematika és követelményrendszer ismertetése. TE: A hallgató megismeri a tematikát, a tantárgyi követelményeket, az értékelés módját.
2.	Magyar nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
3.	Magyar nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
4.	Magyar nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
5.	Magyar nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
6.	Magyar nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
7.	Magyar nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
8.	Angol nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
9.	Angol nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
10.	Angol nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
11.	Angol nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
12.	Angol nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
13.	Angol nyelvű esettanulmányok feldolgozása, prezentálása, megvitatása, értékelése TE: A hallgató megismeri a többiek által prezentált témát
14.	Zárthelyi dolgozat TE: -

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Emberi erőforrás menedzsment			Kódja:	GT_ANGN025-17
		angolul:		Human resource management				
Felelős oktatási egység:				VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Dajnoki Krisztina		beosztása:	intézetigazgató, egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás menedzseléssel kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás menedzsment integrált rendszerének értelmezésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.								
<i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.								
<i>Attitűd:</i> Törekszik az életén át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)., Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; Humán controlling alapjai.; HR trendek, új funkciók								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
A félévközi munka gyakorlati aláírással zárul, melynek megszerzése a vizsgára jelentkezés feltétele. Az aláírás megszerzés követelményei:	
- o gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 2 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás), - o gyakorlati teszt dolgozatok megfelelt minősítéssel (60%) történő teljesítése, - o a gyakorlatokon való aktív részvétel, - o a gyakorlati eredmények alapján megajánljuk a közepes (70-79%), a jó (80-89%) és jeles (90% felett) érdemjegyet,	
Értékelés	
A gyakorlati aláírás megszerzése után a hallgató – amennyiben megajánlott jegyet nem szerzett, vagy nem fogadta el – írásbeli vizsgára bocsátható, melynek eredménye adja a jegyet.	
Kötelező szakirodalom:	
Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018. Poór J. – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018. Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016. Poór J. – Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012. + előadás anyaga	
Ajánlott szakirodalom:	
Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100 Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.	

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését.
2.	Előadás: Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait.
3.	Előadás: Humán stratégia,
	Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE: A hallgató megismeri a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait.
4.	Előadás: Emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben
	Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
5.	Előadás: Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél
	TE: A hallgató megismeri a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit
6.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél
	TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat
7.	Előadás: Ösztönzés gyakorlata a szervezetben
	Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben

	TE: A hallgató megismeri az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait
8.	Előadás: Az emberi erőforrások fejlesztése
	Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben
	TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás fejlesztés jelentőségével, modelljével, fejlesztési módszereivel
9.	Előadás: Karriermenedzsment alapjai
	Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát
10.	Előadás: Teljesítményértékelés alapjai
	Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket
11.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai
	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével
12.	Előadás: Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai
	TE: A hallgató megismeri a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival
13.	Előadás: Humán controlling alapjai
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal
14.	Előadás: HR trendek, új funkciók
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismeri az EEM fejlődése során kialakult új tevékenységterületek alapjait, jelentőségüket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		A külkereskedelem technikája				Kódja:	GT_ANGN026-17
		angolul:		Foreign Trade Techniques					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	dr. Szabó János József		beosztása:	óraadó	
A kurzus célja:									
A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi kereskedelmet és annak szervezési lehetőségeit, a külkereskedelmi munka során közvetlenül alkalmazható ismereteket. A hallgatók olyan ismeretekre tesznek szert, amelyek segítségével megérthetik az elmélet és a kereskedelem optimális működése közötti összhang tényezőit, továbbá képesekké válnak tényleges, hazai gyakorlati feladatok végrehajtására és elemzésére is. Mindemellett még a kurzus részét képezi a nemzetközi kereskedelem sajátos üzleti módszereinek, szokásainak és szokványainak bemutatása.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Ismeri és érti a külkereskedelmi tevékenység munkafolyamatait és technikáit.									
Képesség:									
Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.									
Autonómia és felelősség:									
Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem; A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus; A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei; A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon; Kulturális különbségek jelentősége; A külkereskedelmi ügylet előkészítése; A külkereskedelmi szerződés tartalma; Fair Trade; Export-import ügyletek; Áruszállítás és ökológia; Okmányok a külkereskedelemben; Nemzetközi logisztika, nemzetközi áru fuvarozás; Nemzetközi kereskedelmi viták; A külkereskedelmi ügylet; Nemzetközi fizetési módok; Incoterms 2000 és 2010; A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása; Különleges nemzetközi ügyletek.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
A hallgatók számára 14 előadás és 28 gyakorlati óra megtartására kerül sor tantermi oktatás keretében, vagy dékáni rendelkezés alapján e-learning rendszer (https://elearning.unideb.hu/) használatával, távoktatás keretében. A hallgatók jelenléte az e-learning rendszerben feltétlenül elvárt az előadások és a szemináriumok időpontjában. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára									
Értékelés									
Vizsgáztatásra írásbeli számonkéréssel, vagy dékáni döntés alapján e-learning rendszeren (https://elearning.unideb.hu/) keresztül kerül sor a vizsgaidőszakban. Jegymegajánlás nincs.									

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítői, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Kötelező szakirodalom:

Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde: Külkereskedelmi technika (2015)

Az órákon elhangzottak, illetve az ott kiadott egyéb anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán (2008): Nemzetközi kereskedelmi ügyletek. Aula Kiadó, Budapest

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán (2003): Külkereskedelmi Technika — külpiaci kockázat. Aula Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem Gyakorlat: A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
2.	Előadás: nincs Gyakorlat: A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
3.	Előadás: A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon Gyakorlat: Kulturális különbségek jelentősége TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
4.	Előadás: nincs Gyakorlat: A külkereskedelmi ügylet előkészítése TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
5.	Előadás: A külkereskedelmi szerződés tartalma Gyakorlat: Fair trade TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
6.	Előadás: Export-import ügyletek Gyakorlat: Export-import ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
7.	Előadás: nincs Gyakorlat: Áruszállítás és ökológia TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
8.	Előadás: Okmányok a külkereskedelemben Gyakorlat: Nemzetközi logisztika, nemzetközi áru fuvarozás TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
9.	Előadás: nincs Gyakorlat: Nemzetközi kereskedelmi viták TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
10.	Előadás: A külkereskedelmi ügylet Gyakorlat: Nemzetközi fizetési módok TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
11.	Előadás: nincs Gyakorlat: Incoterms 2000 és 2010 TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
12.	Előadás: A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása Gyakorlat: Különleges nemzetközi ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
13.	Előadás: nincs Gyakorlat: Különleges nemzetközi ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
14.	Előadás: Az évközi munka rendszerező értékelése Gyakorlat: Az évközi munka rendszerező értékelése TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi jog		Kódja:	GT_ANGN027-17	
		angolul:		International law				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kőmíves Péter Miklós	beosztása: adjunktus		
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a nemzetközi jog szabályozási területeivel. Ennek keretében áttekintésre kerülnek a nemzetközi közjog alapvető sajátosságai, a hallgatók megismerkednek a nemzetközi közjog legfontosabb szereplőivel, a nemzetközi szerződések és nemzetközi szervezetek jogi sajátosságaival, valamint a nemzetközi közjog aktuális kérdéseivel egyaránt.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. <i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. <i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. <i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus alapvető célja a nemzetközi gazdasági forgalomnak jogi keretet adó államközi jog megismertetése a hallgatókkal. A tantárgy keretében a hallgatók megismerik azokat a jogi eszközöket, melyekkel az államok az egymás közötti viszonyaikat rendezik - legyen szó külkereskedelmi szerződés megkötéséről, diplomáciai tárgyalásokról, vagy épp egy fegyveres konfliktusról. A nemzetközi közjog tárgyába tartozó szerződések létrejöttének, hatályosságának, valamint érvényességének kérdései, valamint a nemzetközi jog egyéb forrásainak ismertetése szintén központi részét képezi a tananyagnak. A nemzetközi jog aktuális kérdéseinek bemutatásakor az emberi jogok védelme mellett a hallgatók környezettudatosságának erősítése érdekében a nemzetközi környezetvédelem alapvető kérdései is tárgyalásra kerülnek. A nemzetközi jog megsértésének szankciói, valamint a nemzetközi szintű jogorvoslatok, és bírói fórumok rendszerének megismerésére is lehetőség nyílik a kurzus kereteiben.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								

Az elméleti alapok átadása mellett fontos a nemzetközi jog aktualitásainak nyomon követése. A hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon rövid prezentációk keretében számot adnak a tananyaghoz kapcsolódó szakmai tájékozottságukról, elsősorban bel-és külföldi, idegen nyelvű hírekről, melyek megvitatására, és így az érvelési készségek fejlesztésére is van lehetőség. A hallgatók aktivitásának fokozása érdekében az oktatók is rendszeresen vitaindító témákkal, szakmai cikkekkel, esetlegesen videó felvételekkel készülnek, melyek közösen feldolgozásra, értelmezésre kerülnek.

Értékelés

Az írásbeli dolgozatok értékelése során elért eredmények értékelése az alábbiak szerint történik:

0-50%: elégtelen

51%-60%: elégséges

61%-70%: közepes

71%-85%: jó

86-100%: jeles

Kötelező szakirodalom:

Kovács Péter (2016): Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest.

Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk., 2018): Nemzetközi jog. 2. átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Bánrévy Gábor (2018): A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Szent István Társulat, Budapest.

Kovács Péter (2014): Bevezetés a nemzetközi jogi és diplomáciai gyakorlatba: kérdések a nemzetközi közjog témaköréből, Szent István Társulat, Budapest.

Heti bontott tematika	
	A nemzetközi jog rendszere, jogforrásai, alanyai, alapfogalmai.
	TE* A nemzetközi jogi alapismeretek elsajátítása, az alapvető fogalmak, jogforrások és szereplők megismerése. A nemzetközi jog rendszerének felvázolása, alapvető összefüggések ismertetése.
	Az állam a nemzetközi jog területén 1:
	TE Az államiság kritériumai, az államok létrejötte és elismerése, államok fajtái, államok megszűnése.
	Az állam a nemzetközi jog területén
	TE Az államterület, és az államhatárok specialitásai. A légitér, a világűr és a tenger jogi aspektusai.
	A nemzetközi jog forrásai
	TE A nemzetközi jog forrásainak ismertetése: rendszertan, csoportosítások. Elsődleges és másodlagos jogforrások alapvető jellemzői.
	Nemzetközi szerződések joga 1.
	TE A nemzetközi szerződések megkötésének rendje, a jelenleg hatályos magyar szabályozás ismertetése. A gyakorlati foglalkozás keretében kihirdető jogszabályok elemzése.
	Nemzetközi szerződések joga 2.
	TE A nemzetközi szerződések hatályosságának, és érvényességének kérdései. Az abszolút és relatív érvénytelenség jelentése, esetei.
	Kommunikáció az államok között: diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga
	TE

	A diplomáciai képviselők létesítésének rendje, a diplomáciai képviselők által megvalósított célkitűzések. A diplomáciai mentességek és kiváltságok. A konzuli tisztségviselők jogállása.
	A nemzetközi szervezetek jogi sajátosságai
	TE A nemzetközi szervezetek alapvető jogi ismérvei. Alapítás, működés, megszüntetés. Döntéshozatal a nemzetközi szervezetek keretében.
	Az ENSZ és szakosított szervei
	TE Az ENSZ létrehozása, alapvető céljai. Működés és szervezeti felépítés. Fontosabb szakosított szervek bemutatása. A gyakorlati foglalkozás során vitaindító videó felvételek megtekintése.
	A nemzetközi közjog aktuális kérdései 1: emberi jogok védelme, fegyveres konfliktusok joga
	TE Az emberi jogok fejlődéstörténete, az emberi jogok védelmének alapelvei. A kisebbségek és a menekültek helyzetének nemzetközi jogi sajátosságai. A fegyveres konfliktusok joga. Genfi jog és hágai jog alapvető elvei.
	A nemzetközi közjog aktuális kérdései 2:
	TE A természeti környezet védelmével összefüggő nemzetközi kihívások, és azok kezelésére kiadott nemzetközi egyezmények tárgyalása. A nemzetközi környezetvédelmi jog alapelvei, a környezeti károk okozásáért való felelősségre vonás problémái. A bős-nagymarosi vízlépcsőper, és a tiszai ciánszennyezés jogi aspektusai.
	Az állam nemzetközi jogon alapuló felelőssége
	TE Az állam felelősségre vonásának lehetőségei. Az államnak felróható magatartások köre. Az állam által megvalósított kötelezettségszegések. Az állam felelősségre vonásának lehetséges eredményei.
	Az egyén nemzetközi jogon alapuló felelőssége
	TE Háborús, és emberiesség elleni bűncselekmények, valamint az apartheid elhatárolása. A nemzetközi büntetőjogi fórumok kialakulása, a Nürnbergi Alapelvek. A Nemzetközi Büntetőbíróság létrejötte, felépítése, működése.
	A nemzetközi viták békés rendezése, nemzetközi bírói fórumok
	TE A nemzetközi vitarendezés megvalósítása diplomáciai úton. A nemzetközi viták rendezése bírói fórumok előtt. A hágai Nemzetközi Bíróság működési rendje, a gyakorlati foglalkozás során jogesetek feldolgozása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi kereskedelem		Kódja:	GT_ANGN028-17	
		angolul:		International Trade				
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Márkus Ádám	beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy célja: képessé tenni a hallgatókat a nemzetközi kereskedelem kérdéseinek elemzésére, és ennek érdekében olyan eszközökkel, modellekkel megismertetni őket, amelyek túlmutatnak a bevezető kurzusok anyagán. A tárgy a kereskedelemelmélet modelljeivel, és jóléti hatásaikkal is foglalkozik								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek								
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.								
Attitűd:								
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.								
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség:								
- Az elemzése, következtetése, döntése, illetve felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.								
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai. A gravitációs modell. A ricardói modell. A specifikus tényezők modellje. A Heckscher-Ohlin modell. A külkereskedelem alapmodellje.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadások a modellek ismertetésére, komparatív statika, a gyakorlatokon példamegoldás, gazdaságpolitikai modellezés és elemzés.	
Értékelés	
Házi feladatok	30%
Vizsgadolgozat	70%
0-56% elégtelen, 57-66% elégséges, 67-76% közepes, 77-87% jó, 88-100% jeles	
Krugman, P. R. – Obstfeld, M. (2009): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest, ISBN: 9635453396 (1-5. fejezet) Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2018): International Economics – Theory and Policy, 11th Edition, Pearson Global Edition (1-2. fejezet) Az ENSZ Comtrade adatbázisa	
Ajánlott szakirodalom:	
Bergstrand, J.H. – Egger, P. (2013): Gravity Equations and Economic Frictions in the World Economy. Palgrave handbook of international trade. Palgrave Macmillan, London, 2013. pp. 532-570. Caves, R. E.—Frankel, J. A.—Jones, R. W. (2007): World Trade and Payments, An Introduction, 10th Edition, Pearson International Edition (kijelölt részek), ISBN: 0321248554 Choi, E. K.—Harrigan, J (editors): Handbook of International Trade I-II, Blackwell, 2003, ISBN 9780631 211617 és ISBN 0405120622 Dunn, R. M. Jr.—Mutti, John H.: International Economics, 6th Edition, Routledge, London and New York, ISBN 9780415311533 Feenstra, Robert C.: Advanced International Trade – Theory and Evidence, 2016, 2nd Edition Princeton University Press ISBN 9780691161648 Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2018): International Economics – Theory and Policy, 11th Edition, Pearson Global Edition (3-6. fejezet) A kurzushoz kapcsolódó ajánlott olvasmányok a http://www.facebook.com/groups/DEKTKNG/ csoportban is olvashatók.	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a követelmények ismertetése, A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre TE*: A külkereskedelem haszna, a külkereskedelem szerkezete, protekcionizmus, nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció
2.	Gyakorlat – bevezetés a külkereskedelem gravitációs modelljébe TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
3.	A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai, gravitációs modell TE: a nemzetközi kereskedelem a XX. és a XXI. sz. elején, várható elmozdulások, szolgáltatáskereskedelem, offshoring és reshoring
4.	Gyakorlat – adatbázisok TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
5.	A ricardói modell (I.) TE: a külkereskedelem gravitációs modelljének alapjai, a kiterjesztett gravitációs modell, „Gravity for Beginners”, a határok hatása a kereskedelemre
6.	Gyakorlat - A ricardói modell TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
7.	A ricardói modell (II.) TE: a komparatív előny fogalma, az egytényezős gazdaság, külkereskedelem az egytényezős világban, téveszmék a komparatív előnyökről, a modell érvényesülése a gyakorlatban

8.	Könyvtárhasználati hét
9.	A specifikus tényezők modellje TE: a modell feltevései, külkereskedelem a modellben, jövedelemeloszlás és a külkereskedelem haszna, a külkereskedelem politikai gazdaságtana
10.	Gyakorlat - A specifikus tényezők modellje TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
11.	A Heckscher-Ohlin modell TE: A kéttényezős gazdaság modellje, a kéttényezős gazdaságok közötti kereskedelem hatásai, a HO-modell tapasztalati bizonyítékai
12.	Gyakorlat - A Heckscher-Ohlin modell TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
13.	A külkereskedelem alapmodellje. Méretgazdaságosság és a tökéletes versenyen túl. TE: a kereskedő gazdaság alapmodellje, az RD, az RS és a két görbe együttes eltolódásai
14.	Gyakorlat - Összefoglalás TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi pénzügyi ismeretek				Kódja:	GT_ANGN029-17
		angolul:		International finance					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Szabó Andrea		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja									
A tárgy a nemzetközi pénzügyek tudományába nyújt általános bevezetést. A tárgy célja az, hogy elmélyültebb ismereteket nyújtson az árfolyam és a fizetési mérleg elméleteiről, megismertesse a hallgatókat a nemzetközi valutáris rendszerrel, illetve annak történelmi-intézményi megvalósulásaival. Másrészt a tárgy bevezetést nyújt a nemzetközi pénzügyekkel foglalkozó szakirodalomba.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: A hallgató betekintést nyer a nemzetközi pénzügyek alapvető témaköreibe. Megismeri a fizetési mérleg struktúráját, a fizetési mérleg elméleteket, néhány árfolyammodellt, a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét és összefüggéseit, az optimális valutaövezetek elméletét.									
Képesség: A hallgató képes lesz alapvető nemzetközi pénzügyi összefüggések értelmezésére.									
Attitűd: Fogékonyság és érdeklődés kialakítása a nemzetközi gazdasági összefüggések értelmezése, logikai összefüggéseinek feltárása iránt. Motiváltság kialakítása a vonatkozó szakirodalom olvasására.									
Autonómia és felelősség: A megtanultak alapján a hallgató képes objektív szempontok mentén önálló értékelést, elemzést készíteni, amiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A nemzeti jövedelem elszámolása. Fizetési mérleg és fizetési mérleg elméletek. A valutaárfolyam. A devizapiac. A devizapiaci egyensúly. A pénzpiaci egyensúly. A vásárlóerő-paritás. A monetáris árfolyammodellek. A nemzetközi pénzügyi rendszer története. Az árfolyamrendszer választásának problémája. Optimális valutaövezetek.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Az elméleti anyagrészben megnevezett struktúrák, modellek állításainak megértése érdekében mind formális, mind grafikus eszközök alkalmazása a logikai összefüggések hangsúlyozásával. A tananyag elmélyítése példákon, számítási feladatokon keresztül, vonatkozó szakcikkek feldolgozásán keresztül.									
Értékelés									
A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik. A hallgatók évközben plusz százaléért releváns szakirodalmat dolgozhatnak fel, és adhatnak elő.									
Kötelező szakirodalom:									
KRUGMAN, P. R. – OBSTFELD, M. [2003]: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, Budapest. BOTOS KATALIN – HALMOSI PÉTER [2011]: Nemzetközi pénzügyek: a Bretton Woods-i rendszer múltja, jelene, jövője. Szeged: JATE Press. (4. fejezet, 49-75. o., 10. fejezet, 125-135. o.) DÉCSY JENŐ [2003]: Nemzetközi pénzügyek. UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft., Budapest. (1. fejezet 171-198. o., 5. fejezet 327-378. o.)									

MAJOR KLÁRA – SZABÓ-BAKOS ESZTER – SZILÁGYI KATALIN [2004]: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, Budapest (3-4. fejezet)

Ajánlott szakirodalom:

BENCZES ISTVÁN – CSÁKI GYÖRGY – SZENTES TAMÁS [2009]: Nemzetközi gazdaságtan. Akadémiai Kiadó, Budapest (6., 7., 8. fejezet témához kapcsolódó részei)

Vegyes

ÁBEL ISTVÁN – KÓBOR ÁDÁM [2009]: Monetáris politika, árfolyam, és stabilitás. Pénzügyi Szemle 1:33-48.

BORDO, M. D. – EICHENGREEN, B. [2008(2002)]: Válságok egykor és most. Mit tanulhatunk a pénzügyi globalizáció legutóbbi korszakából? Megjelent: Szilágyi Katalin – Balázs Zoltán (szerk.): Globalizáció és kapitalizmus. Századvég, Budapest, 97-129. o.

BORDO, M. D. – JAMES, H. [2008(2000)]: A Nemzetközi Valutaalap mai szerepe történelmi távlatból. Megjelent: Szilágyi Katalin – Balázs Zoltán (szerk.): Globalizáció és kapitalizmus. Századvég, Budapest, 207-243. o.

DEDÁK ISTVÁN [2012]: Adósságválság, tőkeáttétel és adósságdinamika. Közgazdasági Szemle 59. 7-8:749-780.

MANN, CATHERINE L. [2003]: A fizetési mérleg hiánya és a hiány fenntarthatósága az Egyesült Államokban. Közgazdasági Szemle, 50.10:891-910.

NEMÉNYI JUDIT – OBLATH GÁBOR [2012]: Az euró bevezetésének újragondolása. Közgazdasági Szemle, 59.6:569-684.

OBSTFELD, M. [2008(1998)]: Globális tőkepiac: jótétemény vagy fenyegetés. Megjelent: Szilágyi Katalin – Balázs Zoltán (szerk.): Globalizáció és kapitalizmus. Századvég, Budapest, 183-206. o.

SEBESTYÉN ANDRÁS [1998]: Árak, kamatok, árfolyamok (A vásárlóerő- és kamatparitás vizsgálata). Bankszemle, 42.5:34-48.

SZAPÁRY GYÖRGY – JAKAB M. ZOLTÁN [1998]: A csúszó leértékelés tapasztalatai Magyarországon Közgazdasági Szemle, 45.10:877-905.

Vásárlóerő-paritás, Balassa – Samuelson hatás

ROGOFF, K. [1996]: The Purchasing Power Parity Puzzle. Journal of Economic Literature, Vol. 34, No. 2, pp. 647-668.

BALASSA, B. [1964]: The Purchasing Power Parity Doctrine: a Reappraisal. Journal of Political Economy, Vol. 72, No. 6, pp. 584-596. vagy

BALASSA BÉLA [1998(1964)]: A vásárlóerő-paritás elméletének újraértékelése. In: Darvas Zsolt – Halpern László (szerk.): Árfolyamelmélet. Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium. 35-65.o.

SAMUELSON, P. A. [1964]: Theoretical Notes on Trade Problems. Review of Economics and Statistics, Vol. 46, No. 2, pp.145-154.

ÉGERT, B. – DRINE, I. – LOMMATZSCH, K. – RAULT, C. [2003]: The Balassa-Samuelson effect in Central and Eastern Europe: myth or reality? Journal of Comparative Economics, Vol. 31, No. 3, pp. 552-572.

Monetáris árfolyammodellek

FRENKEL, J. A. [1976]: A monetary approach to the exchange rate: Doctrinal aspects and empirical evidence. Scandinavian Journal of Economics, Vol. 78, pp. 169-191.

ROGOFF, K. [2002]: Dornbusch's Overshooting Model After Twenty-Five Years. IMF Working Paper, No. 02/39, pp. 1-35.

FRANKEL, J. A. [1979]: On the mark: a theory of floating exchange rates based on real interest rate differentials. The American Economic Review, Vol. 69, No. 4, pp. 610-622.

MEESE, R. A. – ROGOFF, K. S. [1983]: Empirical Exchange Rate Models of the Seventies: Do They Fit Out of Sample? Journal of International Economics, Vol. 14, No. 1-2, pp. 3-24.

KEREKES A. [1995]: Árfolyamelméletek: a monetáris modell. Bankszemle, 39. évf. 7. szám, pp. 18-30.

Optimális valutaövezetek

ALESINA, A. – BARRO, R. J. – TENREYRO, S. [2002]: Optimal Currency Areas. NBER Working Paper 9072

ALESINA, A. – BARRO, R. J. [2002]: Currency Unions. *The Quarterly Journal of Economics*, Vol. 117 No. 2, május, 409-436. o.

BAYOUMI, T. – EICHENGREEN, B. [1994]: One money or many? Analysing the prospects for monetary unification in various parts of the world. Princeton Studies in International Finance, No. 76, szeptember, 1-37. o.

BAYOUMI, T. – EICHENGREEN, B. [1997]: Ever closer to heaven? An optimum-currency-area index for European countries. *European Economic Review*, Vol. 41, 761-770. o.

DARVAS ZSOLT – ANDREW K. ROSE – SZAPÁRY GYÖRGY [2005]: A fiskális divergencia és a konjunktúraciklusok együttmozgása – a felelőtlen fiskális politika az aszimmetrikus sokkok forrása. Közgazdasági Szemle, 52. évf., december, 937-959. o.

DARVAS ZSOLT – SZAPÁRY GYÖRGY [2004]: Konjunktúraciklusok együttmozgása a régi és új EU-tagországokban. Közgazdasági Szemle, 51. évf., május, 415-448.o.

DARVAS ZSOLT – SZAPÁRY GYÖRGY [2008]: Euro Area Enlargement and Euro Adoption Strategies, Corvinus University of Budapest, Department of Mathematical Economics and Economic Analysis, Working Paper, január, 1-85. o.

DARVAS ZSOLT – SZAPÁRY GYÖRGY [2008]: Az euróövezet bővítése és euróbevezetési stratégiák. Közgazdasági Szemle, LV. évf., 10. szám. 833–873. o.

EICHENGREEN, B. [1990]: Is Europe an Optimum Currency Area? CEPR Discussion Papers, No. 478, 1-28. o.

FRANKEL, J. A. – ROSE, A. K. [1998]: The Endogeneity of the Optimum Currency Area Criteria. The Economic Journal, Vol. 108 No. 449, július, 1009-1025. o.

FRANKEL, J. A. – ROSE, A. K. [2002]: An Estimate of the Effect of Common Currencies on Trade and Income. The Quarterly Journal of Economics, Vol. 117 No. 2, május, 437-466. o.

GRUBEL, H. G. [1970]: The Theory of Optimum Currency Areas. *The Canadian Journal of Economics*, Vol. 3 No. 2, május, 318-324. o.

HORVATH, J. [2003]: Optimal Currency Area Theory: A Selective Review. BOFIT Discussion Papers, No. 15, 1-38. o.

MCKINNON, R. I. [1963]: Optimum Currency Areas. The American Economic Review, Vol. 53, 717-725. o.

MUNDELL, R. [1961]: A Theory of Optimum Currency Areas. The American Economic Review, 51. évf., 657-664. o.

RICCI, L. A. [2008]: A Model of an Optimum Currency Area. Economics Discussion Papers, No. 2007-45

Euró válság

DARVAS ZSOLT [2011]: A comprehensive approach to the euro-area debt crisis. Bruegel Policy Brief, No. 2011/02, pp. 1-8.

DARVAS ZSOLT [2012]: Euro crisis: ten roots, but fewer solutions. Bruegel Policy Contribution, No. 2012/17, pp. 1-14.

Heti bontott tematika	
1.	A nemzeti jövedelem elszámolása TE* A hallgató megismeri a nemzeti jövedelmi számlák rendszerét.
2.	A fizetési mérleg és a fizetési mérleg elméletek 1. TE A hallgató megismeri a fizetési mérleg alapstruktúráját, s képes egyszerű események rögzítésére egy egyszerű struktúrában. A hallgató képes értelmezni, hogy az árfolyamváltozás hogyan befolyásolja egy ország folyó fizetési mérleg pozícióját a fizetési mérleg rugalmassági megközelítésén keresztül.
3.	A fizetési mérleg és a fizetési mérleg elméletek 2. TE A hallgató képes értelmezni, hogy az árfolyamváltozás hogyan befolyásolja egy ország folyó fizetési mérleg pozícióját a fizetési mérleg abszorpciók megközelítésén keresztül.
4.	A valutaárfolyam TE A hallgató tisztában lesz az árfolyamokkal kapcsolatos alapfogalmakkal: árfolyamjegyzés; keresztárfolyam; vételi és eladási árfolyam; nominális, reál- és effektív árfolyam; azonnali és határidős árfolyam; le- és felértékelődés; árfolyamok és relatív árak kapcsolata, egyensúlyi árfolyam, egyensúlyi árfolyam alakulása lebegő és rögzített árfolyamrendszerben.
5.	A devizapiac TE A hallgató ismerni fogja a devizapiacokkal kapcsolatos alapvető jellemzőket, fogalmakat: a devizapiac szereplőinek megismerése; arbitrázs értelmezése, fajtái; szereplők a kereskedési motivációk alapján (hedger, arbitrázsör, spekuláns); néhány devizapiaci termék.
6.	A devizapiaci egyensúly TE A hallgató modellszemléletben tudja értelmezni a devizapiaci egyensúlyt és annak kialakulását. Az elsajátított modellek: fedezetlen, fedezett és reálkamatparitás.
7.	A pénzpiaci egyensúly TE A hallgató modellszemléletben tudja értelmezni a pénzpiaci egyensúlyt és annak kialakulását.
8.	A vásárlóerő-paritás TE A hallgató képes lesz megérteni az egyik legfontosabb hosszú távú egyensúlyi árfolyammodell állításait, és annak korlátait. Tisztában lesz a vásárlóerő-paritás empirikus kudarcának egyik legnépszerűbb magyarázatával: a (Harrod) – Balassa – Samuelson modellel.
9.	A monetáris árfolyammodellek 1.

	TE A hallgató megismeri a nominális árfolyamok hosszú távú viselkedésének egy másik modelleszádját: a monetáris árfolyammodelleket. (rugalmas árk monetáris modellje, Dornbusch modell)
10.	A monetáris árfolyammodellek 2. TE A hallgató megismeri a nominális árfolyamok hosszú távú viselkedésének egy másik modelleszádját: a monetáris árfolyammodelleket. (Dornbusch modell grafikus értelmezése, reálkamat-különbségek modellje, összegzés)
11.	A nemzetközi pénzügyi rendszer története 1. TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések és egyéb logika kapcsolatok átlátására.
12.	A nemzetközi pénzügyi rendszer története 2. TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések és egyéb logika kapcsolatok átlátására.
13.	Az árfolyamrezsim választásának problémája: fix versus lebegő árfolyamok TE Képes érveket és ellenérveket megfogalmazni mindkét árfolyamrezsim esetén.
14.	Optimális valutaövezetek (OCA) TE Megismeri az optimális valutaövezetek modelljének kialakulását, annak kritériumrendszerét. A modell kritériumrendszere alapján képes önálló értékelést megfogalmazni már létrejött (vagy akár tervezett) valutaövezetek tekintetében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Külgazdasági stratégiák			Kódja:	GT_ANGN030-17
		angolul:		Strategies in external economy				
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Szentésiné Dr. Sigér Fruzsina Márta		beosztása	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Trón Zsuzsanna		beosztása	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a nemzetközi gazdasági tranzakciók legfontosabb formáival, tendenciáival, ezek következményeivel az állami, regionális és multilaterális szintű gazdasági döntésekre. A kurzus során megvizsgáljuk a különböző külgazdasági stratégiák megjelenését és változását, azok fenntarthatóságának feltételeit, felvázoljuk a külgazdasági stratégiák és a gazdasági növekedés közti összefüggéseket, továbbá hogy a gazdasági válságot követően milyen külgazdasági lehetőségek adódhattak a növekedés beindítására és fenntarthatóságára a különböző országokban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
- Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait.								
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.								
Képesség:								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
- Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.								
- Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.								
Attitűd:								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiért, következtetéseieiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Exportorientáció és belső keresletre alapozott növekedés; Stratégiák a világgazdaságban; Japán gazdasági növekedése és stratégiája; Dél-Korea gazdasági növekedése és stratégiája; Kína gazdasági növekedése és stratégiája; India gazdasági növekedése és stratégiája; Brazília gazdasági növekedése és stratégiája; Törökország gazdasági növekedése és stratégiája;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Az előadásokat az oktató tartja, a hallgatók aktív részvételével.
- A szemináriumok keretében a hallgatók csoportokba osztva adott területekkel kapcsolatos témákat dolgoznak fel, bemutatják a többieknek, melyet közös vita követ (előadás és hozzá kapcsolódó kérdések). A témákhoz kapcsolódó feladatokat és a kiadott házi feladatokat egyénenként kell megoldani. (Csoportos témafeldolgozás – csoportértékelés; órai munka és házi feladat – egyéni értékelés;)
- Az aláírás megszerzésének feltétele témafeldolgozás, sikeres ZH dolgozat és az aktív órai részvétel.

Értékelés

A tárgy beszámolási és értékelési módszere a következő:

- Az előadásokhoz kapcsolódó feladatok és az otthoni munkára (házifeladatként) kiadottak megoldásával 10 extra pont (+10%) szerezhető a kötelező feladatokkal szerezhető részpontok felett.
- A „zárthelyi” dolgozattal a gyakorlati jegy 50%-a szerezhető (50 pont).
- A témafeldolgozás (csoportos anyaggyűjtés, ppt-, feladat- és kahoot készítés) és az aktív órai részvétel 50%-ot (25+25) jelent a félévi gyakorlati jegyből.
- A végső értékelés a következő: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Kiss Judit (szerk.) (2018): Stratégiaváltás a világgazdaságban. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 454 268 1 (A könyv online elérhető a https://mersz.hu/dokumentum/m400stav_1/ oldalon. (A Debreceni Egyetem könyvtárának otthoni elérésével, proxy beállításával. Részleteket lásd: <https://lib.unideb.hu/hu/otthoni-eleres>)

Csáki György (2017): Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó, Budapest. (az előadáson megbeszélt részek) ISBN 978-963-338-417-6

Elekes Andrea (2018): Nemzetközi gazdaságtan. Dialóg Campus, Budapest. (az előadáson megbeszélt részek) ISBN 978-615-5889-70-7

Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice (2003): Nemzetközi gazdaságtan. Panem Kiadó, Budapest, p. 872. ISBN 9635453396

Ajánlott szakirodalom:

Csáki György (2017): Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó, Budapest.

Elekes Andrea (2018): Nemzetközi gazdaságtan. Dialóg Campus, Budapest.

Kozma Ferenc (2003): Külgazdasági stratégia, Aula, Budapest.

Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice – Melitz, Marc J. (2018): International Economics: theory and policy. 11th edition, Pearson, Harlow, England.

Nagy, S. Gy. ed. (2021): The Visegrad countries and Brazil. Ludovika University Press, Budapest.

Szunomár Ágnes (2020): The digital great leap forward - Mapping China's 21st Century Attempt to Create a New Growth Model. ACTA OECONOMICA Vol 70 Issue 3

Gerőcs, Tamás (2020): Indian companies' global aspirations in East Central Europe. In: Szunomár, Á (szerk.) Emerging-market multinational enterprises in East Central Europe. Cham, Svájc : Palgrave Macmillan (2020) 349 p. pp. 87-118.

Muraközy, László (2020): A koreai rejtély. Remetéből világpolgár. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Szigetvári, Tamás (2021): Emelkedő félhold Európa peremén: a török gazdaság a 21. század elején. In: Szanyi, M; Szunomár, Á; Török, Á (szerk.) Trendek és töréspontok II. Akadémiai Kiadó, Budapest. pp. 41-56.

N, Rózsa E. (2021): Török külpolitika a 21. század elején. In: Szanyi, M; Szunomár, Á; Török, Á (szerk.) Trendek és töréspontok II. Akadémiai Kiadó, Budapest. pp. 57-65.

Völgyi, Katalin (2015): Japán gazdaságtörténete. MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Világgazdasági Intézet, Budapest.

A tárgy oktatója által a Közgazdasági Szemle, a Külgazdaság c. folyóirat és az Acta Oeconomica cikkeiből álló folyamatosan aktualizált cikkgyűjtemény.

World Economic Outlook, IMF, Washington, D.C; Global Economic Prospects, WB. , Washington, D.C.
 Trade and Development Report, UNCTAD, New York és Genf.
 World Investment Report, UNCTAD, New York és Genf.
 World Trade Statistical Review, WTO, Genf; World Trade Report, WTO, Genf.

Heti bontott tematika	
1.	1. előadás témája: Stratégiaváltás a világgazdaságban 1. szeminárium: a követelmények megismerése TE: A hallgató megismeri a két vizsgált növekedési stratégia alapvető ismérveit, felfrissíti a nemzeti jövedelemmel kapcsolatos makroökonómiai ismereteit.
2.	2. szeminárium: Globalizáció szerepe a nemzetközi kapcsolatok alakulásában TE: A hallgató felfrissíti a globalizációval kapcsolatos ismereteit, megismeri az elvárt prezentációs és interaktív feladatmegoldás követelményeit.
3.	2. előadás témája: A belső és külső kereslet szerepe Japán gazdasági növekedésében 3. szeminárium: Japán TE: A hallgatók megismerik Japán elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét, és az elpazarolt évtized jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
4.	4. szeminárium: Regionális integrációk szerepének változása TE: A hallgató felfrissíti a regionális integrációkkal kapcsolatos ismereteit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
5.	3. előadás témája: Gazdasági növekedés Dél-Koreában 5. szeminárium: Dél-Korea TE: A hallgatók megismerik Dél-Korea elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét, és külgazdasági kapcsolatainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
6.	6. szeminárium: A feldolgozóipar szerepének változása TE: A hallgató megismeri a feldolgozóipar szerepének változását az elmúlt 60 évben. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodást gyakorolnak és előadókészségük javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
7.	4. előadás témája: Kína: az exportorientált fejlődés vége? 7. szeminárium: Kína TE: A hallgatók megismerik Kína elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét, növekedési stratégiájának változásait és külgazdasági kapcsolatainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
8.	8. szeminárium: Korrupció és demokrácia TE: A szemináriumra felkészülő csoport a demokrácia és a növekedés összefüggéseit tárja fel a többi hallgató számára interaktív feladatokon és kiselőadáson keresztül. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodást gyakorolnak és előadókészségük javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
9.	5. előadás témája: Brazília útkeresése 9. szeminárium: FDI és multinacionális vállalatok TE: A hallgatók felfrissítik a multinacionális vállalatokkal és a külföldi beruházásokkal kapcsolatos ismereteiket, és megvizsgálják az FDI hatását a brazil gazdaságra. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
10.	10. szeminárium: Segélyek és segélyezés TE: A hallgató megismeri a segélyek, a segélyezés szerepét és korlátaikat. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
11.	6. előadás témája: India világgazdasági integrációja 11. szeminárium: India TE: A hallgatók megismerik India XX. századi gazdaságtörténetét, külgazdasági stratégiaváltozásainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
12.	12. szeminárium: GATT, WTO, IMF és WB szerepe

	TE: A kiselőadást és a szemináriumi feladatokat összeállítók bemutatják a GATT, a WTO, az IMF és a Világ Bank szerepét a mai modern világgazdasági folyamatok közt. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
13.	7. előadás témája: Exportorientáció és belső piac a török növekedési stratégiában
	13. szeminárium: Törökország
	TE: A hallgatók megismerik Törökország elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét és külgazdasági kapcsolatainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
14.	14. szeminárium: Hallgatói munkák értékelése
	TE: A hallgató megismeri a félévi pontszámokat és önmagát is értékeli.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi marketing				Kódja:	GT_ANGN031-17
		angolul:		International Marketing					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	G	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Kiss Marietta		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a nemzetközi üzleti lehetőségek felismerésének, a marketing döntések nemzetközi piaci környezetben való megalapozásának, előkészítésének és eredményes végrehajtásának kérdésköreibe. Az alapvető elméleti ismeretek gyakorlati elmélyülését esettanulmányok megoldása is segíti.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: - Rendelkezik a nemzetközimarketing-tudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek ismeretével. - Ismeri a csoportmunkában való együttműködés szabályait és etikai normáit. - Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó marketing szakterület alapjait. - Birtokában van a nemzetközimarketing-tudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén.									
Képesség: - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez a nemzetközi marketing területén, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin - és részben ismeretlen - nemzetközi környezetben is. - A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja a nemzetközi marketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát. - Csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. - Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett marketingmunka végzésének sajátosságaival.									
Attitűd: - Csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra a nemzetközi marketing területén, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. - Kritikusan viszonyul saját, illetve a társai tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására.									
Autonómia és felelősség: - Önállóan szervezi meg a nemzetközi marketingfolyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet nemzetközi marketingtevékenységet érintő változásait.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói; A külpiacra lépés motivátorai és akadályai; Nemzetközi piackutatás; Makro- és mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben; Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés; A külpiacra lépés formái; Nemzetközi termék-, promóciós, ár- és disztribúciós politika.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elmélet (az elméleti anyag diáit a hallgatók tanulása céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és opcionálisan az ajánlott irodalomból, órai és otthoni egyéni és csoportfeladatok (esettanulmányok).

Értékelés

A félév során a hallgatók minden óra után házi feladatokat oldanak meg. A házi feladatok későbbi beadása naponta 20%-kal csökkenti az egyébként megszerzett pontot. A házi feladatok végzésétől való távolmaradás az aláírás megtagadásával jár, a házi feladat nem pótolható, nem helyettesíthető mással. A hallgatók fejenként maximum 1 kiselőadást vállalhatnak valamilyen nemzetközi marketing témából, melyért maximum 5 százalékpontot kaphatnak. A félév zárthelyi dolgozattal zárul, a zárthelyi dolgozat javítására egyszer van lehetőség.

A félév végi jegy a következőképpen áll össze:

- Házi feladatok: 30%
- Zárthelyi dolgozat: 70%

Érdemjegyek:

0–50%	elégtelen (1)
51–62%	elégséges (2)
63–74%	közepes (3)
75–86%	jó (4)
87–100%	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

DELI ZSUZSA (2006): Nemzetközi marketing. Műegyetemi Kiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

ALBAUM, GERALD–DUERR, EDWIN–JOSIASSEN, ALEXANDER (2016): International Marketing and Export Management. 8th Edition, Pearson

CATEORA, PHILIP R.–MONEY, R. BRUCE–GILLY, MARY C.–GRAHAM, JOHN L. (2020): International Marketing. 18th Edition, McGraw-Hill, New York

DANKÓ LÁSZLÓ (1998): Nemzetközi marketing. Pro Marketing Egyesület, Miskolc

ESZES ZOLTÁN–SZABÓNÉ STREIT MÁRIA–SZÁNTÓ SZILVIA–VERES ZOLTÁN (szerk.) (2001): Globális Marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest

GREEN, MARK C.–KEEGAN, WARREN J. (2020): Global Marketing: Global Edition, 10th Edition, Pearson

MALOTA ERZSÉBET (szerk.) (2015): Marketing nemzetközi szinten: esettanulmányok hazai és külföldi piacokról. Alinea, Budapest

MALOTA ERZSÉBET–KELEMEN KATALIN (szerk.) (2011): Nemzetközi marketing a hazai gyakorlatban. Pearson Custom Publishing, Budapest

REKETTYE GÁBOR–FOJTIK JÁNOS (2009): Nemzetközi marketing. Dialóg Campus Kiadó, Budapest

REKETTYE GÁBOR–TÓTH TAMÁS–MALOTA ERZSÉBET (2015): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

TÓTH TAMÁS (2009): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika

1.	Bevezetés, követelmények ismertetése. A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói TE* A hallgatók megismerik a nemzetközi marketing definícióját, fokozatait, koncepcióinak hagyományos és újszerű csoportosítását, a sztenderdizálás és adaptáció kérdéseit, az önreferencia-kritériumot és a nemzetközi marketingtevékenység folyamatát.
2.	A külpiacon lépés motivátorai és akadályai TE A hallgatók betekintést nyernek a külpiacon lépés reaktív és proaktív motivátoraiba, valamint akadályaiiba.
3.	Nemzetközi piackutatás TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piackutatás fogalmát, sajátosságait, folyamatát, beleértve a nemzetközi környezetben használható piackutatási módszereket, azok specifikumait.
4.	Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben I.

	TE A hallgatók részletesen megismerkednek a makrokörnyezet kulturális elemével mint a nemzetközi marketing hangsúlyos részével, bemutatásra kerül számos kultúramodell, illetve az idegen kultúrához való alkalmazkodás kérdésköre.
5.	Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben II. TE A hallgatók megismerik a makrokörnyezet további elemeit: a gazdasági, a politikai (beleértve a politikai kockázatokat), a jogi (beleértve a főbb jogrendszerek eltéréseit), a földrajzi és a technológiai környezetet. Végül tárgyalásra kerül az üzleti távolság fogalma.
6.	Mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben TE A hallgatók megismerik a nemzetközi marketingtevékenység megalapozásához szükséges mikrokörnyezet-elemzés részeit: bemutatásra kerülnek a fogyasztói magatartás, a versenytársak elemzésének, valamint a beszállítók és egyéb partnerintézmények nemzetközi vonatkozásai.
7.	Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piacszegmentáció fogalmát és lépéseit, a nemzetközi célpiacképzés fogalmát és stratégiáit.
8.	A külpiacon lépés formái TE A hallgatók tisztában lesznek a külpiacon lépés formáját meghatározó tényezőkkel, a külpiacon lépés formáinak különböző csoportosításával, a lehetséges külpiacon lépési formák (direkt és indirekt export, licenc-értékesítés, franchise, szerződéses termeltetés, közös vállalkozás, közvetlen külföldi tőkebefektetés) jellemzőivel, előnyeivel és hátrányaival.
9.	Nemzetközi termékpolitika I. TE A hallgatók megismerik a sztenderdizálás és adaptálás termékpolitikai kérdéseit, a nemzetközi termékpolitikai stratégiákat, beleértve az új termék fejlesztésének stratégiáját is.
10.	Nemzetközi termékpolitika II. TE A hallgatók betekintést nyernek a nemzetközi termékszerkezet tervezésének kérdéseibe, valamint egyéb termékpolitikai döntésekbe (nemzetközi termékvonat és időzítés, nemzetközi minőségpolitika, nemzetközi márkapolitika, nemzetközi csomagolás és címkézés – beleértve az országeredet-hatást, nemzetközi fogyasztói kiszolgálás).
11.	Nemzetközi promóciós politika TE A hallgatók megismerik a nemzetközi promóciós politika lehetséges céljait, elemeit (nemzetközi reklám, vásárlásösztönzés, PR, személyes eladás), illetve stratégiáját.
12.	Nemzetközi árpolitika TE A hallgatók ismerik a nemzetközi árpolitikai célokat, a nemzetközi ármeghatározás módszereit, az alkalmazható árkedvezményeket, felárakat, a globális és lokális árak kérdéskörét, valamint a fizetési eszközöket és módokat.
13.	Nemzetközi disztribúciós politika TE A hallgatók megismerik a disztribúciós csatorna lehetséges típusait a külpiacon lépési módozattól függően, a disztribúciós csatorna struktúrájának kérdéseit, tervezési szempontjait, a fuvarozási formákat, a fuvarozási költségek és kockázatok megosztásának lehetséges módjait, a raktározás kérdéseit, illetve a nemzetközi disztribúciós stratégiák típusait.
14.	Összefoglalás, ismétlés TE A hallgatók elmélyítik a félév folyamán tanultakat, választ kapnak az esetleges kérdéseikre.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti tervezés		Kódja:	GT_ANGN501-17	
		angolul:		Business planning				
Nemzetközi gazdálkodás BSc nappali tagozat								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	G	4	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Szöllősi László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslattevésre. Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit. Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. Tisztában van a vállalkozások létrehozására, tökestruktúrájuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik a vállalkozások indításának előkészítésére és indítására vonatkozó ismeretekkel. Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit. <i>Képesség:</i> A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt. <i>Attitűd:</i> A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. <i>Autonómia és felelősség:</i>								

A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Zárthelyi dolgozat;
- Üzleti terv leadása;
- Hallgatói prezentációk;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben találhatók, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A megfelelő előrehaladás ellenőrzését szolgálja a félév során kötelező részbeadás teljesítése. A részbeadás magában foglalja az elkészítendő üzleti terv témájának megadását (az üzleti koncepció egy mondatban történő megfogalmazása), illetve az üzleti tervet elkészítő team tagjainak véglegesítését. A részbeadás papíralapon történik a gyakorlaton kiadott lista kitöltésével. A részbeadás időpontja:

Az üzleti terv leadását követően a hallgatók 15 perces szóbeli prezentáció formájában hallgatótársaik és az oktató előtt ismertetik és szakmai vita keretében megvédik dolgozatukat.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 15 pont), másrészt annak szóbeli prezentációja (max. 5 pont), harmadrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható. Az első pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében kerül sor, szintén az órarend szerinti gyakorlat időpontjában. A második pótlásra a vizsgaidőszak elején kerül sor. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény) és a prezentáció is elfogadásra kerül.

Ponthatárok:	0-41 pont (0-59%)	(1)
	42-48 pont (60-69%)	(2)

49-55 pont (70-79%)	(3)
56-62 pont (80-89%)	(4)
63-70 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.
- Szöllősi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.
2.	Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; TE: Ismeri az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.
3.	Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései; TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.
4.	Iparági elemzés; TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.
5.	Termék, szolgáltatás bemutatása; TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.
6.	Működési (termelési, szolgáltatási) terv; Részbeadás; TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.
7.	Marketing terv I.; TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására.
8.	Marketing terv II.; TE: Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci

	marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.
9.	Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés; TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámolás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal három file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);
 - 3) A prezentáció ppt diaanyaga (*.ppt);

A tantárgy neve:		magyarul:		Kockázatkezelés		Kódja:	GT_ANGN502-17	
		angolul:		Risk assessment				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tarnóczy Tibor	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, - a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmérés alapvető kérdéseivel, - megismerjék a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, - képessé váljanak a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.

Képesség:

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.

Autonómia és felelősség:

- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmentés alapvető kérdéseivel, megismerje a pénzügyi kockázatok és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, képessé váljon a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a kockázat, a kockázatmentés, a vállalati kockázatkezelés és kockázatmenedzsment alapvető kérdéseivel ismerkednek meg, a gyakorlatokon pedig a kockázat mérésének és kezelésének különböző módszereit sajátítják el. A gyakorlat alapvetően a Microsoft Excel lehetőségeire épít a feladatmegoldások során.

Értékelés

A hallgatók vizsgája 2 részből áll: elméleti rész, aminek a számonkérése a Moodle képzési rendszerben történik, és amely a félévvégi osztályzat 1/3-át adja; gyakorlati rész, amely a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok önálló megoldását jelenti, a félévvégi osztályzat 2/3-át adja.

Kötelező szakirodalom:

Farkas Sz. – Szabó J.: A vállalati kockázatkezelés kézikönyve. Nordex Kft. Dialog Campus Kiadó, 2012.
Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005.

Farkas Sz. – Ivanyos J. – Szabó J. : Kockázatkezelés és biztosítás. Budapest – Győr, 2015
[<http://dr.farkasszilveszter.hu/letoltes/706/>]

Tarnóczy T., Rózsa A., Fenyves V., Teutsch T.: A Microsoft Excel és az R statisztikai rendszer alkalmazása gazdasági-pénzügyi számításokban. Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Debrecen, 2011.

Tarnóczy T.:_Közgazdasági és pénzügyi számítások táblázatkezelő programokkal. Bessenyei Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2007.

Tarnóczy T. – Novák I.: Statisztikai adatfeldolgozás számítástechnikai lehetőségei. Bessenyei György Kiadó, Nyíregyháza, 2006.

Ajánlott szakirodalom:

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.

Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006

Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999.

Jorion, P.: A kockázatosított érték, Panem Kft., 1999

Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006

Bacon, C. R.: Practical portfolio performance: measurement and attribution. John Wiley & Sons Ltd., 2008.

Merna, T - Al-Thani, F.: Corporate Risk Management. John Wiley & Sons Ltd, 2008.

Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A kockázat fogalma. Kockázat és bizonytalanság. A gazdasági kockázat. A kockázat alapvető mérőszámainak számítása és értelmezése.
	A hallgató megismeri a kockázat és a gazdasági fogalmát, és képes lesz kockázat alapvető mérőszámainak számítására és értelmezésére.
2.	A valószínűséggel kapcsolatos számítások az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz a valószínűséggel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
3.	A vállalati kockázatmenedzsment alapjai. A vállalati kockázatmenedzsment folyamata. A bizonytalanság figyelembe vétele kockázati számításokban.
	A hallgató képes lesz a bizonytalanság figyelembe vételére a kockázati számításokban.
4.	A kockázatosított érték számítása.
	A hallgató képes lesz A kockázatosított érték számítására és használatára.
5.	Kockázatelemzés. A kockázatszámításhoz kapcsolódó ábrázolási lehetőségek.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzéshez kapcsolódó ábrák elkészítésére MS Excelben.
6.	Kockázatelemzési számítások (szcenárió-elemzés, célérték-keresés) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
7.	A pénzügyi kockázatok és menedzselésük. Értékpapír- és hitelkockázatok. Kockázatelemzési számítások (szimuláció) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
8.	A hitelkockázat mérése.
	A hallgató képes lesz a hitelkockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
9.	A portfólió menedzsment alapjai. Az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldása.

	A hallgató képes lesz az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
10.	Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
11.	A származékos ügyletek jellemzői. A pénzügyi kockázatok csökkentése származékos ügyletekkel. Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
12.	Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
13.	Az árfolyamkockázat és kezelésének lehetőségei a vállalati gazdálkodásban. Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
14.	Árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldása az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Az Európai Unió közösségi politikái				Kódja:	GT_ANGN503-17
		angolul:		Policies of the European Union					
Nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak									
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				specializáció választás				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tóké Tibor		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Trón Zsuzsanna		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A kurzus célja, hogy áttekintést adjon az Európai Unió közös politikáiról, a közös politikák céljáról, tartalmáról, hatásköréről, különös tekintettel a gazdaságpolitikákra. A hallgatók betekintést nyernek az egyes szakpolitikákat jellemző döntési mechanizmusokba, a végrehajtás módjaiba.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.									
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven									
Képesség:									
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.									
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.									
Attitűd:									
- - Kritikusan viszonyul saját, illetve a társai tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, társait is segíti ebben.									
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.									
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.									
Autonómia és felelősség:									
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.									
- Az elemzéseiért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.									
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.									
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.									
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
1. Bevezetés: politikaalkotás az EU-ban, az EU költségvetése, a politikák finanszírozása									
2. Belső piac, versenypolitika									
3. Gazdasági és monetáris együttműködés									
4. Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer									
5. Fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika									
6. Regionális politika									
7. Közös agrárpolitika									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- A tantermi előadásokat az oktató tartja.
- A szemináriumok keretében a hallgatók csoportokba oszva műhelymunka-szerűen adott szakpolitikai területekkel kapcsolatos cikkeket/eseteket dolgoznak fel, bemutatják a többieknek, melyet közös vita követ.
- Az aláírás megszerzésének feltétele az előadás megtartása és az aktív órai részvétel.

Értékelés

- Az évközi követelmény pótlására nincs lehetőség, aki nem vesz részt egy eset feldolgozásában sem, nem teljesíti a szeminárium követelményeit és nem bocsátható vizsgára.
- A cikkfeldolgozás és az aktív órai részvétel 50%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félév zárthelyi dolgozattal zárul, ahol szintén 50% szerezhető. A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-ORAC Kiadó, Budapest.
 Fontaine, Pascal (2018): Európa 12 leckében. Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóság, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg.
 Európai Bizottság (2020): Az Európai Unió. A szervezet és tevékenységei. Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóság, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg.

Ajánlott szakirodalom:

Ódor Bálint – Horváth Zoltán: Az Európai Unió szerződéses reformja - Az Unió Lisszabon után, HVG-ORAC Kiadó, 2010
 Az EU hivatalos honlapja: Az Európai Unió szakpolitikai területei. http://europa.eu/european-union/topics_hu

Heti bontott tematika	
1.	Politikaalkotás az EU-ban TE: A hallgató megismeri az uniós politikaalkotás alapvető ismérveit, felfrissíti az Unió intézményrendszeréről tanultakat. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
2.	Az EU költségvetése, a politikák finanszírozása TE: A hallgató megismeri az EU költségvetésének főbb számain és szerkezetét, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a költségvetés kialakításának folyamatába. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
3.	Belső piac I. (Áruk, szolgáltatások és személyek szabad mozgása) TE: A hallgató megismeri az egységes belső piac szabályozásának részleteit, és konkrét jogeseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
4.	Belső piac II. (Tőke szabad mozgása, adózási szabályok harmonizációja) TE: A hallgató megismeri az adózási szabályok harmonizációjának részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
5.	A vállalkozásokra és az államra vonatkozó versenyjogi szabályok TE: A hallgató megismeri az uniós versenypolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
6.	Fogyasztóvédelem TE: A hallgató megismeri az uniós fogyasztóvédelmi politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
7.	Gazdasági és monetáris együttműködés TE: A hallgató megismeri a gazdasági és monetáris unió részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
8.	Gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák összehangolása TE: A hallgató megismeri az uniós gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák összehangolásának lehetőségeit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
9.	Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer, bővítési politika

	TE: A hallgató megismeri a közös kereskedelempolitika és a bővítési politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
10.	Fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika TE: A hallgató megismeri az uniós fejlesztéspolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
11.	A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség (bel- és igazságügyek) TE: A hallgató megismeri az uniós bel- és igazságügyi politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
12.	Közös kül- és biztonságpolitika TE: A hallgató megismeri a közös kül- és biztonságpolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
13.	Regionális politika TE: A hallgató megismeri az uniós regionális politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
14.	Közös agrárpolitika TE: A hallgató megismeri a közös agrárpolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és eladókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vámeljárási - vámtechnika		Kódja:	GT_ANGN504-17		
		angolul:							
Felelős oktatási egység:				GTK – Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		dr. Szabó János József		beosztása:	óraadó
A kurzus célja:									
A világkereskedelem dinamikusan növekszik, a globalizáció, a szabad kereskedelem hatására az árumozgások felgyorsultak. Hazánk EU csatlakozása óta egy vámunió tagja, amely az egész világra kiterjedő szabadkereskedelmi megállapodásokkal rendelkezik. Az export és import forgalom szabályozása EU Tanácsi és Bizottsági szinten valósul meg, a tagállamoknak csak szűk körben van lehetőségük szabályozásra. E szabályozási szint előnye, hogy az összes tagállamban azonos szabályok vonatkoznak e területre, gyakorlatilag – néhány kivételtől eltekintve – bárhol kezdeményezhető (vám)eljárási. E kurzus betekintést nyújt e szabályozások rejtelseibe.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Ismeri a vámeljárási szabályozását, az Európai Unió és Magyarország tekintetében. Képes eligazodni a területre vonatkozó szabályozásban. Ismeri a témával kapcsolatos aktuális szabályozást és rendeleteket, mind az Európai Unió mind Magyarország szintjén.									
Képesség:									
Képes felismerni a gazdasági, marketing és kereskedelmi problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.									
Autonómia és felelősség:									
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
A hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Általános rendelkezések; Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések; Vámtartozás és biztosítékok; Az Unió vámterületére beszállított áruk; A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok; Az áruk vámeljárási alá vonására vonatkozó általános szabályok; Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok; Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok; Szabad forgalomba bocsátás; Behozatali vám-mentesség; Különleges eljárások; Az Unió vámterületéről kiszállított áruk; Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók számára 14 előadás és 28 gyakorlati óra megtartására kerül sor tantermi oktatás keretében, vagy dékáni rendelkezés alapján **e-learning rendszer** (<https://elearning.unideb.hu/>) **használatával, távoktatás keretében. A hallgatók jelenléte az e-learning rendszerben feltétlenül elvárt az előadások és a szemináriumok időpontjában.**

A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.

Értékelés

Vizsgáztatásra írásbeli számonkéréssel, vagy dékáni döntés alapján e-learning rendszer (<https://elearning.unideb.hu/>) rendszeren keresztül kerül sor a vizsgaidőszakban. Jegymegajánlás nincs.

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítői, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Heti bontott tematika	
1.	Általános rendelkezések
	TE*: A hallgató megismeri a tantárgy tematikáját, betekintést nyer az általános rendelkezésekbe.
2.	Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések
	TE: A hallgató betekintést nyer az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedésekbe
3.	Az áruforgalomra vonatkozó más intézkedések
	TE: A hallgató megismeri az áruforgalomra vonatkozó egyéb intézkedéseket
4.	Vámtartozás és biztosítékok
	TE: A hallgató megismeri a vámtartozást és biztosítékokat
5.	Az Unió vámterületére beszállított áruk
	TE: A hallgató ismeri és érti az Unió vámterületére beszállított árukra vonatkozó szabályokat
6.	A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok
	TE
7.	Az áruk vámeljárással való vonására vonatkozó általános szabályok
	TE
8.	Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok
	TE
9.	Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok
	TE
10.	Szabad forgalomba bocsátás
	TE
11.	Behozatalivám-mentesség
	TE
12.	Különleges eljárások
	TE
13.	Az Unió vámterületéről kiszállított áruk
	TE
14.	Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Regionális gazdaságtan				Kódja:	GT_ANGN507-17
		angolul:		Regional Economics					
nemzetközi gazdálkodás BA									
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	G	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Pető Károly			beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
tisztában legyenek a táj-régió fogalmával, a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makroszinten. Ezenkívül a regionális fejlődés erőforrásainak átrendeződésének a területi folyamatokra gyakorolt hatását megismerjék. a tantárgy célja, hogy bemutassa az Európai Unió regionális politikájának intézményrendszerét, az intézmények és a támogatási politika működését, valamint hogy megismertesse a Strukturális alapokat és a Kohéziós Alapot, valamint a nemzeti fejlesztési terveket									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.									
Képesség: - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.									
Attitűd: - A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.									
Autonómia és felelősség: - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Regionális mikroökonómia Regionális makroökonómia A területi fejlődést meghatározó tényezők Területi egyenlőtlenségek Regionális politika									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat									

Értékelés

Az évközi zárthelyi dolgozatok (min. 60% mindkettő) megírása az előadások anyagából, évközben az elkészített prezentáció leadása és védelme (előadás), melyek egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a zh-nak és prezentációnak. Határidő utáni leadás esetén nincs aláírás).

Kötelező szakirodalom:

Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK.

Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs

Ajánlott szakirodalom:

Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen

Simai M.–Gál P. (2000.): Új trendek és stratégiák a világ gazdaságában. Vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Európai Unió hivatalos honlapja: http://europa.eu/european-union/index_hu

Heti bontott tematika	
1.	Félévkezdés (követelmények, tartalom) TE: A féléves tematika, elvárások, a tárgy teljesítéséhez szükséges feladatok ismertetése.
2.	A regionális tudomány tartalma és célja, táj, régió fogalmak, regionális mikroökonómia alapkérdései TE: A hallgatók megismerik a tématerületet átfogóan befolyásoló folyamatokat, a szabályozás rendszerét, az alapvető szakkifejezéseket, a regionális tudomány meghatározó szereplőit és elméleteit.
3.	Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban I. TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
4.	Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban II. TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
5.	A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
6.	A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
7.	A termelési tényezők és a regionális fejlődés kapcsolata TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
8.	A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései (tér fogalmak, a területi egyenlőtlenség értelmezései, egyenlőtlenségi mutatók) TE*: A regionális politika főbb szereplői - ismételtes az előző félévben tanultakról.
9.	Az Európai Unió Regionális Politikája, EUROPA 2020 TE: Az EU2020 stratégia ismertetése, mint keretrendszer 2014-2020-as programozási időszakra.
10.	Partnerségi megállapodás tartalma, Operatív Programok TE: A magyarországi stratégia és releváns dokumentumok ismertetése, értelmezése.
11.	Zárthelyi dolgozat TE
12.	Regionális politika 2014-2020 (célkitűzések, prioritások, pénzügyi alapok) TE: Az EU tervezési időszakának ismertetése.
13.	Regionális politika 2021-2027 TE: Az EU jelenlegi tervezési időszakának ismertetése.
14.	Összefoglalás, kitekintés. TE: A tanultak értelmezése, jövőbeni célok a regionális politikában.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Speciális jogállású területek az EU-ban és Európában		Kódja:	GT_ANGN606	
		angolul:		Special territories in the EU and Europe				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				specializáció választás		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Sigér Fruzsina	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Sigér Fruzsina	beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja:								
A kurzus célja bemutatni az Európai Unión belüli kivételnek számító földrajzi területeket, melyekre nem érvényesek a szerződések bizonyos passzusai. A kurzus bemutatja az EU-hoz tartozó tengerentúli országokat és területeket, a távoli régiókat, az eme kategóriákba nem sorolható területeket, valamint a miniállamokat Európában, különös tekintettel a gazdasági szempontokra.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti az uniós gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
Képesség:								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, uniós üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
1. Tengerentúli országok és területek (OCT) 2. Távoli régiók (OR) 3. Egyéb speciális jogállású területek Európában								

4. Miniállamok Európában

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- A bevezető és átfogó jellegű témákat az oktató adja elő, majd a hallgatók területeket/eseteket dolgoznak fel, és bemutatják a többieknek.

Értékelés

- Az aláírás megszerzésének feltétele az aktív részvétel az órákon és egy egyéni prezentáció készítése, ez 50%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félév írásbeli zárthelyi dolgozattal zárul, mely szintén 50%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félévközi követelmény pótlására nincs lehetőség.
- A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. Murray, Fiona (2012): The European Union and member state territories: A new legal framework under the EU treaties, Springer kiadó, kijelölt részek
2. ZÖLD KÖNYV Az Európai Unió, valamint a tengerentúli országok és területek közötti jövőbeni kapcsolatokról . SEC(2008) 2067
3. Musto, Stefan A. (1981): The Canary Islands and the EC - Options for Integration. Journal of Common Market Studies, Vol. 20. No. 2. pp. 115-138.
4. Armstrong, Harvey and Read, Robert (1995): Western European micro-states and EU autonomous regions: The advantages of size and sovereignty. World Development, Volume 23, Issue 7, Pages 1229-1245, part 1, 2 and 6
5. Armstrong, Harvey and Read, Robert (2000): Comparing the economic performance of dependent territories and sovereign micro-states. Economic Development and Cultural Change, Volume 48, Issue 2, Pages 285-306, part 1,2,4 and 6
6. Torello, Alessandro (2005): Kaliningrad, Adrift in Europe. SAIS Review Volume 25, Number 1, 139-141 oldal
7. Tachiaos, Antony-Emil N. (ed.): Mount Athos and the European Community. Institute for Balkan Studies, 1993, kijelölt részek
8. Dózsa, Dániel (2008): EU Relations with European Micro-States - Happily Ever after?. European Law Journal, Vol. 14, Issue 1

Ajánlott szakirodalom:

1. Tengerentúli országok és területek az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/europeaid/regions/octs_en
https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/overseas-countries-and-territories-octs_en
2. Távoli régiók az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/outermost-regions/
3. Pedersen, Torbjørn (2008): The Dynamics of Svalbard Diplomacy. Diplomacy & Statecraft, Vol. 19, Issue 2, pp. 236-262
4. Campione: Italy's Little Vegas. New York Times, 9/10/1989, p22
5. Vinokurov, Evgeny (2007): Kaliningrad: Enclaves and Economic Integration. Special Report. Brussels: Centre for European Policy Studies
6. Panke, Diana (2011): Microstates in Negotiations beyond the Nation-State: Malta, Cyprus and Luxembourg as Active and Successful Policy Shapers? International Negotiation Vol. 16 Issue 2, p297-317
7. A Brexit paradise: How Iceland's 'Project Fear' backfired. The Telegraph. 15 June 2016, <http://www.telegraph.co.uk/business/2016/03/09/from-bust-to-boom-is-iceland-a-brexiters-paradise/>
8. Buttigieg, Eugene (2004): Challenges Facing Malta in an Enlarged EU. Bank of Valletta Review, No. 29, Spring 2004
9. Nugent, Neill (2001): Small States and European Integration: The Case of Cyprus. Paper for the EUSA Biennial Conference, May, 2001
10. Tully, Shawn - Artymiak, Anna: This Pope means business. Fortune. 9/1/2014, Vol. 170 Issue 3, p66-78
11. Applying the EU Regulatory Framework in microstates. A report to the CYTA, EPT and Maltacom by Ovum and Indepen, June 2005

Heti bontott tematika

Hét	Téma
1.	Hogy is néz ki az EU? Az új kontextus: Brexit
2.	Tengerentúli országok és területek (OCT) áttekintés
3.	Francia tengerentúli országok és területek: Francia Polinézia, Francia déli és antarktiszi területek, Új-Kaledónia és függőségei, Saint Barthélemy, St. Pierre és Miquelon, Wallis és Futuna
4.	Holland tengerentúli országok és területek: Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius, Sint Maarten Dán tengerentúli terület: Grönland
5.	Távoli régiók (OR) áttekintés
6.	Francia távoli régiók: Guadeloupe, Francia Guyana, Réunion, Martinique, Mayotte és Saint-Martin
7.	Spanyol és portugál távoli régiók: Kanári-szigetek, valamint Azori-szigetek és Madeira
8.	Egyéb speciális területek 1: Åland, Feröer-szk, Spitzbergák, Athos,
9.	Egyéb speciális területek 2: (enklávék) Kalinyingrád, Ceuta és Melilla, Heligoland, Büsingen am Hochrhein, Baarle-Hertog
10.	Egyéb speciális területek 3: Campione d'Italia, Livigno, az „elvesztett” brit területek: Csatorna-szk, Man-sziget, Gibraltár
11.	Miniállamok áttekintés
12.	Miniállamok 2: (EU tagok) Luxemburg, Málta, Ciprus, Izland
13.	Miniállamok 3: Monaco, Andorra, Liechtenstein, San Marino, Vatikán

A tantárgy neve:		magyarul:		Interkulturális kommunikáció			Kódja:	GT_ANGN506-17
		angolul:		Intercultural Communication				
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde		beosztása	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja								
az interkulturális kommunikáció és menedzsment sajátosságainak megértése és elsajátítása. A kurzus lehetőséget biztosít az elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására esettanulmányok feldolgozásán és elemzésén keresztül. A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató jobban megértse saját kultúráját, és nyitott legyen más országok és nemzetek kultúrája iránt.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség:								
A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, alapfogalmak; A kultúra meghatározásai, lehetséges vizsgálati módjai; Kultúramodellek I-II-III.; Kommunikáció; Verbális és non-verbális kommunikáció nemzetközi környezetben; Nemzetközi üzleti etikett; A globális menedzsment kulturális környezete: A LESCANT modell.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A hallgatók az elméleti ismereteket gyakorlati példákon keresztül sajátítják el. A hallgatók tudományos cikkek és esettanulmányok feldolgozásán keresztül sajátítják el az ismereteket és fejlesztik kompetenciáikat.	
Értékelés - a félév elfogadásának feltétele: az órák rendszeres látogatása (az órák 1/3-át meg nem haladó hiányzás) és a tárgyfelelős oktató által megadott szempontrendszer alapján prezentáció megtartása előre leegyeztetett időpontban az az órák egyikén. A prezentációkat bemutatásuk előtt legkésőbb 1 héttel fel kell a hallgatóknak tölteniük az elearning portálra. A prezentációkkal szembeni tartalmi és formai követelmények az órán kerülnek ismertetésre és elérhetőek az eLearning portálon is (Bevezető c. diasor).	
- zárthelyi dolgozat az utolsó órán - A végső értékelés: zárthelyi dolgozat eredménye (50%) és a prezentáció eredménye (50%)	
Kötelező szakirodalom: ■ az órák diái, elearningre feltöltött tananyagok ■ Csath Magdolna: Interkulturális menedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008. ISBN 978-963-19-6319-9 ■ Falkné dr. Bánó Klára: Kultúraközi kommunikáció, Püski Kiadó Kft, Budapest, 2001 ISBN 963933748X ■ Falkné dr. Bánó Klára: Kultúraközi kommunikáció, Perfekt Kiadó, Budapest, 2008 ISBN: 9789633947470 ■ Hidasi Judit (szerk.): Kultúrák@kontextusok. kommunikáció. Perfekt Kiadó, 2007 ISBN 9789633947173 ■ Hidasi Judit: Interkulturális kommunikáció. Scolar Kiadó, 2004 ISBN 9789632440699	
Ajánlott szakirodalom: ■ Hofmeister-Tóth Ágnes – Mitev Ariel Zoltán: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007 ISBN: 9789630585323 ■ Geert Hofstede – Gert Jan Hofstede: Kultúrák és szervezetek. Az elme szoftvere. McGraw-Hill, 2005 – VHE Kft, Pécs, 2008 ISBN 978-963-06-5897-3 ■ Heidrich Balázs: Szervezeti kultúra és interkulturális menedzsment, Human Telex Consulting, Budapest, 2001 ISBN 9630068532 ■ Jake Adelstein: Tokió Vice, HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2010 ISBN: 9789633040157 ■ Konczos-Szombathelyi Márta: Kommunikáló kultúrák. L'Harmattan, Budapest, 2008 ISBN: 9789632361369 ■ Morita Akio: Made in Japan, Árkadia, Budapest, 1989 ISBN 963-307-128-3 ■ Roger E. Axtel: Gesztusok, ajánlott és tiltott testbeszéd a világ minden tájáról. Pécsi Direkt Kft. Alexandra Kiadója, 1997 ISBN 9633671949 ■ Róka Jolán – Sandra Hochel (szerk.): Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest, 2009 ISBN 978 963 7340 74 1 ■ Tóth Tamás: Nemzetközi marketing (2-3. fejezet). Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008 ISBN 978 963 05 8621 4 ■ David A. Victor: International Business Communication, Harper Collins Publishers, 1992 ISBN 0673460916, 9780673460912 ■ Lillian Chaney – Jeanette Martin: Intercultural Business Communication. Pearson, 2014 ISBN 13:978 1 292 03966 4 ■ Jean-Claude Usunier – Julie Lee: Marketing across cultures. Pearson, 2012 (Part 1: 1-97p) ISBN-13: 9780273757733 ■ Gerald Albaum – Edwin Duerr – Alexander Josiassen: International marketing and export management. Pearson, 2016 (Chapter 3: 127-161p) ISBN 13: 9781292016924 ■ S. Tamer Cavusgil – Gary Knight – John Riesenberger: International business: The new realities, Global edition. Pearson, 2016 (Part 2/3: 84-113p) ISBN 13: 978 1 292 15283 7 ■ Stuart Wall- Sonal Minocha – Bronwer Rees: International business. Pearson, 2015 (Chapter 5: 159-188p) ISBN 13: 978-1292016689	

Heti bontott tematika	
1.hét	Bevezetés, a követelmények ismertetése TE: A hallgatók megismerik a tantárgyi tematikát és a követelményrendszert.
2.hét	Kultúra

	TE: Ismeri és érti a kultúra jelentőségét nemzetközi környezetben.
3.hét	Kultúraelméletek, kultúramodellek I.
	TE: Ismeri és érti a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képes a modellek és elméletek közötti ellentétek, illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására.
4.hét	Kultúraelméletek, kultúramodellek II.
	TE: Ismeri és érti a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képes a modellek és elméletek közötti ellentétek, illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására.
5.hét	Kultúraelméletek, kultúramodellek III.
	TE: Ismeri és érti a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képes a modellek és elméletek közötti ellentétek, illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására.
6.hét	Nonverbális kommunikáció
	TE: Ismeri és érti a kommunikáció alapjait. Különösen figyel a non-verbális kommunikáció jelentőségére.
7.hét	Kultúra - Verbális kommunikáció
	TE: Ismeri és érti a kultúra és kommunikáció jelentőségét a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikál nemzetközi környezetben.
8.hét	Nemzetközi üzleti etikett
	TE: Ismeri a nemzetközi üzleti etiketre és protokollra vonatkozó legfontosabb szabályokat és képes azok alkalmazására is.
9.hét	A globális menedzsment kulturális környezete és a LESCANT modell
	TE: Ismeri és érti a nemzetközi környezet jelentette kihívásokat, a félév során megszerzett ismeretekre támaszkodva képes tárgyalni, problémákat megoldani. A félév során tanultak mintegy összegzésként megismeri a LESCANT modellt és annak jelentőségét a kultúrák közötti kommunikációban.
10.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
11.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
12.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
13.hét	Hallgatói prezentációk
	TE: Megismeri a bemutatott nemzeti kultúrák kommunikációs sajátosságait
14.hét	zárthelyi dolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Globalizációs folyamatok		Kódja:	GT_ANGN601-17	
		angolul:		Globalization processes				
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Világgazdasági specializáció választása		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy		magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Erdey László	beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók számára áttekintést adjon a globalizációról, és kialakult civilizációs-kulturális fragmentációról.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A hallgató elméleti ismereteket szereznek a globalizációs folyamatokról. Az elméleti ismereteken túl a hallgatók idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével mélyítik el tudásukat.								
Képesség: A hallgató képes megkülönböztetni a globalizációs folyamatok legfontosabb elméleteit. Képes elemezni és értelmezni a globalizáció hatására kialakult társadalmi, kulturális, gazdasági folyamatokat és azok következményeit.								
Attitűd: A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a globalizációról és, proaktív magatartást tanúsítson a csoportos feladatok elvégzése során és fogékony legyen az új szakmai ismerete befogadására.								
Autonómia és felelősség: Az elmélet megértésével a hallgató, mint a globális vállalatok potenciális munkavállalója vagy más érintettje figyelemmel kíséri és értelmezni globális környezetet érintő változásokat és képes azok alapján felelősséggel döntést hozni.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, alapfogalmak; Globalizáció és története, Nemzetközi interdependenciák; Gazdasági növekedés és fejlődés a világgazdaságban. A kapitalizmus modelljei. A kereskedelem, a pénzügyek, a szolgáltatások, a kultúra, a fogyasztás globalizációja.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók kis csoportokban dolgoznak, s az óráról órára kiadott feladatokat együtt oldják meg, azokról prezentációkat és nyomtatott anyagot készítenek, melyeket az órákon előadnak, beadnak, megvitatnak, értékelnek.								
Értékelés								
Aláírás feltétele az aktív órai részvétel és egy tudományos cikk feldolgozása, annak prezentálása a félév során. A hallgatók a félév végén vizsgadolgozatot írnak. A hallgatók a félév során kiselőadást vállalhatnak az előadóval előzetesen egyeztetett témában, melyért maximum 30 százalékpontot kaphatnak. 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Török Ádám—Szanyi Miklós: Trendek és töréspontok, Akadémiai Kiadó, 2019 (kijelölt részek), ISBN: 978 963 454 354 1 Török Ádám—Szunomár Ágnes—Szanyi Miklós, Akadémiai Kiadó, 2021 (kijelölt részek), ISBN: 978 963 454 655 9 Frank J. Lechner—John Boli (2020): The Globalization Reader, John Wiley and Sons Ltd., 6th Edition, ISBN13 9781119409946 Az oktatók által kijelölt cikkgyűjtemény								

Ajánlott szakirodalom:

- Branko Milanovic (2020): Capitalism, Alone: The Future of the System That Rules the World, Harvard University Press (ISBN13 9780674987593)
- R. Baldwin (2019): The Globotics Upheaval: Globalization, Robotics, and the Future of Work, Oxford University Press
- B. Moffitt (2016): The Global Rise of Populism – Performance, Political Style, and Representation, Stanford University Press, Stanford, California
- Maddison A. (2001): The World Economy. A Millennial Perspective. – OECD, Paris.
- World Resources. – World Resources Institute, Basic Books, New York.
- D. Rodrik (2018): Straight Talk on Trade: Ideas for a Sane World Economy, Princeton, New Jersey: Princeton University Press
- R. Baldwin (2016). The Great Convergence: Information Technology and the New Globalization. Cambridge and London.; Harvard University Press, Belknap Press
- Dani, Rodrik (2014): A globalizáció paradoxona, Corvina Kiadó

Heti bontott tematika	
1-2.	Bevezetés, alapfogalmak, a globalizáció története I.
	TE: A hallgató megismeri a tematikát, a tantárgyi követelményeket, az értékelés módját, a globalizáció fogalmát, történetét
3-4.	A globalizáció története II.
	TE: A hallgató megismeri a különböző nézőpontokat
5-6.	A globalizáció stilizált tényei és változásai
	TE: A jelenkori trendek és gyökereik áttekintése
7-8.	A nemzetközi kereskedelem és a pénzügyek globalizációja
	TE: Korszakolási, hullámméletek mélyebb áttekintésben
9-10.	Integráció, környezet, népesedés
	TE: A legfontosabb tendenciák megismerése
11-12.	Populizmus a modern világrendben
	TE: A fogalom igen eltérő értelmezéseinek vizsgálata
13-14.	Jövőképek
	TE: A lineáris extrapoláció csapdái, várható újabb feszültségek és változások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi szervezetek				Kódja:	GT_ANGN602-17
		angolul:		International Organizations					
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlat	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Angi János		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Tóth Eszter		beosztása	tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatókat megismertetése a nemzetközi szervezetekkel. A tantárgy különleges hangsúlyt helyez a világgazdaság jelenlegi folyamatainak ismertetésére, az intézmények működésére, az egyes tényezők összefüggéseire és a gazdasági folyamatok politikai és kulturális hátterére. Globalizálódó világunkban elengedhetetlen, hogy az e folyamatot „kezelő”, azt alakító leglényegesebb nemzetközi szervezetek működését, hatásmechanizmusait a hallgatók megismerjék. E tantárgy célja éppen e tudás közvetítése: milyen szervezetben miként lehet és kell nemzeti, regionális, ráhatást elérni. Érzékeltetni kívánja a hallgatókkal a világgazdaság szereplőinek belső indítékait és magatartásuk meghatározó tényezőit, valamint a nemzetközi szervezetek döntéshozatali rendszereit.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.									
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelv-tudása használatára.									
<i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.									
<i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei: Nemzetközi szervezetek létrejötte, Nemzetek Szövetsége Nemzetközi szervezetek fogalma, működése, kapcsolatrendszere Az ENSZ intézményei és reformja Világbank (WB), Valutaalap (IMF) WTO Észak-atlanti Szerződés Szervezete OECD, EBRD, BIS, NAFTA, APEC, CEFTA Európán kívüli regionális szervezetek EBESZ, Európa Tanács Nemzetközi bíróságok, Nemzetközi fórumok Nem kormányzati szervezetek									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Kiselőadás tartás, házi dolgozat, szóbeli kérdés, csoportmunkában való feladat megoldás.	
Értékelés	
A félévi jegy a következő részteljesítmények összességéből áll össze: prezentáció (40%), csoportos projektmunka (40%), órai aktivitás (20%).	
A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5) A gyakorlati jegy megajánlása a féléves munka alapján történik.	
Kötelező szakirodalom:	
Blahó András - Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények (ISBN 978 963 05 9527 8) Akadémia Kiadó 2014	
Herencsár Lajos – Schottner Krisztina – Vasali Zoltán: Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába (L'Harmattan – Zsigmond Király Főiskola, 2006)	
Ajánlott szakirodalom:	
Alapvető tények az ENSZ-ről (United Nations, New York, 1998)	
Archer, Clive: International Organizations (Routledge, 2001)	
Bokorné Szegő Anna: Nemzetközi jog (Aula, 2006)	
Bruhács János: Nemzetközi jog (Dialóg Campus, 2009)	
Horváth Zoltán – Tar Gábor: A nemzetközi szervezetek kislexikona (HVG, 2006)	
Murádin János Kristóf: Nemzetközi intézmények és szervezetek (Scientia Kiadó, 2011)	
Margaret P. Karns - Karen A. Mingst: International Organizations: The Politics and Processes of Global Governance, (Lynne Rienner Publishers 2009)	
Simai Mihály – Gál Péter: Új trendek és stratégiák a világgazdaságban: vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek (Akadémia Kiadó, 2000)	

Heti bontott tematika	
1.	A tárgy felépítésének ismertetése, ismerkedés, bevezető óra (előadás)
	Hallgatói prezentációk felosztása (szeminárium)
	TE*A hallgató megismerkedik a tárgyi követelményekkel
2.	Nemzetek Szövetsége (szeminárium)
	A hallgató megismeri az NSZ létrejöttének körülményeit
3.	Az ENSZ (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató megismeri az ENSZ létrejöttének körülményeit
4.	EBESZ, Európa Tanács (szeminárium)
	A hallgató megismeri az EBESZ és az Európa Tanács működését
5.	AZ EU (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató megismeri a EU működését
6.	NAFTA, APEC, CEFTA (szeminárium)
	A hallgató megismeri a regionális szervezetek működését
7.	Világbank (WB), Valutaalap (IMF) (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató megismeri a brettonwoodszi ikreket
8.	OECD, EBRD, BIS, (szeminárium)
	A hallgató megismeri az OECD és az EBRD működésén túl a BIS-t is.
9.	NATO (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató betekintést nyer az Észak Atlanti Szövetség Szervezetébe
10.	ASEAN, MERCOSUR (szeminárium)
	A hallgató megismeri a regionális szervezetek működését
11.	GATT/WTO (előadás)
	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató betekintést nyer a kereskedelmi szervezetek működésébe
12.	Nemzetközi fórumok (szeminárium)
	A hallgató betekintést nyer a nemzetközi fórumok működésébe
13.	Nemzetközi bíróságok (előadás)

	Hallgatói prezentációk (szeminárium)
	A hallgató megismeri a nemzetközi bíróságokat
14.	Összefoglalás, jegymegajánlás (szeminárium)
	A félév zárása, tanultak összegzése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Világ gazdasági erőközpontok		Kódja:	GT_ANGN603-17	
		angolul:		World's Leading Economic Centers				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világ gazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy		magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tóké Tibor		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A hallgatók megismertetése a világ gazdaság alapvetően meghatározó szereplőivel, a nemzetközi pénzügyi és gazdasági intézményekkel, az integrációs tömörülésekkel, a nemzetállamok átalakuló szerepével és a transznacionális vállalatok szerepével.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató elméleti ismereteket szerez a világ gazdaság legfontosabb centrumairól, perifériáiról és félperifériáiról. Az elméleti ismereteken túl a hallgató magyar és idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével mélyíti el tudását.								
Képesség:								
Alapvető összefüggések felismerése és a globális környezet jelentette kihívásokat értelmezi képes analitikus gondolkodásmód elsajátítása. Csoportmunka keretében egy adott téma írásban történő feldolgozása és szóbeli prezentálása.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a világ gazdaság működéséről, az egyes országokat, régiókat érintő változásokról és azok történelmi jelentőségéről. Proaktív magatartást tanúsítson a csoportos feladatok elvégzése során és fogékony legyen az új szakmai ismerete befogadására.								
Autonómia és felelősség:								
A hallgató felelősséget vállal elemzéseiről, következtetéseiről. Előadást tart és önállóan kíséri figyelemmel a szakterületét érintő változásokat, azokról etikusan és felelősséggel átgondolt véleményt formál.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Nemzetközi erőközpontok a XXI. század elején; A centrumok és erőterek változásai; USA a világ gazdaságban; Japán: csodált fejlődési pálya szerkezeti hibákkal; BRIC országok; V4 és Magyarország; Pénzügyi központok szerepe a regionális fejlődésben; Nemzetközi szervezetek – globális kormányzás; Feltörekvő transznacionális társaságok; Ismeretlen ismerős világirányító.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar és idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el.								
Értékelés								
A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).								
Kötelező szakirodalom:								
KUTASI GÁBOR, BALHÓ ANDRÁS: Erőközpontok és régiók a 21. század világ gazdaságában, Akadémiai Kiadó, Budapest 2010								
SIMAI MIHÁLY: A világ gazdaság a XXI. század forgatagában, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007, hatodik rész (379-407. o.)								
SZENTES TAMÁS: A huszadik század öröksége az ezredforduló világ gazdaságában. In: Blahó András (szerk.): Nemzet gazdaság – regionalitás – világ gazdaság. Veko, Budapest, 2000 (58-71. o.)								

NAGY GÁBOR: A centrumok és erőterek változásai a világgazdaságban. In: Mészáros Rezső és munkaközössége: A globális gazdaság földrajzi dimenziói. Akadémia Kiadó, 2010, 6. fejezet (172-198. o.)

NAGY LÁSZLÓ, RÁCZ LAJOS: Erőközpontok a 21. század elején, HADTUDOMÁNY 1. SZÁM, 2008 (70-82. o.)

CSOMÓS GYÖRGY: A világvárosok rangsorolása az irányító és ellenőrző funkciójuk alapján, és a formálódó új gazdasági erőközpontok, TÉR ÉS TÁRSADALOM 29.évfolyam, 3.szám, 2015 (115-134. o.)

SZENTES TAMÁS: Az állam szerepe a felgyorsult globalizáció korában, KÖZGAZDASÁG VIII. évfolyam 2. szám, 2013. május (15-45. o.) Székely-Dobi András: Az Egyesült Államok a világgazdaságban – hegemonia és válság. In: Majoros Pál (szerk.): Régiók a világgazdaságban. Perfekt, Budapest, 2011 (60-99. o.)

KUTASI GÁBOR: Japán – csodált fejlődési pálya súlyos szerkezeti hibákkal. In: Blahó András és Kutasi Gábor (szerk.): Erőközpontok és régiók, 6. fejezet (138-155. o.)

SURÁNYI SÁNDOR: India, a felemelkedő regionális hatalom – India világgazdasági szerepe. In: Blahó András – Kutasi Gábor (szerk.): Erőközpontok és régiók. Akadémiai Kiadó, Budapest, (222-248. o.)

PALÁNKAI TIBOR: Globalizáció és regionális integrációk. In: Blahó András (szerk.): Nemzetgazdaság – regionalitás – világgazdaság. Veko, Budapest, 2000 (266-282. o.)

SIMAI MIHÁLY: A transznacionális társaságok a világgazdaságban. In: Simai Mihály és Gál Péter (szerk.): Új trendek és stratégiák a világgazdaságban: vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000 (247-276. o.)

CSÁKI GYÖRGY: Globális kormányzás – globális szabályozás. A világgazdasági válságból való kilábalás kollektív eszközeiről. In: Magas István és Kutasi Gábor (szerk.): Változó világgazdaság: globális kormányzás – vállalati nemzetköziesedés – regionális fejlődés. Budapesti Corvinus Egyetem, 2010 (68-85. o.)

HELTAI LÁSZLÓ: Globális közjavak. In: Csáki György és Farkas Péter (szerk.): A globalizáció és hatásai, európai válaszok. Napvilág kiadó, 2008 (181-202. o.)

A kötelező irodalom részét képezi egyéb az órán kiadott, megjelölt irodalom, anyag is..

Ajánlott szakirodalom:

FRIEDMAN, L. THOMAS: És mégis lapos a Föld - A XXI. század rövid története. HVG Kiadó, 2006, első fejezet (11-45. o.)

Globalizungok vezetnek félre a gondolkodásunk. Interjú Pankaj Ghemawattal. Index, 2013. április 22.
<http://index.hu/gazdasag/2013/04/22/ghemawat-interju/>

KENGyel ÁKOS: Az Európai Unió külkapcsolati rendszere és világgazdasági pozíciói. Műhelytanulmány. Budapesti Corvinus Egyetem, Világgazdasági Tanszék, 2012

ARTNER ANNAMÁRIA: A perifériás fejlődés anatómiájához - Brazília. Eszmélet, 2013. 24 (98), 69-90. o.

SZENTESI AMBRUS GÁBOR: Kína Afrika felé fordulásának folyamata, valamint annak gazdasági és geopolitikai vonzatai. EU Working Paper, 2009/3

MOLNÁR GÁBOR: Bevezetés a MERCOSUR (Déli Közös Piac) történetébe. Belvedere meridionale, 2008. (20. évf.) 7-8. sz. 71-79. o.

CSÁKI GYÖRGY (2011): A nemzetközi gazdaságtan és világgazdaságtan alapjai, Napvilág Budapest.

DOBÓCZKY ADRIENNE: Az Észak-amerikai Szabadkereskedelmi Egyezmény (NAFTA) első tíz éve Mexikó szempontjából. Be nem tartott ígérek? Belvedere meridionale, 2008. (20. évf.) 7-8. sz. 47-70. old.

BALKAY DIÁNA ÉS ERDEY LÁSZLÓ: Mély vagy sekély integráció? A Mercosur és a NAFTA esete. Competitio, 2012. (11. évf.) 1. sz. 68-82. old.

ERDŐSI FERENC: Az afrikai regionális integrációk szervezeti formái és céljai. Területi statisztika, 2012. (15. (52.). évf. 4. sz. 388-400. old.

BHAGWATI, JAGDISH: Vállalatok: ragadozók vagy jötevők? In: Balázs Zoltán és Szilágyi Katalin (szerk.): Globalizáció és kapitalizmus. Századvég, 2008 (244-279. o.)

GHEMAWAT, PANKAJ ÉS GHADAR, FARIBORZ: A globális megafúziók kétséges logikája. Harvard Business Manager, 2001. (3. évf.) 3. sz. 46-53. old

MOSINA ILDIKÓ: Kína fejlődési modellje, EU WORKING PAPERS 2. szám, 2011 (21-44. o.)

SZALAVETZ ANDREA: Feltörekvő transznacionális társaságok – a kínai példa a klasszikus elmélet fényében. In: Magas István és Kutasi Gábor (szerk.): Változó világgazdaság: globális kormányzás - vállalati nemzetköziesedés - regionális fejlődés. Budapesti Corvinus Egyetem, 2010 (172-186. o.)

SZÉKLEY-DOBI ANDRÁS: Új tendenciák az amerikai transznacionális társaságok tevékenységében. In: Magas István és Kutasi Gábor (szerk.): Változó világgazdaság: globális kormányzás - vállalati nemzetköziesedés - regionális fejlődés. Budapesti Corvinus Egyetem, 2010 (163-171. o.)

Csáki György: A Nemzetközi Valutaalap és a világgazdasági válság, 2008–2009. Pénzügyi szemle, 2009. (54. évf.) 4. sz. 545-567. o.

Blahó András: A Nemzetközi Valutaalap metamorfózisa? In: Magas István és Kutasi Gábor (szerk.): Változó világgazdaság: globális kormányzás - vállalati nemzetköziesedés - regionális fejlődés. Budapesti Corvinus Egyetem, 2010 (106–111. o.)

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, alapfogalmak TE: A tantárgyi tematika, követelményrendszer és értékelés megismerése. A csoportok által feldolgozandó témák meghatározása.
2.	Nemzetközi erőközpontok a XXI. század elején TE: A XXI. század legjelentősebb gazdasági szereplőinek (országok, régiók, integrációk) megismerése. Ezen területek jövőjét érintő prognózisok megismerése és megvitatása magyar és angol nyelvű tudományos cikkek feldolgozásán keresztül.
3.	A centrumok és erőterek változásai a világgazdaságban - történelmi áttekintés TE: A világgazdaság legfontosabb régiói, térségei fejlődésének történelmi áttekintése.
4.	A centrumok és erőterek változásai a világgazdaságban - történelmi áttekintés TE: A világgazdaság legfontosabb régiói, térségei fejlődésének történelmi áttekintése.
5.	Pénzügyi központok szerepe a regionális fejlődésben TE: A pénzügyi erőközpontok kialakulása, fejlődése és jelenlegi helyzete.
6.	„Made in USA” – USA honnan hová tart TE: Az Egyesült Államok egyeduralmi hegemoniája és annak megingása. Kritikai elemzések feldolgozása és értékelése.
7.	Japán: csodált fejlődési pálya súlyos szerkezeti hibákkal TE: Japán fejlődési pályának kritikus elemzése több nézőpontból.
8.	BRIC – Országok TE: A BRIC – országok fejlődési útjának elemzése, összehasonlítása (adatbázisok használata)
9.	Kína: a fejlődés titkai, lehetőségek és kihívások TE: Kínai speciális fejlődési útjának elemzése, Kína Afrika felé fordulása; Kína és a transznacionális vállalatok
10.	Brazília: A perifériás fejlődés anatómiája TE: Brazília fejlődési útja, kihívások a XXI. században
11.	India: a felemelkedő regionális hatalom TE: India világgazdaságban betöltött szerepének értelmezése, India jövőbeli gazdasági jelentőségének elemzése cikkek és tanulmányok feldolgozásával.
12.	Nemzetközi szervezetek – globális kormányzás TE: A nemzetközi szervezetek szerepe és jelentősége a globalizálódó világban.
13.	Ismeretlen ismerős világirányító(k): Jövőkép, kérdések TE: A világgazdaságban irányító szerepet játszó országok, régiók, integrációk jövőbeli szerepét érintő prognózisok (tudományos cikkek ill. tanulmányok) analitikus feldolgozása.
14.	Összefoglalás, csoportmunka prezentálása TE: A félév során szerzett ismeretek átismétlése, kiemelt figyelmet fordítva a záróvizsga egyes tételeinek megvitatására. A csoportban feldolgozott témák prezentálása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Fejlődésgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGN604-17
		angolul:		Economic Development					
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				A Világgazdasági specializáció választása				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	GY	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
elmélyüljenek a gazdasági növekedés legfontosabb kérdéseiben. Tanulmányozzuk a gazdasági növekedés és fejlődés legfontosabb meghatározóit, illetve azok hiányát a szegény országokban. Megismerkedünk a legfontosabb elméleti modellekkel, illetve az empirikus elemzések és esettanulmányok szemszögén keresztül is megvizsgáljuk azokat. A kurzus első része a fejlődés jelentésére koncentrál, majd azokkal a belső és külső tényezőkkel foglalkozunk, amelyek ösztönzik vagy hátráltatják a fejlődést, befejezésül néhány speciális témát vizsgálunk meg, mint az oktatás, a környezet, valamint a jövedelemeloszlás és a fejlődés kapcsolata. A hallgatók egyéni és csoportos projektmunkája segíti a témában történő elmélyülést.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

Képesség:

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
- Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

Autonómia és felelősség:

- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiért, következtetéseivel és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Komparatív gazdasági fejlődés. Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés. Népeség-növekedés és gazdasági fejlődés. Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika. Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Interaktív elméleti előadások. A gyakorlatokon esettanulmányok, önálló adatelemzés, ország- és régiótanulmányok készítése, prezentáció.	
Értékelés	
Csoportos projekt, egyéni esettanulmányok, házi feladatok	40%
Vizsgadolgozat (vagy nem kötelező zárthelyi dolgozat)	60%
0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-100% jeles	
Kötelező szakirodalom:	
Abhijit V. Banerjee - Esther Duflo (2021): Jó közgazdaságtan nehéz időkre - Meggyőzőbb válaszok legégetőbb kérdéseinkre, HVG könyvek, ISBN 9789635650866	
Az előadáson elhangzottak, és kiadott anyagok	
A félév során kiadott cikkgyűjtemény	
Ajánlott szakirodalom:	
Michael P. Todaro—Stephen C. Smith (2020): Economic Development, 13th Edition, Pearson, selected chapters (ISBN 9781292291154)	
Abhijit V. Banerjee—Esther Duflo (2016) : A szegények gazdálkodása : a szegénység elleni küzdelem teljes újragondolása, Balassi Kiadó, Budapest, ISBN 9789635069804	
David N. Weil (2013): Economic Growth, 3rd Edition, International Edition, Pearson, ISBN 9780273769293	
Daron Acemoglu—James A. Robinson: Miért buknak el a nemzetek? A hatalom, a jólét és a szegénység eredete, HVG könyvek, Budapest, ISBN 9789633041093	
Ferguson, Niall (2016): Civilizáció: a Nyugat és a többiek, Scolar, Budapest, ISBN 9789632446578	
Hans Rosling, Anna Rosling Rönnlund, Ola Rosling (2018): Tények, Libri Könyvkiadó, ISBN: 9789633109588	
A kurzushoz kapcsolódó ajánlott olvasmányok a http://www.facebook.com/groups/DEGTKKTKNG/	
csoportban is olvashatók.	

Heti bontott tematika	
1.	A fejlődésgazdaságtan tárgyköre, alapvető kérdései – globális perspektívában TE*: Hogyan él a világ másik fele? A közgazdaságtan és a fejlődésgazdaságtan. Mit értünk fejlődés alatt. A millenniumi és a fenntartható fejlődési célok.
2.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
3.	Komparatív gazdasági fejlődés TE: A fejlődő országok közös jellemzői. A fejlődő világ meghatározása. A fejlődés alapvető mutatói: reáljövedelem, egészség és oktatás. Az életszínvonal és a képességek holisztikus mérése. A fejlődő világ jellemzői: sokféleség az egységben. Konvergencia és divergencia.
4.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
5.	Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés TE: Elosztás és fejlődés: kritikus kérdések. Az egyenlőtlenség és a szegénység mérése. Szegénység, egyenlőtlenség és társadalmi jólét. Abszolút szegénység. A mély szegénységű csoportok gazdasági jellemzői. Beavatkozási lehetőségek.
6.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
7.	Népességnövekedés és gazdasági fejlődés TE: Népességnövekedés és életminőség: múlt, jelen és jövő. A demográfiai átmenet. A családnagyság mikroökonómiai modellje. Beavatkozási lehetőségek.

8.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
9.	Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika TE: A migrációs és urbanizációs dilemma. A városok szerepe. Az óriásvárosi koncentráció problémája. A városi informális szektor. Migrációs és fejlődés. A vidékről városba költözés gazdasági elmélete. Beavatkozási lehetőségek.
10.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
11.	Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben TE: Az oktatás és az egészség központi szerepe. Az emberi tőke megközelítés. Gyermekmunka. Nemek közötti rés. Az oktatási rendszerek és a fejlődés. Az egészség mérése és eloszlása. A betegségek terhei. Egészség, termelékenység és politika.
12.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
13.	Szintézis TE: A félév során tanultak összefoglaló áttekintése.
14.	Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságpolitikák nemzetközi összehasonlító elemzése			Kódja:	GT_ANGN605-17	
		angolul:		Comparative Analysis of International Economic Policies					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Nádasi Levente		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja:									
hogy a hallgatók megértsék a legfontosabb gazdaságpolitikai elméleteket és modelleket, önállóan képesek legyenek adatbázisokon alapuló statisztikai elemzéseket végrehajtani, valamint ezeket értelmezni és következtetéseket levonni. A kurzus további célja, hogy a hallgatók megismerjék, és elemzéseikben használják az országok gazdaságpolitikájának minőségét mérő nemzetközi összehasonlításokban használt kompozit mutatószámait, illetve ezek mérésének módszertanát.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit.									
Képesség:									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.									
Autonómia és felelősség:									
Gazdasági folyamatok elemzése, az adatok gyűjtése, rendszerezése, értékelése.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus két kérdést vizsgál nemzetközi összehasonlításban. A szemeszter első részében arra keressük a választ, hogy milyen a jó gazdaságpolitika, jónak azt tekintve, amely elősegíti a gazdasági fejlődést. A szemeszter második részében pedig arra, hogy ha már egyszer tudjuk, hogy milyen a jó gazdaságpolitika, miért nem alkalmazza azt a világ minden kormánya. Miközben választ keresünk ezekre a kérdésekre, a hallgatók betekintést nyernek a kormányzás minőségét kvantitatív módon mérő megközelítésekbe, a politikai gazdaságtanba és az intézményi közgazdaságtanba.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás diák használatával, adatbázisok használata, elemzések készítése.									
Értékelés									
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles									

Kötelező szakirodalom:

Besley, T. (2012). A jó kormányzat politikai gazdaságtana. Budapest: Alinea, Rajk L. Szakkollégium. ISSN 0023-4346 1. fejezet (17-61. o.), 2. fejezet (63-114. o.)
 Benczes I. – Kutasi G. (2010). Költségvetési pénzügyek. Hiány államadósság és fenntarthatóság. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 9789630589185. 7. fejezet (171-192. o.), 10. fejezet (236-270. o.)

Ajánlott szakirodalom:

Balázs Z. (2009). A kapitalizmus alkotmánya. Megjelent: Szalai Á. (szerk.) (2009): Kapitalista elvárások. Budapest: Közjó és Kapitalizmus Intézet. 9-50. o. <http://kozjoeskapitalizmus.hu/files/kapitalista02opt.pdf>
 Barro, R. J. (2005a): Gazdasági növekedés és konvergencia. A gazdasági és politikai fejlődés közötti kölcsönhatás. Megjelent: Barro, R. J. (2005). A gazdasági növekedést meghatározó tényezők. Országok összehasonlító ökonometria elemzése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 13-52. o.
 Barro, R. J. (2005b): A gazdasági és politikai fejlődés közötti kölcsönhatás. Megjelent: Barro, R. J. (2005). A gazdasági növekedést meghatározó tényezők. Országok összehasonlító ökonometria elemzése. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 53-84. o.
 Oroszi S. (2009). A különböző közgazdasági irányzatok gazdaságpolitikai hatékonyságáról. Megjelent: Veress J. (szerk.) (2009). Gazdaságpolitika a globalizált világban. Budapest: Typotex. 71-90. o.
 Besley, T. (2012). A jó kormányzat politikai gazdaságtana. Budapest: Alinea, Rajk L. Szakkollégium. 3. fejezet
 Horváth Gy. – Lóránd B. (2012). Decentralizáció és gazdasági fejlődés. Az olasz példa. 49.12. 1273—1298. o.
 Paizs L. (2009). Gázolaj-jövedékiadó verseny az Európai Unióban. Közgazdasági Szemle, 56.3. 216–238. o.
 Benczes I. (2006). Nem-keynesi hatások érvényre jutása a keresleti oldalon. Competitio 4.3. 83-103. o.
 Csaba L. (2010). Keynesi reneszánsz? Pénzügyi Szemle 55.1. 5-22. o.

	téma	tananyag
1.	Bevezetés: a gazdaságpolitika jelentősége TE*: A gazdaságpolitika elméleti jelentőségének megértése.	Heyne – Boettke – Prychitko (2004)
2.	Honnan tudjuk, hogy a gazdaságpolitika és az intézmények tényleg fontosak? TE: A gazdaságpolitika és az intézmények jelentősége, valamint a két rendszer közötti összefüggések megértése.	az előadás anyaga (diák)
3.	Az országkeresztmetszeti összehasonlítások módszertana TE: országkeresztmetszeti összehasonlítások statisztikai eszköztárának megismerése és alkalmazása.	az előadás anyaga (diák)
4.	A gazdasági szabadság és mérése TE: A gazdasági szabadság (EFW) összetett index koncepciójának, alterületeinek valamint mérésének részletes megismerése.	Czeglédi (2007)
5.	Lehet-e mérni a jó kormányzást? TE: A jó kormányzás (WGI) összetett index koncepciójának, alterületeinek valamint mérésének részletes megismerése.	az előadás anyaga (diák)
6.	Az üzleti élet szabályozása TE: A Doing Business (DB) összetett index koncepciójának, alterületeinek valamint mérésének megismerése.	az előadás anyaga (diák)
7.	A demokrácia jelentősége I. TE: A demokrácia fogalma, szerepe, gazdasági összefüggései, kapcsolódó kérdéseinek megismerése.	az előadás anyaga (diák)
8.	Nincs oktatás	
9.	A demokrácia jelentősége II. TE: A polgári és politikai szabadság fogalma, összetevői, mérési lehetőségeinek megismerése.	az előadás anyaga (diák)
10.	Versengő nézetek a kormányzatról TE: Az állam mérete, feladatai, a gazdaságpolitika minősége, politikai gazdaságtani összefüggések megértése.	az előadás anyaga (diák)
11.	Fiskális föderalizmus TE: Fiskális föderalizmus fogalmának, valamint a decentralizáció főbb kérdéseinek megértése.	az előadás anyaga (diák)

12.	A költségvetési hiány politikai gazdaságtana I.	Mike (2004)
	TE: A költségvetési hiány jelentőségének, normatív megközelítéseinek megismerése.	
13.	A költségvetési hiány politikai gazdaságtana II. TE: A költségvetési hiány és államadósság, mint stratégiai változók szerepének, modelljeinek megismerése.	Benczes – Kutasi (2010), 7. fejezet
14.	Összefoglalás	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kereskedelempolitika				Kódja:	GT_ANGN607-17
		angolul:		International Trade Policy					
Felelős oktatási egység:				Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	N	Heti	0	Heti	2	K	3	Magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Márkus Ádám	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék és megértsék a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, valamint a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. További célként szerepel, hogy a modellek segítségével rávilágítsunk a kereskedelempolitikai akciók valódi hatásaira, árnyoldalaira, előnyeire.									

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

Képesség:

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
 - Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
 - Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.
 - A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
 - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
 - Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
 - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
 - Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.
- modellszerű gondolkodás, elméleti módszerek gyakorlati alkalmazása, gazdaságpolitikai javaslatétel

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

Autonómia és felelősség:

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiért, következtetéseivel és döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kereskedelempolitika eszközrendszerének bemutatása, és jóléti hatásainak elemzése, politikai magyarázatai. A multilaterális intézményrendszer fejlődése és kritikái, lehetséges továbbfejlődésének útjai, a regionális integrációk kereskedelempolitikai vonatkozásai. Esettanulmányok az aktuális kereskedelempolitikai vitákról.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Modellszerű megvilágítás, számolós feladatok reális, a valósághoz közelítő példákkal. Esetek kielemezése.	
Értékelés Félév végi zárthelyi dolgozat (70%) Házi feladatok (30%) 0-56% elégtelen, 57-66% elégséges, 67-76% közepes, 77-87% jó, 88-100% jeles	
Kötelező szakirodalom: Krugman, P.R. – Obstfeld, M. (2009): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest (1-6. fejezet) Krugman, P.R. – Obstfeld, M. – Melitz, M.J. (2018): International Economics, Theory and Policy, 11th Edition, Pearson International Edition, ISBN10: 1-292-21635-2 (1-2. Fejezet)	
Ajánlott szakirodalom: Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2003): Handbook of International Trade, Blackwell Publishing Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2005): Handbook of International Trade, Volume II, Economic and Legal Analyses of Trade Policy and Institutions, Blackwell Publishing Cimoli, M.—Dosi, G.—Stiglitz, J. E. (eds) (2009): Industrial Policy and Development – The Political Economy of Capabilities Accumulation, Oxford University Press Gandolfo, Giancarlo (2013): International Trade Theory and Policy, 2nd Edition, Springer Hoekman, B.—Kostecki, M. M. (2001): The Political Economy of the World Trading System – The WTO and Beyond, Second Edition, Oxford University Press Kerr, W. A.—Gaisford, James D. (eds) (2007): Handbook on International Trade Policy, Edward Elgar King, P.—King, S. (eds) (2005): International Economics and International Economic Policy – A Reader, 4th Edition, McGraw-Hill/Irwin Lynch, D. A. (2010): Trade and globalization – An introduction to regional trade agreements, Rowman & Littlefield Publishers, Inc., Lanham Matsushita, M.—Schoenbaum, T. J., Mavroidis, Petros C. (2006): The World Trade Organization – Law, Practice, and Policy, The Oxford International Law Library, Oxford University Press Palánkai T. – Kengyel Á. – Kutasi G. – Benczes I. – Nagy S. Gy. (2011): A globális és regionális integráció gazdaságtana, Akadémiai Kiadó, Budapest Trebilcock, M. J.—Howse, R. (2005): The Regulation of International Trade, 3rd Edition, Routledge	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, kereskedelempolitika tárgyköre TE: Követelményrendszer megismerése
2.	A kereskedelempolitika története TE: A kereskedelempolitikai fejlődésének megismerése
3.	Regionális kereskedelmi integrációk TE: A hallgatók kiselőadásokban adnak rövid áttekintést egyes kereskedelmi integrációkról/megállapodásokról
4.	A kereskedelempolitika eszközei TE: A kereskedelempolitika modellezése
5.	A kereskedelempolitika eszközei TE: A kereskedelempolitika modellezése
6.	A kereskedelempolitika politikai gazdaságtana TE: A szabadkereskedelemben történő beavatkozás motivációinak, indítékainak megismerése
7.	Kereskedelempolitika a fejlődő országokban TE: A fejlődő országok speciális gazdaságpolitikai felfogásainak kiértékelés
8.	Kereskedelempolitika a fejlett országokban TE: A nem tökéletes verseny miatt kialakuló stratégiai kereskedelempolitika megismerése
9.	Globalizáció, bérek, környezet

	TE: Globalizáció okozta bérkülönbségek, valamint a környezetszennyezés és a fejlettség kapcsolatának megértése
10.	Vámok jóléti hatásának elemzése (kis ország esete)
	TE: Számpéldák a vámok jóléti hatásairól
11.	Vámok jóléti hatásának elemzése (nagy ország esete)
	TE: Számpéldák a vámok jóléti hatásairól
12.	Mennyiségi korlátozások jóléti hatásának elemzése (kis ország)
	TE: Számpéldák a mennyiségi korlátozások jóléti hatásairól
13.	Összefoglalás
	TE: A kurzus során elhangzott ismeretek rendszerezése, összegzése
14.	Zárthelyi dolgozat
	TE: Számadás a kurzus során tanultakról

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Geopolitika			Kódja:	GT_ANGN103-17
		angolul:		Geopolitics				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	Gy	3	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr.Tóké Tibor		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az alapvető geopolitikai összefüggésekkel, és otthonosan mozogjanak a világpolitikai történelem rendszerében. Emellett a hallgatók a tantárgy keretei között megismerik a geopolitika és a politikai földrajz kapcsolatrendszerét és összefüggéseit. A kollégium célja hogy a hallgatók, képesek legyenek arra, hogy értelmezzék a világpolitikában és a világgazdaság különböző szintjein végbemenő gazdasági, földrajzi folyamatokat, történeteket								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató a kurzus sikeres teljesítése után rendelkezik a geopolitikához kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével. Emellett elsajátította a szakterülettel kapcsolatos szaknyelvet és kifejezőmódot. Ismeri a világtörténelemben lejátszott legfontosabb geopolitikai eseményeket és azok jelentőségét Ismeri a geopolitika és a geoökonómia kialakulásának történetét, fejlődését eszközrendszerét. Ismeri a geopolitikai és a geoökonómiai elemzés fontosabb lépéseit Átlátja a világban lejátszódó geopolitikai események összefüggéseit.								
Képesség:								
Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni a geopolitikával és a geoökonómiával kapcsolatos folyamatokban. Geopolitikai szempontból képes értékelni és elemezni a világban lejátszódó eseményeket. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, Önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg a gazdasággal illetve annak fejlődésével kapcsolatban geopolitikai és geoökonómiai szempontból.								
Attitűd:								
Munkája során képes a geopolitikával és a geoökonómiával kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges geopolitikai, geoökonómiai információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján a világban lejátszódó geopolitikai és geoökonómiai történetekkel kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A politikai földrajz, és a geopolitika rövid története. Nemzeti geopolitikai iskolák, és a magyar politikai földrajz. Politika, politikai földrajz, geopolitika. Friedrich Ratzel – a politikai földrajz megteremtője. Rudolf Kjellén és a geopolitika. Az állam politikai földrajzi értelmezése. A hegemon ciklusok. A hidegháború geopolitikája. Az új világrend és a geopolitika 90-es években. Francis Fukuyama és a „A Történelem vége”Samuel P.Huntington, és a „A civilizációk összecsapása és az új világrend”. A geoökonómia. Harvey államelmélete és a kapitalizmus geopolitikája. Az új Európa „megrajzolása”, Európa és az Európai Unió a ’90-es évektől napjainkig. A geopolitikai folyamatok napjainkban. Magyarország geopolitikai és geoökonómiai helyzete.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára 14 gyakorlati foglalkozás megtartására kerül sor, az e foglalkozásokon felhasznált anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez. Az alkalmak során a téma ismertetése és bemutatása közben a hallgatók aktívan részt vesznek az órán. Az egyes témakörök külön a hallgatókkal is megvitatásra kerülnek.

Értékelés

A félév zárthelyi dolgozattal zárul. A hallgatók e zárthelyi dolgozattal adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

1. Szilágyi István (2015): Geopolitika, IDR Publikon Kiadó, Pécs, p.254. ISBN: 9786155001741
2. Mező Ferenc (2003): A politikai földrajz alapjai, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója, Debrecen, p. 390 Egyetemi Jegyzet 03-217
2. A gyakorlat anyagai

Ajánlott szakirodalom:

Berne Ágnes(2002): A globális világ politikai földrajza, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 436. ISBN 963 19 25269

Cohen, Saul Bernard (2014): Geopolitics: The Geography of International Relations, Rowman & Littlefield Publishers, p.504. ISBN-10: 1442223502, ISBN-13: 978-1442223509

Dalby, S. and Tuathail, G. Ó (1998) *Rethinking Geopolitics*. Routledge, p.352. ISBN-13: 978-0415172516, ISBN-10: 0415172519

Fischer F. (2005): A kétpólusú világ 1945-1989: Tankönyv és atlasz. Dialóg Campus, Pécs, 396 p.

Huntington, S. P. (1999): A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása. Európa Kiadó, Budapest, 646 p

Lacoste, Yves (2012): Géopolitique, la longue histoire d'aujourd'hui. Larousse, Paris, p.320. EAN 978-2035876539, ISBN 9782035876539

Mészáros R. et. al. (2010): A globális gazdaság földrajzi dimenziói. Akadémiai Kiadó, Budapest, 391 p.

Rosière, Stéphane (2007): Géographie politique et géopolitique, Ellipses, Paris, ISBN 10: 2729832130, ISBN 13:9782729832131 p.426

Heti bontott tematika	
1	Politika, politikai földrajz, geopolitika TE*: A gyakorlati foglalkozáson a hallgatók megismerik a geopolitika, a geoökonómia és a politikai földrajz alapfogalmait és kapcsolatrendszerét.
2	A politikai földrajz, és a geopolitika rövid története TE: A hallgatók a gyakorlat során megismerkednek a politikai földrajz és a geopolitika megalapozóival: Niccolo Machiavelli, Jean Bodin, Thomas Hobbes, Charles-Louis de Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Immanuel Kant, Friedrich Hegel, Auguste Comte
3	A politikai földrajz, és a geopolitika rövid története II. TE: Az alkalom során a hallgatók betekintést nyernek Friedrich Ratzel – a politikai földrajz megteremtőjének (Föld és ember, Politikai Földrajz) és Rudolf Kjellén a geopolitika megalapozójának (Nagyhatalmak, Az állam, mint életforma) munkásságába, megismerik a hozzájuk kapcsolható elméleteket és azok hatásait korunk geopolitikájára.
4	Nemzeti geopolitikai iskolák, és a magyar politikai földrajz I TE: A hallgatók a gyakorlat során megismerik a két világháború közötti geopolitikai iskolák eredményeit, és legfontosabb elméleteit valamint a világ és Európa korabeli geopolitikai viszonyaival. [Amerikai geopolitikai iskola (Monroe-elv, Manifest-destiny, Mahan-elv). Brit geopolitikai iskola és Sir Halford Mackinder. A német geopolitikai iskola (Karl Haushofer, a Páneszmék Geopolitikája, A világpolitika ma). A francia geopolitikai iskola (P.Vidal de la Blache: La France de l'Est, André Siegfried, Jacques Ancel)]
5	Nemzeti geopolitikai iskolák, és a magyar politikai földrajz II TE: A foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek a két világháború közötti magyar politikai földrajzzal és legfontosabb képviselőivel valamint Magyarország korabeli geopolitikai helyzetével.
6	Az állam politikai földrajzi értelmezése TE: A gyakorlati foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek a klasszikus és a modern állam meghatározásával, az állam, nemzet, nemzetállam fogalmakkal. Az államok fejlődésével. A területiséghez kapcsolódó fogalmakkal valamint az államformákkal a monarchiától a köztársaságig. Az állam határaival.

7	A hegemon ciklusok TE: A gyakorlati foglalkozáson a hallgatók megismerik a hegemonia geopolitikai fogalmát illetve az egyes szerzők szerinti hegemon ciklusokat.
8	A hidegháború geopolitikája I-II TE: Az alkalom során a hallgatók betekintést nyernek a hidegháború időszakának geopolitikai eseményeibe. Saul Bernard Cohen fölosztása alapján megismerik a hidegháború három ciklusát.
9	Az új világrend és a geopolitika 90-es években TE: A foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek Z. Brzezinski, S.B.Cohen, P. Kenedy, G. Ó Tuathail, Bernek Á., Szilágyi I. munkáival illetve a 90-es évek geopolitikai átalakulásával
10	A Geoökonómia TE: A hallgatók a gyakorlat során gyakorlati példákon keresztül megismerik Edward Luttwak és Pascal Lorot geoökonómiáját, a geoökonómia kialakulását, az amerikai és a francia geoökonómia legújabb eredményeit.
11	Francis Fukuyama és a „A Történelem vége” Samuel P.Huntington, és a „A civilizációk összecsapása és az új világrend” TE: Az alkalom során a hallgatók megismerkednek F.Fukuyama és S.P.Huntington két legjelentősebb munkájával és hatásukkal korunk geopolitikai gondolkodására.
12	Harvey államelmélete és a kapitalizmus geopolitikája TE: A foglalkozás alkalmával a hallgatók megismerkednek a kapitalizmus geopolitikájával.
13	Az új Európa „megrajzolása”, Európa és az Európai Unió a '90-es évektől napjainkig TE: A hallgatók a gyakorlat során megismerik az Európai Unió illetve Európa jelenlegi geopolitikai és geoökonómiai helyzetét.
14	Magyarország geopolitikai és geoökonómiai helyzete TE: A gyakorlati foglalkozáson a hallgatók megismerik Magyarország geopolitikai és geoökonómiai helyzetét

*TE tanulási eredmények